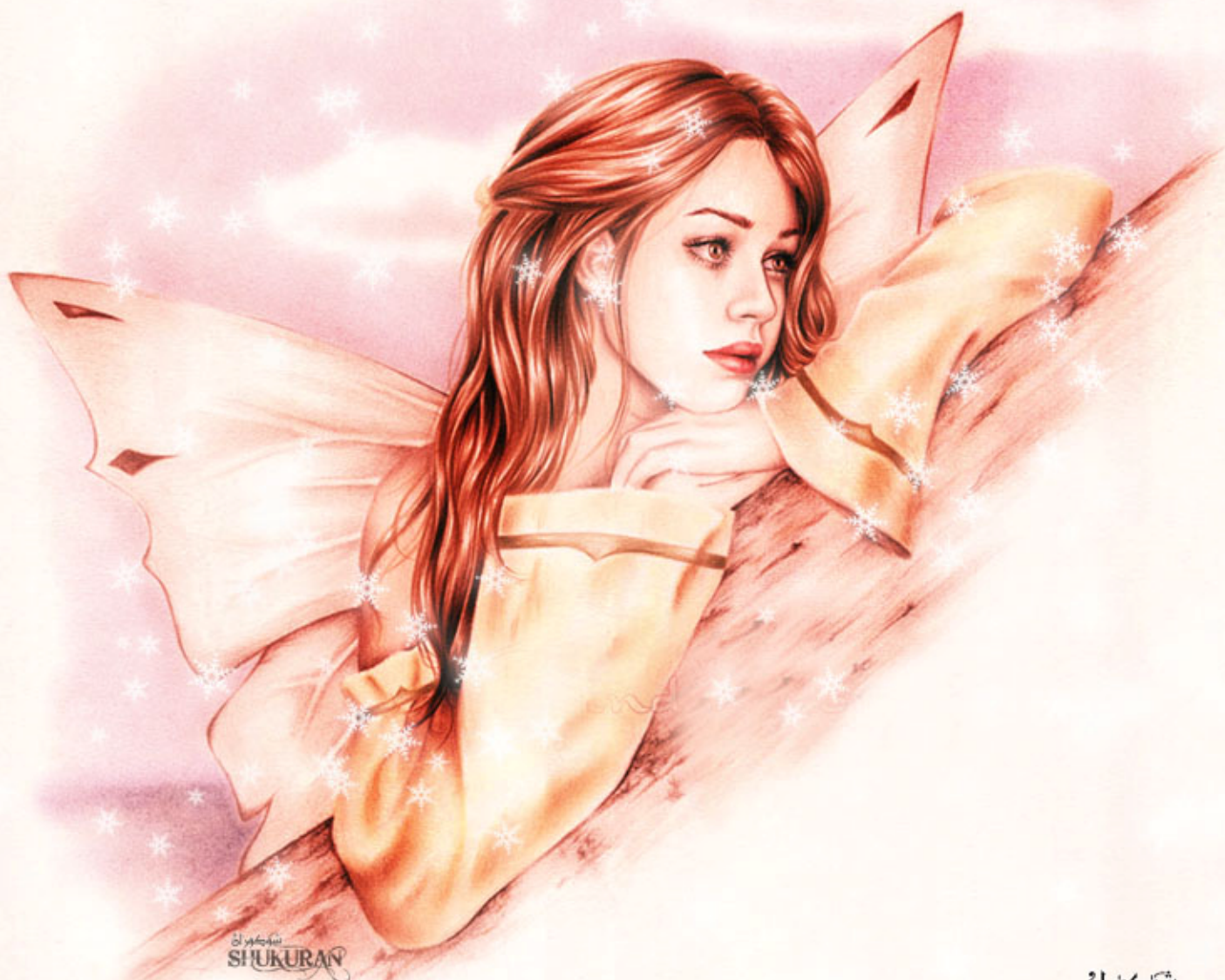

فیورالدیکی چوش

(هیکایه)

شوکوران
SHUKURAN

شوکوران
SHUKURAN

فېۋرالدىكى چۈش

(ئەزىزان)

(ھېكايە)

ھە ، ساڭا كەلدى ، ساڭا كەلدى !

-- چىداڭلا جۇما ئۆمەر ئاخۇن . ھەر قېتىم يانغاقلىق قىلماي ...

-- ھە بىرىڭلا ئىتتىك ، ئاۋۇ تەرەپتە چىرايلىق قىز بالىدىن ئىككىسى ئولتۇرغىلى نەۋاخ .

-- ئۆمەر ئېدىشىش ، ماۋۋنى بىرنى ئىچىۋېتىپ بارىسەن ، يۈرىكىڭنى توملاپ ... ھە ...

دېسكوخانىنىڭ ئىچىدە ، بۇلۇڭدىكى ئورۇندا بىر نەچچە ئوغۇل بىر نەچچە قىز ئويۇن ئويناۋاتاتتى ، ئويۇننىڭ قائىدىسى بولسا ، يېڭىلىپ قالغان قىز بالا بىر رومكا ئىچەتتى . يېڭىلىپ قالغان ئوغۇل بالا بولسا ، ياندىكى ئورۇنلاردىن جۈپسىز قىزدىن بىرنى تېپىپ باشلاپ كېلەتتى .

مانا ، ئۆمەر يېڭىلىپ قالدى . ئەڭ بۇلۇڭدا ئولتۇرۇپ يۈز-كۆزلىرى قىپقىزىل بولغۇچە ئىچىپ قىيىپ كەتكەن ، قاش-كۆزلىرى قىزلارنىڭ يۈرىكىنى تىترەتكۈدەك كېلىشكەن ، ئاقراق كەلگەن بۇ يىگىتنىڭ ئىسمى ئۆمەر . ئۇنىڭ قولتۇقىغا مەھكەم ئېسىلىپ گىرە سېلىپ ئولتۇرغان ، دېسكوخانىنىڭ گۇڭغا يورۇقىدىمۇ ئاينى خىجىل قىلغۇدەك گۈزەل ھۆسننى ئىلغا قىلغىلى بولىدىغان قىز بولسا نادىرە ، ئۆمەرنىڭ مۇھەببىتى .

ئۆمەر قولىدىكى رۇمكىنى كۆتۈرگىنىچە ئورنىدىن تۇرۇپ ھېلىقى ئىككى قىز ئولتۇرغان ئورۇنغا قاراپ ماڭدى . ئۆمەرنىڭ كۆزى ئۆتكۈر ئىدى . ئىككى قىزنىڭ ئارىسىدىكى بەكرەك چىرايلىق ۋە كىشىنىڭ كۆزىدىن ئوت چىقارغۇدەك ياسىنىۋالغان بىرنىڭ ئالدىغا كېلىپ توختىدى ۋە رۇمكىنى تەڭلەپ ئۇنىڭ كۆزىگە تىكىلدى .

قىز بىر دەقىقە ھەيرانلىقتىن كېيىن ، ئۆمەرنىڭ ئوتلۇق كۆزلىرىگە تىكىلدى . بۇ ئىككىسىنىڭ كۆزلىرى دېسكوخانىنىڭ يالت-يۇلت قىلىپ گاھ يورۇپ گاھ زۇلمەتكە چۆككەن رەڭگارەڭ نۇرلىرى ئارىسىدىن بىر-بىرىگە باغلىشىپ تىكىلىشىپ تۇراتتى . ئۆمەرنىڭ بۇرادەرلىرى ۋە قىزلار بولسا كۆزلىرىنى چەكچەيتكىنىچە بۇ ھادىسىگە قاراپ داڭقىتىپ تۇرۇپ قالدى ، كىشىلەرنىڭ ھەممىسى ئۇ قىزچاقنىڭ يۈزلىرىنىڭ بارا-بارا قىزىرىپ چىراغ نۇرىدا تېخىمۇ رەڭدار تۈسكە كىرىۋاتقانلىقىنى سېزىۋاتاتتى .

-- ھەي ئۆمەر ! نېمە قىلىۋاتىسەن ؟ _ نادىرە چىدىماي بىرىنچى بولۇپ بۇ ۋاراڭ-چۇرۇڭ ئىچىدىكى سۈكۈتنى بۇزۇپ تاشلىدى .

-- ئۇش _ ... ئۆمەرنىڭ يېقىن بۇرادىرى جۈرئەت نادىرەگە قاراپ قانداقتۇر مەنىدە ئىشارە قىلدى .

ھېچقانداق گەپ-سۆزى بۇ ئوتلۇق تىكىلىش ئالا-ھەزەل بىر مىنۇت داۋاملاشقاندىن كېيىن ، قىزچاق ئاخىرى ئاستا ئورنىدىن تۇردى ۋە ئۆمەرنىڭ قولىدىن رۇمكىنى ئېلىپ بىر كۆتۈرۈپلا ئىچىۋەتكەندىن كېيىن ، ئۆمەرنىڭ بويىنىغا چىڭ ئېسىلىپ چۈگەندەك لەۋلىرى بىلەن چوڭقۇر قىلىپ بىرنى سۈيۈپ قويدى .

پۈتۈن دېسكوخانىدا شۇنچە قىياس-سۈرەن كۆتۈرۈلدى . چاۋاك ئاۋازلىرى ، باشقا ئورۇنلاردا ئولتۇرغان يېڭىتلەرنىڭ ھەۋەس بىلەن ئۆمەرگە مەدەت بەرگەن ئاۋازى ، ئۆمەرنىڭ بۇرادەرلىرىنىڭ « ياشاپ كەت » ! دەپ ئۇنلۇك توۋلىغان ئاۋازلىرى ، نادىرەنىڭ « ئۆلگۈر پاسكىنا » دەپ ئاچچىق بىلەن ئۇ قىزنى تىللىغان ئاۋازى ...

ئۆمەر ئورنىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ، پۈتۈن سورۇندىكىلەر ئۇنىڭ بۇ غەلىبىسىنى تەبرىكلەش ئۈچۈن ھەر بىرەيلەن يەنە بىر رۇمكىدىن ئىسكىيلىقلىدى . جۈرئەت ئۆمەرگە رۇمكىسىنى تەڭلەپ بىرنى سوقۇشتۇرۇۋەتكەندىن كېيىن :

-- ئاغىنەم شۇي دە لېكىن ، كۆزى بىلەنلا ئەدەم ئۆتۈرىدۇ !
-- قېنى قېنى ئۆمەر ، كېلە بىرنى سوقۇشتۇرۇپ ، _ دېدى ئەكرەممۇ ھەم ئورنىدىن تۇرۇپ ، _ ۋەھشى قاملاشتۇرۇۋەتسەن ئاداش !
جۈرئەتنىڭ مۇھەببىتى پەرىدە رۇمكىسىنى كۆتۈرگىنىچە كەينىدىن ئايلىنىپ ئۆمەرنىڭ بويىغا ئېسىلىپ :
-- ۋاي ئۆمەر ۋاي ئۆمەر ، قانداق ساراڭ قىز بالىلار ساڭا مۇشۇنداق كۆيىدىغاندۇ ؟ نەرسىگە كۆيىدىغاندۇ ؟ _ دېگىنىچە قولىدىكى رۇمكىنى كۆتۈردى .
پەرىدەنىڭ بۇ سۆزى نادىرەنىڭ بىر يەرلىرىگە تېگىپ كەتتى بولغاى :
-- ھۇيت خېنىم ، ئۆمەرنى سەت دەۋاتاملا مېنى ساراڭ دەۋاتاملا ؟ سورۇندا يەنە پاراققىدە كۈلكە كۆتۈرۈلدى .
-- قېنى بالىلار ، بىر مەيدان چاپلىشىپ تانسا ھە ...
-- قوپۇڭلار بالىلار ھە ، ھەممەيلەن چىقىپ بىر مەيدان تانسا !
شۇنداق قىلىپ دېسكوخانىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى نومۇرلىرىدىن بىرى بولغان لىرىك تانسا مۇزىكىسىغا ئەگىشىپ بۇ بىرنەچچە ياش ئوغۇل-قىز سەھنىنىڭ ئىچىدە ، قىسىلىپ كېتىشكەن كىشىلەر ئارىسىغا سىڭىپ كەتتى ...
يېرىم كېچە ، غۇۋا يول چېرىغى ئاستىدىكى مۇزلاپ كەتكەن ئاسفالىت يول ئۈستىدە ، قاتتىق مەستلىكتىن يولنى ئوڭدا دەسسەپ ماڭالمايۋاتقان ئۆمەرنى نادىرە قولىۋىتىپ يۆلەشتۈرۈپ ، بىر ئوڭغا بىر سولغا قىيىپ مېڭىپ كېلىۋاتاتتى . ئۆمەر بولسا باياتىدىن بېرىقى خۇشلۇقىدىن قىرغىل-تاغىل توۋلاپ پۈتۈن يولنى بېشىغا كىيىپ كېتىۋاتاتتى .
-- ماڭا قايلا نادىرە ، جېنىم ئاپپاق نادىرە ، مەن مەس ئەمەس ...
-- يەر ئېگىز-پەس شۇنداقمۇ ؟
ئۆمەر كۆزلىرىنى ئۇۋۇلىغىنىچە نادىرەگە قاراپ :
-- ۋۇي ئىككى نادىرە كۆرۈنىدىيا ؟ قايسىسى سەن ؟ تېز گەپ قىل ، بولمىسا چەمبەرەك ئەپسۇننى باشلايمەن .
-- ھۇيىت غوجام ، ئەپ قويغان خوتۇنلىرى ئەمەس سىلنىڭ ئەپسۇنلىرىغا ماڭىدىغان .
نادىرە شۇنداق دېگىنىچە ئۆمەرنى سىلكىپ قويۇۋېتىپ ئۆزىنى چەتكە ئالدى .
-- ۋەي قايسىڭ ئۇ سۆزلەۋاتقان ، راسلا ئۇقالىدىم . قولۇڭنى كۆتۈرە نادىرە .
نادىرەنىڭ كۈلگىسى كېلىپ قولىنى كۆتۈردى .
-- ھەي مەن ئىككىلىڭنى قولۇڭنى كۆتۈر دېمىدىم . ۋاي - ۋۇي ... ئاي ... كارىم نېمە ، ئىشقىلىپ ئويۇمۇ-ئوخشاڭكەن ، بىرسىگىلا ئېسلاي !
ئۆمەر شۇنداق دەپلا نادىرەگە قاراپ ئۆزىنى ئاتتى . نادىرە چاققانلىق بىلەن ئۆزىنى چەتكە ئېلىۋالغان ئىدى ، ئۆمەر ئۆزىنى توختىتىۋالالماي يولىنىڭ ئوتتۇرىسىغىچە سەنتۇرۇلۇپ پالاققىدە مۇزنىڭ ئۈستىگە يىقىلدى . نادىرە قاقاهلىغىنىچە كۈلۈپ يولىنىڭ قىرغىغا دەسسەپ ئۆمەرنىڭ بۇ ھالىتىگە قاراپ تۇراتتى .
-- ھۇ پاسكىنا ، ئەجەپ تاشلىدىڭ . كارىۋاتقا چۈشتۈمىكىن دېسەم ئەجەپ قاتتىق يىقىلىدىميا ؟ ۋاي بېشىم ... كاللام يېرىلىپ كەتتىمۇ نېمە ؟
نادىرە كۈلكىدىن ئۆزىنى توختىتىۋالالماي :
-- ئاچىڭىزغا چاقچاق قىلماڭ ئۆمەر جان ، ئاشۇنداق داق يەرگە تىك موللاق چۈشسىز .
-- چاشقان يىللىقمۇ نېمە سەن ؟ ئەجەپ چاققان قاچتىڭ كاساپەت ، تاختىمۇشۈكتىن قاچقان ئاخىمخاندەكلا ... خەپ ، تۇتۇۋالدىغان بولسام لېكىن نادىرە ...
-- تۇتۇپ باقە قېنى ، تۇتۇپ باقە . ئاۋۋال بىر بېشىڭنى كۆتۈرۈپ ئورنۇڭدىن تۇرۇپ باقە .
تۇيۇقسىز نادىرەنىڭ يۈزىدىكى كۈلكە مۇزلاپ قېتىشتى ، يۈزىكى جىغىدە قىلدى . بىر چوڭ يۈك ماشىنىسى ئۇدۇل تەرەپتىكى تارچۇق يولدىن تېز سۈرئەتتە قايرىلىپ چىقىپ كېلىۋاتاتتى . ئۇ « ئۆمەر » دەپ ۋارقىرىغىنىچە ئۇدۇل ئۆمەرگە ئېتىلدى . ئۆمەر بولسا مەستلىكتە يەرگە چاپلىشىپ ئىلىشىپ ياتاتتى .
ماشىنا شوپۇرى چىراغ نۇرىدا ئۆمەرنى بايقاپ قاتتىق تورمۇز بەرگەن بولسىمۇ ، لېكىن يول مۇزلاپ سىلىق بولۇپ كەتكەچكە ، ماشىنا توختىماستىن يول ئۈستىدە كونتروللۇقنى يوقىتىپ تېز سۈرئەتتە سىرىلىپ كېلىۋاتاتتى . دەل شۇ پەيتتە نادىرە جان-جەھلى بىلەن ئېتىلىپ كەلدى ۋە پۈتۈن ئەزاى-جىسمىدىكى كۈچىنى ئىشلىتىپ ئۆمەرنى بېلىدىن تارتقىنىچە يول ياقىسىغا قاراپ ئىتتىرىۋەتتى . ماشىنا سىرىلىپ ئۆتكەن شۇ دەققە ، ماشىنا يان تەرىپىدىن چىقىپ قالغان بىر تال

ئۇزۇن تۆمۈر يول سىرتىغا قېچىۋاتقان نادىرەنىڭ كىيىمىنى شارت قىلىپ ئوغدىن سولغا بىر تۈز سىزىق بويىچە كېسىپ ئۆتۈپ كەتتى . دېمەككە ئۇزۇن ، ئەمما ناھايىتى قىسقا بولغان بۇ بىر نەچچە سېكۇنت ئىچىدىكى يۈرەكنى تىترەتكۈدەك قورقۇنچتىن كېيىن ، نادىرە يول ياقىسىغا ئۆزىنى ئاتىنىپ ئۆمەرنىڭ ئۈستىگە يىقىلدى .

بىر نەچچە قېتىملىق تۇيۇقسىز قاتتىق سىلكنىپ ئازراق يېشىلگەن ئۆمەر دەلدەڭشىپ ئورنىدىن تۇردى . يۈك ماشىنىسىنىڭ كوزۇپىنىڭ دەرەزىسىدىن بىر پور كۆتەك بېشىنى چىقىرىپ ئۇلارنى تىللاۋاتاتتى .

-- ئىتتىڭ بالىلىرى ، يېرىم كېچىدە يولدا يېتىۋېلىپ پوق بارما ھەرقايسىغا ؟ كۆتۈرەلگۈدەك ئىچىشەڭچۇ ! تۇفى ... ئۆلىكىنى ساتىدىغانلار ...

ماشىنا قايتا ئوت ئېلىپ يۈرۈپ كەتتى . ئۆمەر ئايىغىنى سېلىپلا پور كۆتەكنىڭ بېشىغا قارىتىپ ئاتتى . ئويلىمىغان يەردىن بۇ « سىنا رەت » ئامپىرىكىنىڭ كوسۇۋۇغا قويۇپ بەرگەن باشقۇرۇلىدىغان بومبىسىدەك نىشانىدىن قېيىپ كېتىپ ماشىنىنىڭ يۈك ساندۇقىغا چۈشۈپ كەتتى .

-- ئاپلا ! ئىسىت ئالتە يۈز كوي ! ھەي ماشىنىنى توختات ! _ ئۆمەر ۋارقىرىغىنىچە ئون مېتىرچە قوغلاپ بېقىپ توختاپ قالدى ، بىر سول پۇتىدىكى يىگانە قالغان ئادىداس ئايىغىغا ، بىر پايپاق بىلەنلا قالغان ئوڭ پۇتىغا قاراپ گاڭگىراپ تۇراتتى .

قورقۇپ كەتكەن نادىرە ئۆمەرنىڭ كەينىدىن كېلىپ تىترىگەن بەدىنىنى ئۆمەرگە بېسىپ تۇرۇپ ئېسەدەشكە باشلىدى . ئۆمەر بۇرۇلۇپ ئۇنى قۇچاقلدى . نادىرە ئۇنىڭ پىشانىسىدىن ئېقىۋاتقان قانغا قاراپ ئىچى سىرىلىپ يانچۇقىدىن قەغەز ئېلىپ سۈرتكەچ :

-- تاس قالدىڭ ئۆلگىلى .

ئۆمەر ئۇنى مەھكەم قۇچاقلدى ، لېكىن ئۆمەرنىڭ ئالقىنىغا بىر نەملىك ئۇرۇلۇۋاتاتتى . ئۇ قولىنى كۆتۈرۈپ ئالقىنىدىكى قىپقىزىل قاننى كۆرۈپ يۈرىكى قارتىدە قىلىپ قالدى .

-- كەينىڭگە بۇرۇل !

ئەسلىدە ، بايقى يۈك ماشىنىسىنىڭ يان تەرىپىدىكى ھېلىقى تۆمۈر نادىرەنىڭ كىيىمىنى توغرىسىغا كېسىپ ئۆتۈپ ئۇنىڭ ئاپئاق بەدىنى كۆرۈنۈپ قالغان ، ئۇ تۆمۈر بەك ئۇچلۇق بولغاچقا نادىرەنىڭ بېلى توغرىسىغا بىر تۈز سىزىق بولۇپ كېسىلىپ كەتكەن ئىدى . يارا ئېغىزىدىن توختىماي قان چەپچىپ ئېقىپ تۇرغان بولۇپ ، نادىرەنىڭ يىرتىلىپ كەتكەن ئاپئاق ئىچ كىيىمىنى قىزىل رەڭگە بويىغان ئىدى . بايىدىن بېرى نادىرە ئۆمەرنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن جىددىيلىشىپ ھەم ھەددىدىن زىيادە سوغۇق ھاۋانىڭ تەسىرىدە بۇ ئاغرىقنى ئانچە ھېس قىلمىغان ئىدى . مانا ئەمدى بولسا پۈتۈن ئەزاسى سىقىراپ ئاغرىپ تىترەشكە باشلىغان ئىدى .

-- ھەممىسى سېنىڭ كاساپىتىڭ ! دۆت ، لەقۇ ! ئەمدى مەن قانداق قىلىمەن .

دوختۇرنىڭ بۇ يارىنى چوقۇم تىكىمسە بولمايدىغانلىقىنى ئۇقتۇرۇشى بىلەن ، نادىرە ئۆمەرگە قاراپ ئاچچىقلىغىلى تۇردى .

-- كىم سېنى مەن بىلەن چېلىشىش ئوينىسۇن دەپتىكەن ؟! خوپ بولدى ، تويە !

-- خوپ بولدى ؟ _ بۇ گەپنى ئاڭلىغان نادىرە كۆزىگە ياش ئېلىپ ، _ ھۇ ئىجدانسىز ئەبلەخ ، سېنى دېمىگەن بولسام بۇ چاغقىچە سەن بۇ جاھاندا بارمۇ يوقمۇ كىم بىلەتتى ؟

-- ھە ، بۇ گەپچە مەن ساڭا رەھمەت ئېيتسام بولغۇدەككە ؟ ئۆلۈپ قالغان بولسام بۈگۈن پولىۋىمىنى يېيىشەر ئىدىڭ ؟

-- ئاغزىڭنى ئۇششۇتمە ، _ دېدى نادىرە ئاپئاق يۇمران قولى بىلەن ئۆمەرنىڭ ئاغزىنى توسۇۋېلىپ .

-- لېكىن بېلىمدە 20 سائىتىمىز تارتۇق قالسا قانداقمۇ قىلارمەن ؟

نادىرە ئويلىغانچە كۆزىگە ياش كېلىۋاتاتتى .

-- خاتىرجەم بول ، ئۇ يېرىڭنى مەندىن باشقا ئادەم كۆرمەيدۇ .

-- سەندىن باشقا ئادەم كۆرسە مېنىڭ نېمە چاتقىم ؟ شۇ سەن كۆرسەڭ ، كۆزۈڭگە سەت كۆرۈنۈپ ...

ئۆمەرنىڭ يۈرىكى تاتلىق بىر سېزىم بىلەن كۈچلەندى ۋە نادىرەنى مەھكەم قۇچاقلدى .

-- ھەي ساراڭ مېنى قويۇۋەت ، بەك ئاغرىپ كەتتى ، ۋايجان ! قويۇۋەت دېدىم .

-- سەت كۆرۈنمەيدۇ جېنىم ، بەلكى دۇنيادىكى ھەممە نەرسىدىن گۈزەل بولۇپ كۆرۈنىدۇ ...

دەل شۇ ۋاقىتتا ھودۇقۇپ كەتكەن سىستېرا قىزچاق خانىنىڭ ئىشىكىدىن يۈگۈرۈپ كىرگىنىچە :

-- ھەي نېمە ئىش بۇ ؟ خېنىم ساقايغۇلىرى بارمۇ يوقمۇ سىلىنىڭ ؟ دوختۇر ئىيى ياماقلىرىنى ياماپ بولغۇچە بەك چاپلاشقۇلىرى كېلىپ قىستاپ كەتكەن بولسىمۇ چىداپ قىسىپ ئولتۇرۇپ تۇرسىلا جۇما ، بىزگە تولا گەپ تېپىپ بەرمەي ! ئۆمەر بۇ گەپنى ئاڭلاپ كەينىگە بۇرۇلۇپ ئورنىدىن تۇردى - دە ، قارىماققا يېڭى خىزمەتكە چىققانلىقى بىلىنىپ تۇرىدىغان سىستېرا قىزچاققا قاراپ بىر قەدەم بىر قەدەمدىن يېقىنلاشتى ، چىرايىدىن قانداقتۇر بىر خىل ئالامەت چىقىپ تۇراتتى .

-- سەن ... سەن نېمە قىلماقچى ؟ _ سىستېرا قىز قورققىنىدىن قولىدىكى تىترەپ تۇرغان دورا-ئوكۇل تەخسىسىنى ياندىكى شەرگە قويۇپ كەينىگە داچىدى .

-- يېقىن كەلمە لۈكچەك .

-- لۈكچەك ؟ مېنى لۈكچەك دېدىڭما ؟ مەن ساڭا لۈكچەكنى بىر كۆرسىتىپ قويماي ئەمەس !

ئۆمەر شۇنداق دېگىنىچە قورقۇپ كەتكەن سىستېرانىڭ قولىدىن كاپىيەدە تۇتۇلۇپ ئۇنىڭ يۇلقىنىشىغا قارىماي كۈچلۈك بىلەن ئۇنى تىزگىنلىدى . سىستېرا ئۇنىڭغا كۈچى يەتمەيدىغانلىقىغا كۆزى يېتىپ ۋارقىراشقا باشلىدى .

-- ئادەم بارمۇ ؟! ھەي خۇسجاڭ ، ماۋۇ بولمىدى ! قۇتقۇزۇڭلار ... لۈكچەك ... لۈكچەك مېنى قويۇپ بەر ...

ئۆمەر ئۇنى تامغا قاتتىق بىر ئۇرۇپ مەھكەم يۆلىدى ، سىستېرا قورققىنىدىن توۋلاشتىن توختىغان بولۇپ ، ئۆمەرنىڭ كۆزىگە تىكىلىپ تۇراتتى . ئۇنىڭ جىددىي تىنىقلىرى ئۆمەرنىڭ بارغانسېرى يېقىنلىشىپ كېلىۋاتقان بويىغا ئۇرۇلۇۋاتاتتى .

ئۆمەر ئاغزىنى سىستېرانىڭ لېۋىگە تەڭلەپ بىر سانتىمېتىردىن يېقىنلاپ كېلىۋاتاتتى . سىستېرانىڭ لەۋلىرى چىڭ يۇمۇلغان بولۇپ ، كۆزىنى مەھكەم ئېتىۋالغان ئىدى . دەل ئەشۇ ئۆمەرنىڭ لېۋى سىستېرانىڭ لېۋىگە تەگمىگەن ، لېكىن تېگەي دېگەن دەقىقىدە ، ئۆمەر ئۇنىڭ قويۇۋەتتى .

-- چىشىڭنى چوتكىلىماپسەن .

ئۆمەر بۇرۇلۇپ قەدەم ئېلىپ ئىشىكتىن چىقىپ كەتتى . سىستېرا قىزچاق بولسا كۆزىنى ئېچىپ داڭقىتىپ جايىدا تۇرۇپ قالغان ئىدى . نادىرە كارىۋاتنىڭ يېنىدىكى ساپما كەشتىن بىر پاي ئېلىپ زەرب بىلەن ئۆمەرگە قارىتىپ ئاتقان ئىدى . لېكىن ئۆمەر تېزلا بۇرۇلۇپ چىقىپ كەتكەچكە ، ساپما كەش ئۆمەرگە تەگمەستىن ، سىرتتىن ئىز بېسىپ يۈگۈرۈپ كىرگەن سىستېرالار باشلىقىنىڭ يۈزىگە پاقىدە تەگدى .

-- ۋاي شوۋىچى ! _ توۋلىدى سىستېرالار باشلىقى بۇ تۇيۇقسىز كەلگەن زەربىدىن چۆچۈپ . _ خېنىم كېسەللىرى بارمۇ يا سىلىنىڭ ؟ !

نادىرە بىر ئاز ئوڭايسىزلىقتىن كېيىن سىستېرالار باشلىقىنىڭ تۇرۇلگەن قاپقى ئاستىدىكى غەزەبلىك كۆزىگە قارىلىپ تۇرۇپ :

-- كېسىلىم بولمىسا دوختۇرخانىغا كۆڭۈل ئاچقىلى كېلەتتىم ؟

دوختۇرخانا ھويلىسىدا ، ئۆمەر نادىرەنىڭ يارىلانغانىنى ئاڭلاپ ئەتىگەندىلا يىغىلىپ دوختۇرخانىغا چىقىپ كەلگەن جۈرئەت ، ئەكرەم ۋە پەرىدەلەر بىلەن كۆرۈشتى .

-- ئاخشام نېمە بولۇشۇپ كەتتىڭلار ھەي ؟

-- ئاخشام بىر قىزىلنى سۆيۈپ قويغىنىغا نادىرەنىڭ كۈندەشلىكى تۇتۇپ ئىچكى ئۇرۇش پارتلاپتۇ-دە !

-- زاڭدوللىشىپ كەتمىگەنسە ئۆمەر جان ؟

ئۆمەر تاماكىدىن بىرنى تۇتاشتۇرۇپ :

-- ئەكرەم ، نادىرە ساڭا قالدى ، تىكىپ بولغاندىن كېيىنلا دوختۇرخانىدىن چىقسۇن . ئاڭغىچە مەن قايتىپ كېلىمەن .

شۇنداق دەپ بولۇپلا دوختۇرخانا دەرۋازىسى تەرەپكە قاراپ كېتىپ قالدى . كۆپچىلىك بولسا ئۆمەرنىڭ بىر پۇتىدا ئاياغ يوق پايپاق بىلەن دەسسەپ يۈرگىنىنى ئەمدىلەتن بايقاپ ، قورساقلىرىنى تۇتۇپ كۈلۈشكىنىچە ئامبولاتورىيە بېناسىغا قاراپ يۈرۈپ كەتتى .

جۈرئەت قاتارلىقلار نادىرەنىڭ يېنىغا كەلگەن چاغدا دوختۇر ئاللىبۇرۇن ئۇنىڭ يارىسىنى تىكىش ئۈچۈن ئېلىپ كېتىپ بولغان ئىدى . ئۇلار ياتاقتىكى كارىۋات ئۈستىدە پاراڭغا چۈشۈپ كەتتى .

-- جۇرئەت ئاڭلىدىڭمۇ ؟ _ دېدى پەرىدە ، _ دىلەپ قايتىپ كەپتۇ .
-- نېمە ؟
جۇرئەت ۋە ئەكرەم تەڭلا ئەندىكىپ كەتكەندەك ئورنىدىن تۇرۇپ كېتىشتى .
-- سەن نەدىن ئۇقتۇڭ ؟
-- ئاخشام ...
-- ئاخشام سەن بىز بىلەن بىللە تۇرساڭ ؟
-- ياق ياق ، ئاخشام مەن ئۆيگە قايتقاندىن كېيىن تېلېفونۇمغا قارىسام بىر تال قىسقا ئۇچۇر تۇرىدۇ ، دىلەپ ئىكەن ، مەن قايتىپ كەلدىم دەپ ئۇچۇر قىپتۇ .
-- ئەكىلە قېنى ! _ جۇرئەت پەرىدەنىڭ قولىدىن تېلېفوننى ئېلىپ ئۇچۇرنى كۆردى ۋە تېلېفوننى چىقىرىپ شۇ نومۇرغا تېلېفون ئوردى .
-- ۋەي ، دىلەرمۇ سەن ؟ مەن جۇرئەت ، قاچان قايتىپ كەلدىڭ جېنىم ؟
جۇرئەتنىڭ بۇ سۆزلىرىدىن دىلەرنىڭ چوقۇم قايتىپ كەلگەنلىكىنى جەزم قىلغان ئەكرەم بىلەن پەرىدەنىڭ چىرايى ئۆڭۈشكە باشلىدى .
-- بىز دوختۇرخانىدا ، _ جۇرئەت داۋام قىلىۋاتاتتى ، _ مۇنداق بولسۇن ، ئەتە كەچتە كۆرۈشەيلى ، باشقا يەرگە كەتمەي تۇر . ئەتە كەچتە تېلېفون قىلاي ... شۇنداق بولسۇن ئەمەس .
جۇرئەت تېلېفوننى قويغاندىن كېيىن كارىۋاتتىكى ياستۇقنى قولغا ئېلىپ كۈچەپ مېجىغاچ چىرايىدىن ئۈمىدسىزلىك ئىپادىلەپ :
-- ئەمدى قانداق قىلار بىچارە ئۆمەر ؟ -- قانداق قىلاتتى ؟ ئۆزى شۇنداق سۈيۈك بولغاندىكىن ئەمدى ئۆزى بىر جاۋاب بەرسۇن !
-- ۋوي ئەكرەم نېمە دېگەننىڭ بۇ ئاداش ، ئۆمەر بىزنىڭ ئاغىنىمىز ، يەنە كېلىپ نادىرە بىلەن ئۆمەرنىڭ ئىشى ھەممەيلەننىڭ قىزىقىشى بىلەن ئاندىن بولغان ئىشلار . ئەينى چاغدا ھەرقايسىمىز ئۆمەرنى « ۋاي يۈرگەن ئاداش ، نادىرە ئانداق ياخشى ، مۇنداق ياخشى » دەپ كۈچىمىگەن بولساق ، ئۆمەر بىلەن نادىرە يۈرەمتى ؟
-- ۋاي بولدى قىلىڭلار ! _ دېدى پەرىدە ئوتتۇرىغا چۈشۈپ ، _ ھازىرقى مەسىلە ، بۇ خەۋەرنى تېزراق ئۆمەرگە يەتكۈزەيلى . ئاندىن بىز دوختۇرخانىدا نادىرەنى كۈتەيلى .
-- شۇنداق قىلمايمۇ ئە ئامال ، _ دېگىنىچە ئەكرەم تېلېفوننى ئېلىپ ئۆمەرگە تېلېفون قىلىشقا باشلىدى ، لېكىن تېلېفون ئۇلانمايۋاتاتتى .
دىلەپ بولسا ئۇلارنىڭ كىچىكىدىن بىرگە ئويناپ چوڭ بولغان بىر دوستى بولۇپ ، كىچىكىدىن ئۆمەر بىلەن بەك يېقىن ئىدى . تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ۋاقتىدىن تارتىپ ئۆمەر بىلەن مۇھەببەتلىشىپ ، كېيىن ئالىي مەكتەپكە چىققاندىن كېيىن ، ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ پىلانى بويىچە ياۋروپاغا ئوقۇشقا كەتكەن ئىدى . مانا ، دىلەپ كەتكىلى بىر يىل بولدى . بۇ ئارىدا نادىرە بۇ بىر نەچچە دوستىنىڭ ئارىسىدا پەيدا بولدى .
نادىرە شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئوقۇغۇچىسى بولۇپ ، ئۆزى تولىمۇ چىرايلىق ھەم ئەقىللىق ، پاكىزە قىز ئىدى . دىلەپكە قارىغاندا كۆپ شوخ بولۇپ ، خېلى ئوغۇل بالىلارنى قورقۇتقۇدەك مېچەزى بار ئىدى . جۇرئەت قاتارلىق بالىلارنىڭ ئۆمەرگە مۇشۇ قىزنى تونۇشتۇرۇپ قويۇش نىيىتى بولسىمۇ ، لېكىن ئۆمەر قىلچىمۇ تەۋرەنمەستىن ئۇلارنىڭ تەلپىنى رەت قىلغان ئىدى .
لېكىن بىر قېتىملىق ئولتۇرۇشتا ، ئۆمەرنىڭ كۆزى بۇ ئادەتتىكىچە بولمىغان قىزنىڭ باشقا قىزلارغا ئوخشىمايدىغان تەكەببۇر قىياپىتىدىن غەدىقلىنىشقا ئۇچراپ ، بالىلار بىلەن « مۇشۇ قىزنى ئىككى كۈن ئىچىدە بىر ياققا ئەچىمەن » دەپ دو تىكىشىپ ، نادىرەنىڭ ئادەتتىكى قىزلارغا ئوخشىمايدىغان خاراكتېرى تۈپەيلىدىن ، ھەر خىل ئۆزى ئىشلىتىپ كۆنۈپ كەتكەن قىز بالا قوغلاشتا كارامەت ئۈنۈملۈك ھۈنەرلىرىنىڭ ھەممىسىنى چىقىرىپ قوغلاشقان بولسىمۇ ، ئىككى كۈنگىچە ھەتتا تېلېفون نومۇرىنىمۇ ئالالماي ، ئاخىرى ئۇتتۇرغىنىغا تەن بەرگەن ئىدى .
لېكىن شۇ قېتىملىق ئۇتتۇرۇشتىن كېيىن ، ئۆمەرنىڭ قەلبىدە « بۇ قىزنى چوقۇم ئۆزۈمگە بويسۇندۇرۇمەن » دېگەن بىر ئەركەكنىڭ ئەڭ ئىپتىدائىي ھەۋەس ئوتى يېنىپ ، نادىرەنى قوغلاشقا بېشىچىلاپلا كىرىشىپ كەتكەن ئىدى . شۇ مەزگىللەردە ، ئۆمەر ئۆزىنىڭ مەكتىپىدىن شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىغىچە ھەر كۈنى نەچچە يول قاتناپ ، نادىرەنى يوقلاپ

تۇردى . ۋاقتىنىڭ ئۆتۈشىگە ئەگىشىپ ، « كۆيگەندىن كۆنگەن يامان » دېگەندەك ، نادىرەدىن ئىبارەت ھېچقانداق ئوغۇل بالا بىلەن مۇھەببەت مەسىلىسىدە ئالاقە قىلىپ باقمىغان بۇ قىز ، بارا-بارا ئۆمەرنى ياخشى كۆرۈپ قالغانلىقىنى ھېس قىلغان ، شۇنداقلا ئۆمەرنىڭ ناھايىتى رومانىك بولغان ئۇسۇل بىلەن مۇھەببەت ئىزھار قىلىشى بىلەن ، ئۇلارنىڭ ئوغۇل-قىز مۇھەببەت مۇناسىۋىتى ئاشكارا باشلىنىپ كەتكەن ئىدى .

بۇ بىر يىل جەريانىدا ، دىلەز ئۆمەر بىلەن ئالاقىسىنى پۈتۈنلا ئۇزۇپ قويدى . نېمە سەۋەبتىن ئىكەنلىكىنى ھېچكىم بىلمىگەن ئىدى . نادىرە پەيدا بولۇشتىن ئىلگىرى ئۆمەر ناھايىتى روھسىز ، خىيالچان يۈرەتتى . دوستلىرى ئۆمەرنىڭ بۇنداق نورمالسىزلىقىغا قەتئىي چىدىيالمىيىتى . دىلەز پەقەت بىر قېتىملا ئۆمەرگە تېلېفون قىلغان ، يەنە كېلىپ ئاممىۋىي تېلېفوندا ئۇنىڭ بىلەن ئالاقىلاشقان ئىدى .

دىلەز ئۆمەرگە تۇنجى مۇھەببەتنى ئاتا قىلغان بولسا ، دەل شۇ تۇنجى مۇھەببەتنىڭ ئازابلىرىنىمۇ ھەم ئۆمەرگە ئېلىپ كەلگەن ئىدى . ئۆمەر ئۇنى مەڭگۈ ئايرىلار دەپ ئويلىمىغان ئىدى . لېكىن دىلەزىز ھەر بىر كۈن ئۇنىڭغا بىر يىلدەك ، زۇلمەتلىك بىر يىلدەك بىلىندى . ئىچىدە دىلەزگە نۇرغۇن ئەلەملىك ، ئاچچىققا تولغان سۆزلىرى يىغىلدى . شۇ سۆزلىرىنى ھاراق بىلەن ئىچىگە يۇتۇپ يۈرگەن كۈنلىرىدە ، ئۇنىڭ رەڭسىز دۇنياسىغا نادىرە قايتىدىن تەم ئاتا قىلغان ئىدى . قارىماققا ، نادىرە بىلەن بولغان بۇ يېرىم يىل جەريانىدا ، ئۆمەر دىلەزنىڭ مەۋجۇدلىقىنى پۈتۈنلەي ئۇنۇتقان ئىدى .

مانا ئەمدى ، دىلەز فرانسىيەدىن قايتىپ كەلدى . دىلەزنىڭ قايتىپ كېلىشى نېمىلەردىن دېرەك بېرىدۇ ؟ بۇنى ھېچكىم بىلمەيتتى . دىلەز نادىرە بىلەن ئۆمەرنىڭ تۇرمۇشىغا نېمىلەرنى ئېلىپ كېلىدۇ ؟ بۇنىمۇ ھېچكىم پەرەز قىلىپ بولالمىيىتى .

ئەكرەم توختىماي تېلېفون ئۇرۇۋاتقان بولسىمۇ ، لېكىن ئۆمەرنىڭ تېلېفونى زادىلا ئېچىلمىدى . بۇ دوختۇرخانىدىكى كۆڭۈلچان دوستلارنى تېخىمۇ تىت-تىت قىلىۋاتاتتى . كۆپچىلىك خۇددى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنغان دوستىنىڭ جازا پەيتىنى كۈتۈپ ، ئامالسىز تىت-تىت بولۇپ تۇرغاندەك ، بۇ جازا پەيتى بولسا ، جۈرئەت دىلەزگە ۋەدە قىلغان ئەتە كەچتىكى كۆرۈشۈش ئىدى .

-- ھەي بالىلار ، _ دېدى پەرىدە گويا مەلۇم پىلان ئويلاپ چىققاندا ، _ مۇنداق قىلايلى بولمىسا ، دىلەزنىڭ كەلگەنلىكىنى ئۆمەرگە دېمەي تۇرۇپ ، ئەتە كەچ بىر يىغىلايلى . قالغان ئىش ئۆز بويىچە بولسۇن . بەربىر بىز نادىرە ياكى ئۆمەر بولمىغاندىكىن ، بىز ھەرقانچە ئارىلاشساقمۇ ، ئۇلارغا پەقەت تېخىمۇ كۆپ ئاۋارىچىلىق تېپىپ قويۇشقىمىز مۇمكىن . كىم بىلىدۇ تېخى ، شۇنداق چىرايلىق ئۆتۈشۈپ كېتەمدۇ !

ئەتىسى كەچقۇرۇن ، ئۆمەر جۈرئەتنىڭ تېلېفونىنى ئالغاندىن كېيىن ، نادىرەنىڭ ئۆيىگە بېرىپ نادىرەنى چاقىرىپ ئاندىن دېيىشىپ قويغان جايغا قاراپ ماڭدى .

-- ئاپالڭ بىلىپ قالمىغاندۇ ؟ _ سورىدى جۈرئەت تاكسىنىڭ ئىچىدە نادىرەگە قاراپ .
-- ياقى ، بىر نەچچە كۈندىن بېرى ئاپام ئۆيىدە ئەمەس ، ناھىيەدىكى تۇغقانلارنىڭكىگە چىقىپ كەتكەن .
كەلگۈچە ساقىيىپ كېتەرەن .

-- شۇنداق بولسۇن تېخى ياخشى . بولمىسا سۈرۈشتە قىلىپ بىلىپ قالسا ، كېيىن سېنى ماڭا بەرگىلى ئۇنىماسىمىن

...

-- ھۇيىست ئۆمىراخۇن ، مەن تېخى ئۆزلىرىگە تېگىمەن دېمىگەندىمەن ؟ بەك ئۇزاقنى ئويلاپ كېتىپلا !
-- سەن دېمىسەڭمۇ ھامان بولىدىغان ئىشلار ئۇ .
-- قېنى كۆرەيمىز ، ئاغغىچە تېخى نەچچە ئەدەمنىڭ قولىدىن ئۆتسە مۇشۇ مېچەزلىرى بىلەن .
-- سەنمۇ مېنى شۇنداق ئادەم دەپ ئويلايمسەن ؟
-- ئەمىسە ئۆزلىرى قانداق ئادەم ئىدىلە ؟
-- مېنىڭ قانداق ئادەم ئىكەنلىكىمنى بىلمەمسەن ؟ _ دېدى ئۆمەر نادىرەگە قاراپ مەنلىك ھېجىيىپ .
-- ئاغزىدا دەپ قويسىلا ھېساب ئەمەس .
-- قانداق ؟ ئىسپاتلامدۇق كەچتە ؟
-- قورقۇدۇ دەمسەن ؟ _ دېدى نادىرەمۇ ئۆمەرگە قاراپ مەنسىتىمگەندەك كۈلۈپ .
-- بېلىڭ مىدىرىيالامدۇ ؟ چىدىماسەنمىكەن ؟ ھا ھا ھا ... _ جۈرئەت قاققاھلاپ كۈلدى .

-- يوقىلە كۆزۈمدىن پىت يەيدىغان!

بىردەمدىن كېيىن ئۇلار دېيىشىپ قويغان يەرنىڭ يول بويىدا ، جۈرئەتلەرنىڭ ئۇلارنى ساقلاپ تۇرغانلىقىنى كۆردى ۋە ماشىنىدىن چۈشتى . ئۇلار بىر قۇر ئەھۋاللاشقاندىن كېيىن « شەرقىي يېرىم شار » مەيخانىسىدىكى جۈرئەت ئورۇنلاشتۇرۇپ قويغان ئورۇنغا كىرىپ ئورۇنلاشتى .

« شەرقىي يېرىم شار » ياكى بىر مەيدان مۇھەببەت جېنىدىن كېيىن قانغا بويىلىدۇ ، ياكى بىر مەيدان رومانىك مۇھەببەت ھېكايىسىنىڭ باشلىنىشى ۋە ياكى ئاخىرلىشىشىغا شاھىد بولىدۇ ، دەپ ئويلىشىۋاتاتتى ھەركىم ئۆز خىيالىدا . پەقەت بۇ ئىشنىڭ بىۋاسىتە قاتناشقۇچىلىرى بولغان ئۆمەر بىلەن نادىرەلا بۈگۈن كەچ يۈز بېرىشى مۇمكىن بولغان ھەرقانداق ئەھۋالدىن خەۋەرسىز ، تېخىچە لاۋزىلىقتا كىشىنىڭ ئىچىنى ئېلەشتۈرگۈدەك پاراڭلار بىلەن ئۆزى سۆزلەپ ئۆزلىرى كۈلۈشۈپ ئولتۇرۇشاتتى .

-- قېنى باللا ماۋۇ تېپىشماق تېپىڭلار ھە ، _ ئويۇن باشلىدى ئۆمەر .

-- تاپالساڭ نادىرەنى بىر سۆيۈۋالامدۇق ؟ _ دېدى ئەكرەم ھىجىيىپ .

-- ئۆتەپ بارەۋە ماز ! _ ئالايدى نادىرە .

-- چاتاق يوق ! _ دېدى ئۆمەر ئىشەنچ بىلەن ، _ لېكىن تاپالماساڭلار مۇھەببىتىڭلارنى مەن سۆيۈۋالەيمەن !

-- ھە ، بۇ بولىدىكەن ، ئىشقىلىپ بۇ يەردىكى بەش ئادەم ئىككى جۈپ ، مەنلا بويتاق ، زىيان يوقكەن . _ دېدى ئەكرەم تاماكنى پۈۋلەپ تۇرۇپ .

-- بەك لاۋزىكەنسەن جۇما ئەكرەم ، _ دېدى پەرىدە ئۇنىڭ ئاغزىدىكى تاماكنى ئېلىۋېلىپ كۈلدانغا بېسىۋەتكەچ .

-- ۋاي- ۋاي ، نېمە پاراڭ جىق دەيمەن ، ماۋۇ تېپىشماق ئاڭلاڭلار ئاۋۋال ، _ دەپ تېپىشماقنى باشلىدى ئۆمەر ،

_ پاقا نېمىشقا دەرەختىن ئېگىز سەكرەيدۇ ؟

-- مېنىڭ ئاڭلىشىمچە ، ئامازون دەرياسى بويىدا بىرخىل پاقا بار ئىكەن ، شۇ پاقا ھەتتا ئۇچالايدىكەن ، شۇ پاقا دەرەختىن ئېگىز سەكرەرمىكەن ... _ ئەكرەم بۇ تېپىشماقتا ھامان زىيان تارتىمىغاچقا بىرىنچى بولۇپ جاۋاب بەردى . ئەمما جاۋابى خاتا بولغاچقا ئۆمەر ئۇنىڭغا يېنىك بۇرنىنى قېقىپ قويۇپ جۈرئەتكە قارىدى .

-- ۋوي ، پاقىنىڭ دەرەختىن ئېگىز سەكرىگىنىنى نەدە كۆرگەن ئۆمەر خۇن ؟ _ دېدى جۈرئەت بۇ تېتىقسىز تېپىشماقتىن ئەندىكىپ ، _ بولسا سىلى بى شۇنداق سەكلىتىپ بەلسە كۆرىلى .

-- جاۋاب بېرەلمىدىڭمۇ ؟! ئەكىلە خوتۇنى ، _ دېدى ئۆمەر كۆرەڭلەپ پەرىدەگە ئېسىلغاچ .

-- ھاي ھاي ! نېمە چىدىماسلىق بۇ ؟ قېنى توغرا جاۋابىنى ئۆزەڭلار بىر دەپ بېقىڭلار ، ئاندىن نېمە قىلساڭلار مەيلى .

-- توغرا جاۋابى ؟ ھەرقايسىڭ دەرەخنىڭ سەكرىگىنىنى نەدە كۆرگەن ، سەكرەشكە كەلگەندە دەرەخ ئەلۋەتتە

پاقدەك ئېگىز سەكرىيەلمەيدۇ دە !

-- ئۇق ... _ كۆپچىلىكنىڭ يېلى چىقتى .

ئۆمەر نادىرەنىڭ كۈچەپ ئېسىلىشلىرىغا قارىماي پەرىدەگە مەھكەم ئېسىلىۋېلىپ ، يۈزىگە « چوك » كىدە بىرنى سۆيۈۋالدى . نەخ شۇ دەقىقىدە ئايرىم خانە ئىشكى تاراققىدە ئېچىلىپ بىرەيلەن كىرىپ كەلدى .

ئۆمەرنىڭ بىر جۈپ قولى تېخى پەرىدەنىڭ قولىدا ، نادىرەنىڭ قولى بولسا ئۆمەرنىڭ بېلىدىن كۈچەپ تارتىۋاتقان مۇشۇ غەيرىي ھالەتتە ، ئۆمەر بۇرۇلۇپ قاراپ كىرىپ كەلگەن كىشىنىڭ كۆزلىرى بىلەن تىكىلىپ تۇرۇپ قالدى . قوللىرى ئىختىيارسىز پەرىدەنى قويىۋەتتى .

سورۇندىكى بەش ئادەمنىڭ ئىچىدە ، نادىرەدىن باشقا ھەممىسى دىلەبەر بىلەن كىچىكىدىن بىللە ئويناپ چوڭ بولغان بالىلار ئىدى . پەقەت نادىرەلا ئۇنى تونۇمايتتى .

-- خاتا كىرىپ قالغان ئوخشىماسىز ؟ _ دېدى نادىرە بۇ كۈتۈلمىگەن چاغدا كىرىپ قالغان «مېھمان» غا قاراپ ئاللىپ .

-- بۇ كىم بولىدۇ ؟ _ دىلەبەر نادىرەگە كۆزىنىڭ قىرىنىمۇ سالماستىن جۈرئەتكە قاراپ سورىدى .

جۈرئەت بىر ئېغىزىمۇ سۆز قىلالماي ئالدىدىكى شىرنىنى تىرناقلىرىدا قىرىپ ئولتۇراتتى .

بۇ ئېغىر سۈكۈتنى يەنىلا پەرىدە ئۆمەرنىڭ بەدىنى ئاستىدىن يۇلقىنىپ چىقىپ بۇزدى .

-- ئاداش دىلەبەر ، قانداق تىنچ كەلدىڭمۇ ؟ ئەجەب سېغىنىدىم سېنى _ ! دېگىنىچە دىلەبەرگە ئۆزىنى ئاتتى پەرىدە .

ئارقىدىنلا ئەكرەم ، جۈرئەتلەرمۇ ئەمدى ھۇشىغا كەلگەن ئادەملەردەك ئورنىدىن تۇرۇشۇپ دىلەبەر بىلەن ئەھۋاللاشقاندىن كېيىن ئۇنى ئورۇنغا تەكلىپ قىلدى .

نادىرە بۇ توساتتىن كىرگەن «مېھمان» نىڭ ئۆزىنى نەزىرىگە ئېلىپمۇ قويىمىغانلىقىنى ، ھەتتا بىر ئېغىز سالام-سائەتمۇ قىلمىغانلىقىدىن قاتتىق نارازى بولۇپ ، بۇرنىنى قېقىپ قويۇپ جايىغا كېلىپ جىم ئولتۇردى .

پەقەت ئۆمەرلا بۇ بۇرۇقتۇلمۇقنىڭ ئىچىدىن تېخى قۇتۇلۇپ بولالمىغاندەك ، جايىدا بۇتتەكلا باياتىنى بەدەن شەكلىدە قېتىپ قالغان ئىدى . ئۆمەر بۈگۈنكى بۇ نام-ئاتاقسىز يىغىلىشنىڭ سەۋەبىنى ئاخىرى چۈشىنىپ يەتكەندەك بولۇپ ، دىلەبەرگە يەرنىڭ تېگىدىن كۆز يۈگۈرتتى ، دىلەبەرمۇ ئۇنىڭغا تىكىلىپ تۇرغان بولۇپ ، ئۇلارنىڭ كۆزى يەنە ئۇچراشتى .

مانا ، مۇشۇ بىر جۈپ شەھلا كۆزلەر ، ئۆمەرنىڭ روھىنى سۇغۇرغان بىر جۈپ شەھلا كۆز ، بۈگۈن قەھرىتان سوغىدىكى ناتونۇش بىر چۈشەك ، ئۇنىڭ ۋۇجۇدىغا ئىللىق ئېقىم ئۇرماقتا ئىدى . ئۆمەر ئۆزىنى قاچۇرالمىيىتى ، بەلكى بىپايان دېڭىزدا چۆككەن پاناھسىز قولۇقتەك ، بۇ تەگسىز سۈزۈك كۆزلەرنىڭ ئىچىگە چۆكۈپ كېتەتتى .

دىلەبەرنىڭ سۈزۈك كۆزلىرىدە سۈزۈك ياش لىغىلداپ تۇراتتى . ئۆمەر ئاخىرى ئورۇنغا كېلىپ ئولتۇردى . لېكىن بايقىدەك نادىرەنىڭ يېنىدا ئولتۇرماستىن ، ئەكرەم بىلەن پەرىدەنىڭ ئوتتۇرىغا كېلىپ ئولتۇردى .

دىلەبەر ئۆمەرگە ئۇزۇن قاراپ ئولتۇرۇپ كەتكەندىن كېيىن ئېغىز ئاچتى

-- : ئۆمەر ماڭا سالام قىلاي دېمەيسەنغۇ ؟ ساڭا خەۋەر قىلمايلا كەلگىنىدىن خاپا بولمىغانسەن ؟

-- ياق ...

-- ئەمىسە ، مېنى قارشى ئالدىڭان چىرايىڭ يوققۇ ؟ مېنى تونۇغانسەن ؟ مەن دىلەبەر .

-- تونۇدۇم . ھېلىغۇ بىر يىل يوق بولۇپ كېتىپسەن ، كۆيۈپ كۈلگە ئايلىنىپ كەتسەڭمۇ سېنى بىر قايلاپلا تونۇۋالسىمەن .

دىلەبەرنىڭ كۆز ياشلىرى ئاخىرى چانقىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ ، ئۈزۈلمەي ئېقىشقا باشلىدى . پەرىدە بولسا ئۇنى بەزلەۋاتاتتى .

-- بولدى قىلە ئاداش ، كۆڭلۈڭنى بۇزمىغىنە . ھەممەيلەن يىغىلىۋاتقۇ مانا .

-- كۆڭلۈمنى ... كۆڭ ... كۆڭلۈمنى بۇزمىدىم ... لېكىن ... لېكىن خۇش بولۇپ ... خۇش بولۇپ شۇ ... دېدى دىلەبەر ئېسەدەپ .

-- خۇش بولۇپ ؟ نېمىگە خۇش بولىدۇڭ ؟ مېنىڭ سېنى ئۇنتۇپ كەتمىگىنىگە خۇش بولۇپ كەتكەن ئوخشىماسەن ؟ _ دېدى ئۆمەر دىلەبەرگە قاراپ .

-- ۋاي بولدى قىلىڭلا ئېدىش سىلىمۇ قىچىشىمىغان يەرنى قاشلىماي ، پەس قىلالمايۋاتقاندا ، _ غۇدۇڭشىدى ئەكرەم .

-- ئاغزىڭنى يۇمىغىنە ۋە لاتا ! _ ئۆمەر ئەكرەمگە قاراپ قاتتىق ۋارقىرىدى . ئۇنىڭ بۇنداق ۋارقىرىشىدىن ئەكرەملا ئەمەس ، سورۇندىكى ھەر بىر كىشى ئىنتايىن ھەيران بولماقتا ئىدى . چۈنكى ئۆمەر ئەزەلدىن بۇنداق بىر ئىشنى راستىغا ئېلىپ قاتتىق ئاچچىقلىمايتتى ، ئاچچىقلىسىمۇ ئۆزىنىڭ جان-جېگەر ئاغىيىلىرىنى تىللىمايتتى .

ئەكرەم بوينىنى تولغاپ ئاستا تاماكتىن بىرنى تۇتاشتۇردى ۋە قولىدىكى بىر رۇمكا ھاراقنى گۈپپىدە كۆتۈرۈپ ئىچىۋەتتى .

پەقەت نادىرەلا بۇ مەيداندا يۈز بېرىۋاتقان ئىشلارنى قىلچىمۇ ئاغقىرالمايۋاتاتتى ، ئۆمەرنىڭ بۇنچىلىك چېچىلىغىنى ھەم ئۆمرىدە تۇنجى قېتىم كۆرۈشى ئىدى . ئۇ ئۆمەرگە قاراپ ئىگىكى بىلەن دىلەرنى « ئۇ كىم ؟ »

دېگەندەك ئىما قىلدى ، لېكىن ئۆمەر بولسا نادىرەگە چىرايىنى بۇزۇپ بىرنى قارىغان ئىدى ، نادىرە شۇن ئان پەسكويغا چۈشۈپ قولىدىكى تېلېفوننى ئوينىغان بولۇپ جىم ئولتۇردى .

-- نېمە ؟ ھېچقايسىنى گەپ قىلغىلى قويمايدىغان ئوخشىماسەن ؟ _ دېدى دىلەبىر بىر ھازادىن كېيىن ئېسەدەشتىن ئاران توختاپ .

-- ئېغىز ئۆزىدە ئىكەن ، گەپ قىلامدۇ ئوسۇرامدۇ مەن باشقۇرۇپ بولالمايمەن ، _ دېدى ئۆمەر تاماكنى كۈچەپ تارتىپ .

-- بىزگە زادى نېمە بولدى ؟ _ دېدى ئۆمەرنى بارغانچە چۈشىنىپ بولالمىغان دىلەبىر ، چۈنكى دىلەبىر مۇشۇ ۋاقىتتا ئۇنىڭ يېنىدا ئولتۇرغان قىزنىڭ ئۆمەرنىڭ قىز دوستى ئىكەنلىكىنى بىلمەيتتى .

-- بۇنى ئۆزۈڭدىن سورا . فرانسىيەدە ئوقۇسا قانداق بولىدىكەن ؟ فرانسىيەدە تېلېفون يوقمىكەن ؟ تور يوقمىكەن ؟ يا فرانسىيەنىڭ ئوغۇل بالىلىرىنىڭ يوغانراقمىكەن ؟ ھە راست ، فرانسىيەدە ئۇنداق ئىشلار بەك ئاشكارا دەۋاتاتتى ، كۈندە ۋايىجان-ۋايىيە بولۇپ بىز ئېسىڭدە يوق ھەقىچان ؟

-- ئازراق نومۇس قىلە ھەي ! _ ئۆمەرنىڭ بۇ ھاقارەتلىك سۆزلىرىگە پەرىدە ئاخىرى چىدىيالمىدى .

-- مەن نومۇس قىلغۇدەك ئىش قىلىپتىم . ئىشقىلىپ ھېچنېمە قىلالىمساممۇ ، بەزىلەردەك ياۋروپاغا بېرىپ ئوقۇيالىمساممۇ ، ئادەمنىڭ نېمىگە مۇھتاج ، نېمىگە مۇھتاج ئەمەسلىكىنى بىلمەن ! سەن بۇ دۇنيادىن نېمىنى ئېلىپ كېتەلەيسەن ؟ ساڭا نېمە قالىدۇ ؟! مەن مۇھتاج بولغىنى بەزىلەرنىڭ مېنىڭ يېنىمدا 365 كۈن ئايرىلماي تۇرۇشى ئەمەس ! بەلكى مەن ھاراق ئىچىپ تالادا ، بۇزۇق خوتۇنلارنىڭ قوينىدا ياتقان كەچلەردە ، سوغۇقتا ئۆپكەم شامالداپ ئاسما ئوكۇل چۈشۈۋاتسىمۇ ، ئىچ پۇشۇقۇمدىن تاماكنى ئۇلاپ - ئۇلاپ چېكىپ ، قېقىلىپ يۆتىلىپ ياتقان ۋاقىتلىرىمدا ، خەقنىڭ ئېغىزىدىن « دىلەبىر فرانسىيەدە بىر كىشى بىلەن يۈرۈپتۇ » دېگەن سۆزنى ئاڭلاپ ئىشەنمىسەممۇ يۈرىكىم يىغلاۋاتقان چاغلاردا ، بەزىلەرنىڭ بىر تال تېلېفونى ماڭا بەلكىم ئۆزۈمنى داۋاملىق بەختلىك ھېسابلىشىمغا دەسمايە بولغۇچى ئېنېرگىيە بولاتتىغۇ ؟! قېنى سەن ؟! نېمە بولدى بىزگە دېمەسەن ؟!

ئۆمەرنىڭ ئەزەلدىن بۇنداق سۆزلەرنى قىلىپ باقمىغانلىقىنى بىلىدىغان سورۇندىكىلەر ، يۇقارقى سۆزلەرنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ، ھەيرانلىق ئىلكىدە ئۆمەرگە تىكىلدى .

-- مېنى كەچۈرىۋەت ئۆمەر _! دىلەبىر ئېسەدەپ تۇرۇپ شۇنداق دېگىنىچە ئۆمەرنىڭ باغرىغا ئۆزىنى ئاتتى . ئۆمەر بولسا سەزگۈسىز كۆزلىرىدە نەلەرگىدۇر تىكىلىپ قالغان ئىدى ، ئۇنىڭ كۆزلىرىگە بىر خىل قىزىللىق ئۇيۇشقان ئىدى .

ئىشك تاراققىدە قاتتىق يېپىلىپ بىرەيلەن يۈگۈرگىنىچە كارىدوردىن سىرتقا قاراپ چىقىپ كەتتى .

-- نادىرە ! _ ئەكرەم نادىرەنى چاقىرىغىنىچە ئۇنىڭ كەينىدىن قوغلاپ چىقىپ كەتتى . جۈرئەت بىلەن پەرىدە بىر-بىرىگە بىر كۆز ئىشارىسى قىلغاندىن كېيىن ، سىرتقا چىقىشىپ كېتىشتى .

خانىدە ئەمدى پەقەت ئۆمەر بىلەن دىلەبىرنىڭ قۇچاقلاشقان گەۋدىسىلا قالغان ئىدى .

-- سېنى سۆيىمەن جېنىم ، _ ئۆمەرنىڭ قۇلىقىغا پىچىرلايتتى دىلەبىر ، _ مېنى سېغىنىدىغۇم ؟

-- مەن ساڭا ئوخشىمايمەن ، سېنىڭ يۈرىكىڭ بۇشۇڭاڭ بولغان بىلەن ، مېنىڭ يۈرىكىم گۆش . سېنى بەك سېغىنىدىم . _ دېدى ئۆمەر ۋە دىلەبىرنى تېخىمۇ چىڭ قۇچاقلدى .

ئەكرەم نادىرەنىڭ كەينىدىن قوغلاپ خېلى ھازاغىچە يۈگۈرگەندىن كېيىن ، ئۇنىڭغا ئاخىرى يېتىشتى ۋە ئۇنى مەھكەم تۇتۇۋالدى .

-- نادىرە ، گېپىمنى ئاڭلاڭ ، بەلكىم سىز بەزى ئىشلارنى تېخى بىلمىگەچكە خاتا چۈشىنىپ قالغان ئوخشايسىز .

-- مېنى قويۇۋەت ئەبلەخ ، مېنى ... مېنى ... قويۇۋەت ! _ نادىرە يۇلقۇنۇپ ئەكرەمنىڭ قولىدىن ئاجرىدى ۋە مۇزلۇق يەرنىڭ ئۈستىگە قاتتىق يىقىلدى .

« ئاپا ! » دېگەن چىرقىراش ئاۋازى بىلەن نادىرە قاتتىق سىلكىنىپ ئاغرىقتىن تولغىنىپ كەتتى . ئەكرەم نادىرەنى يۆلەپ تۇرغۇزغۇچە ئۇنىڭ كىيىمىنىڭ كەينىدىن قان تەپچىپ چىقۇۋاتقانلىقىنى كۆردى .

-- ئاپا ، يارا تىككەن يېرىدىن يېرىلغان ئوخشىمامدۇ ؟! ئەمدى قانداق قىلغۇلۇق ؟ _ ئەكرەم دەرھال يولىدىكى تاكسىدىن بىرنى توسۇپ نادىرەنى دوختۇرخانىغا ئېلىپ كەتتى .

جۈرئەت بىلەن پەرىدە بولسا ، ئايرىم خانىدىن چىقىپ كارىدوردا پاراڭلىشىۋاتاتتى .

-- سېنىڭچە نادىرە ئەمدى قانداق قىلار ؟ _ سورىدى جۈرئەت پەرىدەدىن .

-- مەن قانداق بىلىمەن ؟ مەنمۇ بۇنداق بولار دەپ ئويلىماپتىكەنمەن
-- . ئەمەس سەن قانداق ئويلىغان ؟! ھەممىسى سېنىڭ كۆرسەتكەن ئوسۇرۇق پىكىرىڭ ! ئەسلى تۇنۇگۇنلا
ئۆمەرگە دېگەن بولساق ، ئۆمەردىمۇ ئىددىيە جەھەتتىن بۇ ئىشلارغا ئازراق تەييارلىق بولاتتى . نادىرەمۇ تۇيۇقسىز
بۇنچىلىك زەربىگە ئۇچرىمايتتى .
-- ھە ؟ بۇ گەپچە مەن گۇناھكار بوپتىمەن -دە ؟! ئويلاپ قوي ! دىلەرمۇ بىزنىڭ يېقىن دوستىمىز ! دىلەربىزگە
نېمە يامانلىق قىلغان ؟ يەنە كېلىپ دىلەربىز تېخى ئۆمەردىن رەسمىي ئايرىلىپ كەتمىگەن ئەھۋالدا نادىرە ئۇنىڭ بىلەن
يۈرۈۋالدى ، ئاغرىنىساڭمۇ ئۆمەردىن ئاغرىن ! چىم ئۇنى باشتىلا نادىرەگە « ئىچىم شوۋىگۇرۇچى » دەپ بار گەپنى ئېنىق
قىلمىسۇن دەپتىكەن ! _ دېدى پەرىدە ئۇۋالچىلىق ھېس قىلىپ .
-- ھەي بولدى قىل ، ھازىر بۇ گەپلەرنى دېيىشكە نىگمۇ پايدىسى يوق . قېنى ، قانداق ئىشلار بولسۇن ۋاقتى
كەلگەندە كۆرىلى . _ دېدى جۈرئەت تاقىتى تاق بولۇپ .

كەچ سائەت ئىككى يېرىم . كۆزىگە ياش ئالغان نادىرە دوختۇرخانىنىڭ ياتقىدا ، دەرىزە سىرتىدىكى كېچىدىكى
رەڭمۇرەڭ چىراغلار لاۋۇلداپ يېنىۋاتقان شەھەر ئاسمىنىغا قاراپ خىيال بىلەن ياتاتتى . كېچىلىك ئىسمىنىدىكى سىستېرا قىز
بولسا پات-پات كىرىپ ، نادىرەنى ئۇيان -بۇيان ئۆرۈپ قويۇپ ، ئۇنىڭ بىلەن پاراشماقچى بولۇپ ئولتۇراتتى . لېكىن
نادىرەنىڭ ئاغزىدىن بىر ئېغىزمۇ گەپ چىقىمىغاچقا ، يەنە ئۈمىدسىزلىنىپ باشقا ياتاقلىرىغا چىقىپ كېتەتتى .
دەرىزىنىڭ پولكىسىدا ئەكرەم پۇتلىرىنى ئالماپ ئولتۇرۇپ تاماكنى ئۇلاپ چېكىپ ئولتۇراتتى . ئەكرەم ئاق
پىشماق ، ئوتتۇرا بوي ، كېلىشكەن بالا ئىدى . ئۈچ ئاغىنىنىڭ ئىچىدە ئەكرەمنىڭ مېچەزى بەكرەك كىچىك بالىغا
ئوخشاشقاچقا ، ئادەتتە ئۇنىڭ « ھەرىكەت پىلانلىرى » قوبۇل قىلىنىپ كەتمەيتتى . ئەكرەم ئاستا غىشىپ ناخشىغا
چۈشتى .

« كېچە سائەت ئىككى يېرىمدە ،

كىردى نادىرە چۈشۈمگە ... »

ئۇنىڭ بۇ ناخشىسىدىن نادىرەمۇ ئىختىيارسىز كۈلۈپ كەتتى .

-- بەك مەزكەنسەن ئەكرەم .

ئەكرەم بولسا ئۇ ناخشىدىن بۇ ناخشىغا ، ئۇ ئاھاڭدىن بۇ ئاھاڭغا ئالمىشىپ توختىماي غىشىۋاتاتتى . بىر
ھازادىن كېيىن ئۇ ناخشىدىن توختاپ تۇيۇقسىز نادىرەگە تىكىلدى . نادىرەنىڭ يۈزلىرى ياش يۇقى ، كۆزلىرى كۈلۈپ
تۇرغان ھالىتى ئۇنىڭ كۆزىگە بەكمۇ گۈزەل ھەم ئوماق كۆرۈنىۋاتاتتى .

-- نېمىگە قارايسەن ؟ بەك چىرايلىقمىكەنمەن ؟ _ دېدى نادىرە ئەكرەمگە قاراپ .

-- شۇنداق ، سىزدەك چىرايلىق قىز بالىنى ئۆمەر نېمە دەپ ... _ ئەكرەم گەپنىڭ ئايىغىنى يۇتۇۋېتىپ .

ئۇ يەنە نادىرەگە سىنچىلاپ قاراپ تۇراتتى ، قارىغانچە خۇددى بۇ قىزنى قايتا تونۇغاندەك ، بۇرۇن كۆرۈپ
باقمىغاندەك يېنىش-يېنىشلاپ كۆز ئۆزەي قارايتتى .

-- ۋاي بولدى قىل ، نېمانداق قاراۋېرىسەن ؟ ئىزا تارتىپ كەتتىم ، _ دەپ يۈزىنى تۇتۇۋالدى نادىرە ، _ يەپ
قويدىغاندەك قاراۋېرىدىكەن ئادەمگە .

-- شۇنداق ، سىزنى يېگۈم كېلىۋاتىدۇ .

-- يوقىلە پىت يەيدىغان .

-- ھاھا ، مەن سىزنى يېگۈم كەلدى دېسەم ، سىز مېنى « پىت يەيدىغان » دەيسىزغۇ ؟ ئۇنداقتا سىز پىتكە نىسبەتەن
_ دېدى ئەكرەم كىچىك بالىلاردەك كۈلۈپ ۋە دەرىزىدىن چۈشۈپ نادىرەنىڭ يېنىغا كەلدى .

-- يېقىن كەلمە ! _ دېدى نادىرە بەدىنىنى ئۆزىگە كېچى بولۇپ ، لېكىن يارا ئېغىزى بەك ئاغرىۋاتقاچقا ئۆرۈلەلمەستىن ۋايجانلاپ تىترەپ كەتتى .

-- خاتىرجەم بولۇڭ ، مەن سىز ئويلىغاندەك ئادەم ئەمەس .

بۇ گەپنى ئاڭلاپ نادىرەنىڭ كۆزىدىن ياشلار تاراملاپ ئېقىپ كەتتى .

-- دەل مۇشۇ جۈملە ، ئۆمەرمۇ داۋاملىق مۇشۇنداق دەيتتى . لېكىن مەن ھېچقانداق ئوغۇل بالغا ئىشەنمەيمەن . ماڭا يېقىن كەلمە !

-- خاتىرجەم بولۇڭ ، مەن گەرچە ئاللىقانداق ئاقكۆڭۈل ئادەم بولمىساممۇ ، ئاغىيەم ياخشى كۆرگەن قىز بالغا نىيىتىمنى بۇزمايمەن .

-- ئاغىيەم ياخشى كۆرگەن ؟ _ دېدى نادىرە ئېسەندىگەن پېتى ، _ ئۇنىڭ گېپىنى قىلما !

دەل شۇ چاغدا ئەكرەم تېزلا بىر قەدەم ئېلىپ كارىۋاتقا ئېتىلدى ، نادىرە بولسا « ئاپا ! » دەپ چىرقىرىغىنىچە يوتقانغا مەھكەم ئورنىۋالدى . بىر دەمدىن كېيىنلا نادىرەنىڭ ئۈستى يېنىكلەپ ئەكرەم كارىۋاتتىن ئايرىلدى . نادىرە بېشىنى ئاستا يوتقاندىن چىقىرىپ ئەكرەمگە قاراپ چۆچۈپ كەتتى .

-- ئاپا !!!

ئەسلىدە ئەكرەمنىڭ قولىدا بىر تال ناھايىتى يوغان ئۆمۈچۈك بولۇپ ، باياتىن ئۇ دەرىزىدە ئولتۇرۇپ ناخشا ئېيتقان ۋاقىتتىلا بۇ ئۆمۈچۈكنى بايقىغان ئىدى . بۇ ئۆمۈچۈك يامشىپ كېلىپ نادىرەنىڭ كارىۋېتىنىڭ بېشىغا كېلىپ توختىغاندا ، ئەكرەم گەرچە بۇ ئۆمۈچۈكنىڭ ئادەم چاقمايدىغانلىقىنى بىلىسىمۇ ، لېكىن نادىرەنىڭ قورقۇپ كېتىشىدىن ئەنسىرەپ ، چاندۇرماي كېلىپ ئۇنى تۇتۇۋالغان ئىدى .

-- بەك ئەسكىكەنسەن ، _ دېدى نادىرە ئەكرەمگە قاراپ .

-- سىز مېنى نېمە قىلار دەپ ئويلىدىڭىز ؟

نادىرەنىڭ يۈزى شۇنچە شىپىيىدە قىزاردى-دە ، يوتقاننىڭ ئېچىگە بېشىنى تىقىۋالدى . بىر دەمدىن كېيىن ئەكرەمنىڭ غىشىغان ئاۋازى يەنە ئاڭلىنىشقا باشلىدى .

« يۈرۈگۈم يىغلار ، يامغۇرلۇق كېچىدە ،

يار كەتكەن يولۇڭغا قاراپ ... »

بىر ئازدىن كېيىن نادىرەمۇ ئۇنىڭ بىلەن تەڭ غىشىپ بىللە ناخشا ئېيتىشقا باشلىدى .

« يۈرۈگۈم يىغلار ، يامغۇرلۇق كېچىدە ،

يار كەتكەن يولۇڭغا قاراپ .

بىلىدىم يۈزۈمدە ئاققان ،

يامغۇر يا ياشىمۇ ؟

بىلىدىم يىغلىغان ،

زېمىنىمۇ يا مەنىمۇ ؟ !

...

ئېيتىپ - ئېيتىپ ناخشىنىڭ بىر يەرلىرىگە كەلگەندە ، نادىرەنىڭ ئاۋازى بارغانچە تىترەپ ، بۇ خىل تىترەش بارغانچە ئېسەدەشكە ، ئاندىن ئۇنى قويۇۋېتىپ قاتتىق ھۆڭرەپ يىغلاشقا ئايلاندى . نادىرە يوتقاندا يۈزىنى مەھكەم ئورۇنلاشمۇ ، يىغلىغان ئاۋازى شۇنداق ئۈنلۈك چىقاتتى ، كىشىنىڭ يۈرەك-باغرىنى ئېزەتتى . ئەكرەم بولسا تاماكىدىن بىرنى قايتا تۇتاشتۇرۇپ تاماكا چەككەچ سىرتىكى كېچە ئاسمىنىغا نەزەر سېلىپ دەرىزىدە ئولتۇراتتى .

« شەرقىي يېرىم شار » نىڭ ئايرىم خانىسىدا جۈرئەت ، پەرىدە ، ئۆمەر ۋە دىلىبەرلەر رۇمكىنى لىقلاپ قويۇپ پاراڭغا چۈشۈپ كەتكەن ئىدى . جۈرئەت بىلەن پەرىدە توختىماستىن دىلىبەرنىڭ ياۋروپادا كۆرگەن-ئاڭلىغانلىرىنى سوراپ قىزىقىپ ئاڭلىماقتا ئىدى . ئۆمەر بولسا توختىماستىن ھاراق ئىچەتتى .

-- مەن بىر تېپىشماق ئېيتاي-ھە ! _ دەپ ئويۇن باشلىدى جۈرئەت .

-- قاندىسى ؟ _ دېدى دىلىبەر كۈلۈپ تۇرۇپ .

-- يېڭىلگەن كىشىنىڭ مۇھەببىتىنى _ ... ئايغىنى دېيەلمەستىن جۈرئەتنىڭ ئۇنى ئۆچتى .

پەرىدەمۇ ئۇنىڭ نېمە دېمەكچى بولغانلىقىنى بىلگەچكە ، يەرگە قاراپ ئۇنىسىز ئولتۇرۇپ كەتتى . چۈنكى باياتىلا تېخى ئۆمەرنىڭ مۇھەببىتى ، ئۇنىڭ مۇھەببىتى نادىرە ئىدى . لېكىن ھازىر بۇ ئەھۋال ھەممەيلەننى بىر ئاز گاڭگىرىتىپ قويغان ئىدى .

-- مۇھەببىتىنى نېمە قىلدۇ ؟ _ دەپ سورىدى دىلەرقىزىقچى .

-- يەڭگۈچى بىرنى سۆيۈپ قويدۇ . _ دېدى ئۆمەرتۇيۇقسىز ئۇنچىقچى .

جۈرئەت تېپىشماقنى باشلىدى :

-- ئۇمىسە دېدىم ھە ، دىققەت قىلىڭلار . ئۆمەرتۇيۇغا چىقىپ ، ئون قۇشنى كۆرۈپتۇ ، شۇنىڭ بىلەن بىر قۇشنى

ئېتىۋېتىپتۇ ، قالغان توققۇز قۇش ئۇچۇپ كەتمەپتۇ . بۇ نېمە ئۈچۈن ؟

پەرىدە بىلەن دىلەرقىزىقچى بىر-بىرىگە قاراپ بۇ غەيرىي تېپىشماقنى تاپالماي گاڭگىراپ قېلىشقان ئىدى .

-- ئۇلۇك قۇشنى ئاتقانمىدۇ ؟ يا ؟

-- ياق ، قۇش تىرىك . _ دەپ تولۇقلىدى جۈرئەت .

-- ئۇنداق بولسا ...

-- تۆگىتىۋېتىشنى ئاتقانمۇ . _ دېدى ئۆمەر ھېچقانداق چىراي ئىپادىسىسىزلا . ئۇنىڭ بۇ ھالىتى ئىنتايىن سوغۇق

بولۇپ خۇددى تالادىكى قەھرىتان سوغۇق بىلەن شېۋىرغانى بۇ ئايرىم خانىنىڭ ئىچىگە باشلاپ كىرگەندەك ، ھەممەيلەننىڭ تېنى بۇ جۈتتىن سۈركىنىۋاتاتتى .

-- بۇ جاۋاب توغرىمۇ ؟ _ دېدى دىلەرقىزىقچى .

-- توغرا ... _ دېدى جۈرئەت ئوڭايسىز ھالدا .

-- ئۇنداقتا پەرىدەنى بىرنى سۆيۈپ قويە ئۆمەر ! _ دېدى دىلەرقىزىقچى .

-- بولدى قىلە ئاداش ، _ دېدى پەرىدە قىزىرىپ ، _ كىچىك بالىدەك ، يا ئويۇننى ئويۇن قىلىمىغان ...

ئۆمەر بېشىنى كۆتۈرۈپ بىر رۇمكا ھاراق ئىچىۋەتكەندىن كېيىن :

-- ئەگەر مەن ئۇتتۇرۇپ قويغان بولسام ، جۈرئەت سېنى سۆيسە چىدامتىڭ ؟

-- ئويۇن دېگەننى چىدىغانغا چىقارغان ، _ دېدى دىلەرقىزىقچى ، _ مەيلى بولمىسا باشقا ئويۇننى ئوينايلى .

ئۆمەرتۇرىدىن تۇردى ۋە چاپىنىنى كىيىپ ، پەرىدەنى قايرىپ سىرتقا قارىۋەتكەندىن كېيىن :

-- مەن بەك ھېرىپ كەتتىم . مەن ئۆيگە كېتەي . سىلەرمۇ بالدۇرراق قايتىپ ئارام ئېلىڭلار . _ دېگىنىچە ئىشكىتىن

چىقىپ كېتىپ قالدى .

ئىچىدىكى ئۇچەيلەن بىر-بىرىگە قارىشىپ ، نېمە دېيىشنى بىلەلمەي ، قولىدىكى ۋىسكىنى كۆتۈرۈۋەتتى ۋە

ئورنىدىن تۇرۇپ مېڭىشقا تەمىشەلدى .

يول ئۈستىدە قەھرىتان قىش كېچىسىدىكى شېۋىرغان ئۆمەرنىڭ يۈزلىرىگە سانچىلاتتى . يولدا ماشىنىمۇ كۆرۈنمەيتتى

. ئۆمەر پىيادە يولىنى داۋام قىلماقتا ئىدى .

-- ئۆمەر ! ئۆمەر ، توختاپ تۇر !

ئۆمەردىلەرنىڭ چاقىرغان ئاۋازىنى ئاڭلاپ ئاستا توختىدى .

-- مېنى ئۆيۈمگە ئاپىرىپ قويمايمسەن ؟

-- ئۆيۈڭنى بىلىمەيمسەن ؟

-- سەن ... !

-- مەن بەك ھېرىپ كەتتىم ، ئۆزۈڭ كېتىۋەر . _ دېدى ئۆمەر بۇرۇلۇپ يولغا راۋان بولماقچى بولۇپ .

تۇيۇقسىز دىلەرقىزىقچى ئۆزىنى ئاتتى ۋە كەينىدىن ئۇنى مەھكەم قۇچاقلاپ :

-- ياق جېنىم ، مەن سەندىن ئايرىلالمايمەن .

ئۆمەرتۇن-تىنىسىز جايىدا تۇراتتى ، دىلەرقىزىقچى مەھكەم قۇچاقلاپ ئۇنىڭ مۇرىسىگە يۈزلىرىنى سۈركەيتتى .

دىلەرنىڭ بەدىنى تىترەيتتى . ئۆمەرنىڭ بۇرۇلۇپ ئۇنى باغرىغا بېسىشنى كۈتەتتى ، لېكىن ئۆمەر جايىدا مست قىلماي

جىم تۇراتتى .

بىر ھازادىن كېيىن ، دىل بەر ئۆمەرنى قويىۋەتتى .

-- ئالە ، شارپاڭنى ئۇنتۇپ قاپسەن .

ئۆمەرنىڭ شارپىسىنى بەرگەندىن كېيىن ، دىل بەرگە يىنىگە بۇرۇلۇپ كېتىپ قالدى . ئۇنىڭ گەۋدىسى بارا-بارا يىراقلاپ ، ئاخىرى كېچىدىكى غۇۋا يول چېرىغىنىڭ نۇرلىرى ئىچىدە غايىب بولدى .

ئۆمەريولىنى راۋان قىلماقتا ، ئۇ ھازىر قەيەرگە قايتىشنى بىلمەيتتى . قەيەرگە قايتىشنى ئەمەس ، ئېنىق قىلىپ ئېيتقاندا كىمنىڭ يېنىغا قايتىشنى بىلمەيتتى . ئۇنىڭ تېخى ئۇيقۇسى كېلىپ كەتمىگەن ئىدى . پەقەت بىرسىنى تېپىپ ئۇزۇندىن ئۇزۇن پاراڭلاشقۇسى بار ئىدى . ئۆزىنىڭ دېمەكچى بولغانلىرىنى چۈشىنىدىغان بىرسىنى تېپىپ ، ئۇنىڭغا ئويلىغانلىرىنىڭ ھەممىسىنى دېگۈسى بار ئىدى . ئۆمەردە بۇنداق سەزگۈ بولۇپ باقمىغان ئىدى . مانا ئەمدى بولسا ، بۇ خىل سەزگۈ شۇنچىلىك ئېنىق ، شۇنچىلىك كۈچلۈك ئىدى .

يولدىكى شېۋىرىغان ئۆمەرنىڭ يۈزلىرىگە يىغىندەك سانچىلىۋاتاتتى . ئۇ شارپىنى بويىنىغا يۈگىدى . شارپىدىن ئىللىق ، بىر خىل تونۇش پۇراق كېلىۋاتاتتى . بۇ پۇراق شۇنچىلىك تونۇش ئىدىكى ، تېخى نەچچە سائەتنىڭ ئالدىدا چېچىلغان ئەتىردەك ، بىراق « شەرقىي يېرىم شار » دىن چىققاندىن كېيىن ، ئۆمەرقانچىلىك ئەسلىسىمۇ ، كۈچەپ ئەسلىسىمۇ بۇ پۇراقنى ئېسىگە ئالمايتتى .

ئۆمەرنىڭ كۆزىدىن بىر تامچە ياش سرغىپ چۈشتى ، بۇ بىر تامچە ياش خۇددى يۈزىدە مۇزلاپ قالغاندەك ، شۇنچە سوغۇق ئىدى . شېۋىرىغاننىڭ سانچىلىدىنمۇ ياكى نەسۋەتتىن ، بۇ بىر تامچە ياش ، شۇنچىلىك ئىختىيارسىزكى ، ھەتتا ئۆمەرمۇ بۇنى سەزمەي قالغان ئىدى .

شۇ كۈنى سەھەردە ، دوختۇرنىڭ ئىجازىتى بىلەن ، ئەكرەم نادىرەنى ئېلىپ دوختۇرخانىدىن چىقتى ۋە ئۇنى ئۆيىگە ئاپىرىپ قويدى . دەل شۇ كۈنى نادىرەنىڭ ئاپىسى قايتىپ كەلگەن بولۇپ ، نادىرەنىڭ ئەھۋالىنى سۈرۈشتۈرگەندىن كېيىن قاتتىق كايىشقا باشلىدى .

-- چوپچوڭلاقمۇ بالا تۇرۇپ ھەدىسىلا ماڭا ئىش چىقىرىپ بېرىسەن ، سەن بىر ئوغۇل بالا بولساڭ كاشكى ، تالادا مۇشلىشىپتۇ چانئىشىپتۇ دېسەم ، بۇ قىز بالغا نېمە ئىش ئەمدى ، پۈتۈن يېرىنى يارا قىلىپ ؟

-- ئاپا ، شۇ ... شۇ بىر يۈك ماشىنىسىغا سۈرۈلۈپ كەتتىم ... مەنمۇ قەستەن قىلمىغان تۇرسام ...

-- يۈك ماشىنىسى كەلگۈچە يولنىڭ ئوتتۇرىسىدا نېمە بارتى ساڭا ؟ ماڭە ئۆيىگە كىرىپ ساقايغۇچە جىمىراق يات .

نادىرەنىڭ ئاپىسى ئەكرەمگە بىر قۇر كۆز يۈگۈرتكەندىن كېيىن :

-- ئەكرەمجان بالام ، ھەر قايسىڭلارمۇ ئوغۇل بالا بولغاندىكىن ، نەگە بارساڭلار قىز بالىنى تەڭ سۆرەپ بارماڭلار ئەمدى ، سىلەرمۇ كىچىك ئەمەس ، چوڭ بولدۇڭلار ، ماۋۇ ئەھلى-يۇرتنىڭ ئالدىدا گەپ بولىدۇ .

ئەكرەم نادىرەنىڭ ئاپىسىنىڭ بىر سۆز باشلىسىلا ئايىغى ئۇزۇلمەيدىغان مېجەزىنى ئۇققاچقا ، ئىتتىكلا كەينىگە بۇرۇلۇپ لىفىتكە قاراپ ماڭدى .

-- نادىرە ، مەن كەتتىم ئەمەس ، ياخشى ئارام ئېلىڭ . _ دېگىنىچە يۈگرەپ يۈگرەپ لىفىتنىڭ ئىچىگە كىرىپ كەتتى ئەكرەم .

« زەربىدارلار ئەتىرى » بىر تور بېكەت بولۇپ ، نۇرغۇنلىغان ياش ئوغۇل-قىزلارنىڭ توردا يىغىلىشىدىغان سورۇنى ئىدى . بۇ يەرنىڭ ئۆز ئىسمىغا خاس بولمىغان يېرى ، بۇ يەرقانداقتۇر باشقا ئۇيغۇر تور بېكەتلىرىگە ئوخشاش مۇنازىرىنى ئاساس قىلغان مۇنبەر بولماستىن ، بەلكى « مۇھەببەت زەربىدارلىرى » نىڭ جايلاشقان يېرى ئىدى .

كۆز يۈگۈرتىدىغان بولساق ، جەمئىيەتتە ، ئەتراپىمىزدا ، قانچىكى ھېسسىياتى كۈچلۈك ۋە رومانىك كۆرۈنگەن كىشىنىڭ ئەمەلىيەتتە ئىچىدە شۇنچە دەردى ئېغىر . مەسلەن يېڭى مۇھەببەتلەشكەن قىز-يېگىتلەرنى ئېلىپ ئېيتساق ،

تۇنجى مۇھەببەت گەرچە كۆرۈنۈشكە شۇنچە ئاددىي ۋە ئىللىق ، ئۇنتۇلغۇسىز تۇيۇلسىمۇ ، لېكىن ئۇنىڭ جەمئىيەت ۋە ئائىلە ئاساسىدىن پۈتۈنلەي ئايرىلغان ، پەقەت كىشى روھىيىتىدىلا ئاساس قىلغان ئىپلاس خاراكتېرى نۇرغۇنلىغان مۇھەببەتنى تېخى چۈشىنىپ يېتەلمىگەن كىشىلەرنىڭ يۈرىكىنى لەختە-لەختە قان قاتلىتى . ھەتتا ئوغۇل بالىلارمۇ يەنە مۇشۇ ساددا مۇھەببەتنىڭ ئىشىقىدا كېچىلەپ ياستۇقتا ئاغزى-بۇرىنى چىڭ يۆگەپ يېتىپ ئۆكسۈپ-ئۆكسۈپ يىغلاپ كېتەتتى .

ھاراق سورۇنلىرىغا قارايدىغان بولساق ، ھاراقنى ئالدى-كەينىنى ئويلاشماي ھەممىدىن بەك نوچىلىق بىلەن ئىچىۋاتقان ، ھەممىدىن بۇرۇن قۇسۇپ شىرەگە بېشىنى قويۇپ يېتىپ ، كۆزىدىن ياش بۇرىنىدىن پوتلا ياندۇرۇپ كىشىلەرنىڭ ئالدىدا ئوبرازىنى نۆل قىلىۋاتقان ياشلار ، شۇ تۇنجى مۇھەببەتنىڭ دىلىدا قالدۇرغان جاراھەتسىدە ، چەكسىز بۇرۇقۇملۇق ئىچىدە ، ھايات يولىدا گاڭگىرىشىپ قالغان ئىدى .

مەكتەپتە مۇھەببەتلىشىۋاتقان ياشلارنى ئېلىپ ئېيتساقمۇ ، ئۇلار بىر-بىرىگە مەڭگۈلۈك ۋەدىلىرىنى بەرگەن چاغلىرىدا ، كۈلكىلىك يېرى ئۇلار ئۆزىنى مەڭگۈ مەكتەپ قوينىدا ياشايمىز دەپ قالغان ئىدى . شۇڭىمۇ ، بۇ « زەربىدارلار ئەترىتى » نىڭ ئەزالىرى ئاساسىي جەھەتتىن مۇشۇ مۇھەببەت يولىغا قەدەم قويغان ھەم قەدەم بېسىش ئالدىدا تۇرۇپ دانىخورىكى تېخى تولۇق چۈشۈپ كەتمىگەن ياش بالىلاردىن تەركىب تاپقان ئىدى . ئۆمەر ئېكرانغا قاراپ خىيال سۈرمەكتە ئىدى . مۇشۇ ۋاقىتتا ، كىملىرى ، يەنە مۇشۇ تور بېكىتكە قاراپ ئولتۇرغاندۇ ؟ كىملىرى ئۆزى بىلەن ئوخشاش ياكى ئوخشىشىپ كېتىدىغان خىياللار ئىلكىدە ، ئىچىدىن سىرتىغا چىقارالمىغان قىيىن ئويلىرىنى كىملىرىگە بىلدۈرمەكچى بولۇشۇۋاتقاندۇ ؟

ئۆمەر ئاستا-ئاستا كۈنۈپكا تاختىسىنى چېكىشكە باشلىدى :

« بىزنىڭ دەۋرىدىكى ياشلارنىڭ ئەڭ زور خاتالىقى ھېسسىياتقا بەك باي بولۇشتىن ئىبارەت ، خالاس . لېكىن مۇشۇ ھېسسىياتقا بەك باي بولۇپ كېتىشنىڭ ئۆزى ، بىزنى بىر ئاممىۋىي ھاجەتخانىدەك ، كىملا ئولتۇرسا بولىۋېرىدىغان سېسىقى پۇر كەتكەن بۇزۇقلاردىن قىلىپ تەربىيەلىدى .

بەلكىم ، بىز ھازىرقىدىن ياخشى كىشىلەردىن بولۇپ يېتىشىپ چىقالايتتۇق . بىز بۇنى مۇھەببەتنىڭ قوينىدا ياكى ئازغىنە سەزدۇق ، لېكىن تېزلا يەنە ئۆزىمىز توغرا دەپ قارىغان يولغا ماڭدۇق .

سۆيگۈنىڭ خەنجىرى بىلەن مۇھەببەتنىڭ يەنە بىر رەزىللىككە تولغان تەرىپىنى ئېچىپ كۆرۈشكە جۈرئەت قىلغان پەيتتە ، كۆزلىرىمىزدىن ئېقىشقا تەمىلىۋاتقان ئاچچىق ياشلىرىمىزنى چانقىمىز ئىچىگە كۈچەپ بېسىپ ، كۆز يېشىنىڭ ئاچچىقىغا چىدىمىغان بۇرىمىزنى كۈچەپ تارتىپ ، شېۋىرىغانلار ئىچىدە يەنىلا بىر قۇر ھېچكىمگە سىر بەرمەيدىغان كىشىدەك قەددىمىزنى زورغا رۇسلاپ ، كىنولاردىكى كىشىلەردەك ئۆزىمىزنى مەۋھۇملۇقنىڭ ئىچىگە تېخىمۇ تارتىپ ، ئېيتماقتا كىچىككەن بولغان ئازابلىرىمىزنى يوشۇرۇپ كۈنلەرنى تۈنلەردىن ئاشۇرۇپ ئۆتۈۋاتقان كۈنلىرىمىزدە ، بەلكىم بىز ۋاز كېچىشنى ئويلىشىپ باقمىغان ئىدۇق .

ئەگەر بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئاشۇلاردەك ، ئاشۇ بىزنى چۈشەنمەيدىغان كىشىلەر ئېيتقاندىكە كىچىكلىك دەپ ئويلىغان بولساق ئىدۇق ، بىز چوڭ بولۇشقا ئىنتىلتەتتۇق . لېكىن بىز ھازىر ۋاقىتنى توختىتىشقا ئامالسىز پىتىرماقتىمىز . چۈنكى چوڭ بولغانلىقىمىزنى بىز پەقەت بۇرۇنقىدىن ئېغىر بولغان دەردنىڭ ئىچىدە ئاندىن ھېس قىلاتتۇق ... »

ئۆمەر ھەتتا ئۆزىمۇ ئوقۇپ چۈشەنمەيدىغان ، لېكىن دەل شۇ پەيتتە ئۆزىنىڭ بارلىق ئوي-پىكىرلىرىگە ۋەكىللىك قىلالايدىغان بىر نەچچە ئابزاسنى يېزىپ بولغاندىن كېيىن ، بەش مىنۇتقا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە بىر قىزىلغان بىر پارچە ئىنكاسنى كۆردى :

« ھەتتا ئۆزىڭىزمۇ ئىشىنىشكە جۈرئەت قىلالىمىغان مۇھەببەتكە نېمىشقا مېنى ئىشەندۈرۈشكە تىرىشىسىز ؟ بارلىق مۇھەببەت زەربىدارلىرى ، بىلىپ-بىلمەي بىر-بىرىمىزنىڭ يۈرىكىگە بەك جىق زىيانكەشلىكلەرنى قىلدۇق . »

نادىرە ئېكرانغا تىكىلىپ ئولتۇراتتى . لېكىن ئۆمەردىن ئۇنچىقمىدى .

ئۇ تېلېفوننى قولغا ئېلىپ ئۆمەرگە مۇنداق بىر پارچە ئۇچۇر يازدى :

« ئۇ كىم ؟ »

خېلى ئۇزۇن ساقلىغاندىن كېيىن ، ئۆمەر ئۇچۇر قايتۇردى :

«ئۇ دىلەر .»

نادىرە بىردەم ئويلىنىۋېلىپ يەنە ئۇچۇر يازدى :

«دىلەر كىم ؟»

بۇ قېتىمقى ئۇچۇر كەتكەندىن كېيىن ، ئۆمەر ئۇچۇر قايتۇرمىدى . نادىرە شۇنچە ساقلىغان بولسىمۇ ، لېكىن

ئۆمەردىن سادا يانمىدى .

-- نادىرە ! ھەي نادىرە ، مەيەرگە چىقە قىزىم ، ماۋۇ كىيىمنى كىيىپ باقە . _ نادىرەنىڭ ئاپىسى ئۇنى

چاقىرىۋاتاتتى .

-- مانا ھازىر .

تۇيۇقسىز كىۋىگۇغا ئۇچۇر كەلدى . ئۆمەرنىڭ تونۇش باش سۈرىتى ، نادىرەگە قاراپ سەكرەۋاتاتتى . نادىرە

تىترىگەن قوللىرىدا ماۋۇنى باش سۈرەتنىڭ ئۈستىگە سۈرۈپ ئاپىرىپ چەكتى .

«دىلەر مېنىڭ مۇھەببىتىم . دىلەر بىلەن بىر يىلدىن كېيىن قايتا ئۇچراشقان ئاشۇ دەقىقىدا ، مەن ئۆزۈمنىڭ خاتا

ئىش قىلغانلىقىمنى ، سەن بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى ئۆزۈمنىڭ خاتا چۈشىنىۋالغانلىقىنى سەزدىم . بەلكىم ، بىزنىڭ

ئارىمىزدا مۇھەببەت بولۇپ باقمىغاندۇ ، لېكىن مەن كەم ئەقىللىق بىلەن يەنىلا خاتا ھالدا ئۆزۈمنىڭ دىلەرگە بولغان

بارلىق سېغىنىشلىرىمنى ساڭا ئىپادىلەپتەمەن . مېنى كەچۈر نادىرە . بەلكىم سەن مېنى كەچۈرسەن ، ياكى كەچۈرۈپ

بولالمايسەن . لېكىن يەنىلا ساڭا شۇنداق دېگۈم كېلىدۇ ، مېنى كەچۈر نادىرە .»

-- نادىرە ! ھەي ! مەن سېنى چاقىرىۋاتىمەن ، چىقە ماۋۇ يەرگە ئولتۇرۇۋەرمەي ! _ نادىرەنىڭ ئاپىسى سىرتتىكى

ئۆيىدىن توختىماي چاقىراتتى .

نادىرە بولسا ئاپىسىنىڭ يېنىغا چىقماستىن ھۇجرىسىنىڭ ئىچىدە ئىشىككە يۆلىنىپ يەردىلا ئولتۇرۇپ قالدى .

يىغلىغان ئاۋازىنىڭ ئاپىسىغا ئاڭلىنىپ قالماستىن ئۇچۇن ، قولىدىكى لۇڭگىنى چىڭ چىشلىگىنىچە ، كۆزلىرىدىن

ئۈنچىدەك ياشلىرى تارام-تارام بولۇپ چۈشۈۋاتاتتى . تىنچلىرى يېتىشمەي ، لۇڭگىدە توسۇۋالغان ئېغىزىدىن خىرقىغان

ئاۋاز ئاڭلىناتتى ، لەۋلىرى جانسىز تىترەيتتى . ئۆپكىسى قادىلىپ ئاغرىۋاتاتتى . كۆز ياشلىرى نادىرەنىڭ يۈز-كۆزلىرىنى

پۈتۈن نەم قىلىپ ، يەنە پۇل ئۈستىگە چىپ-چىپ قىلىپ ئېقىپ چۈشۈۋاتاتتى .

-- ھەي نادىرە ! نېمەنداق قىلىدۇ ماۋۇ ؟! چىق دەيمەن ! _ ئاپىسى ئاخىرى تاقەت قىلالماي ئىشكىنى ئىتتىرىپ

ھۇجرىغا كىرمەكچى بولىدىۇ ، ئىشك ئېچىلمايتتى .

ئارىدىن بىر قانچە كۈن ئۆتتى . قىشتىكى ئەڭ ئاخىرقى قار ، فېۋرالنىڭ سوغ شېۋىرىغىدا ھەريان ئۇچۇپ

كىشىلەرنىڭ يۈزىگە ئۇرۇلاتتى .

-- جۈرئەت ، دىلەرنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى قانداق ئۆتكۈزسەك بولار ؟ ئۆيىدىكىلەر بىلەن ئۆتكۈزۈمەن دەپ

تۇرۇۋالارمۇ ؟ _ سورىدى پەرىدە .

-- ئۇنداق قىلماس . ئۇ دېگەن ئاشق-مەشۇقلار بايرىمى تۇرسا ، ھەرقانچە بولسىمۇ ئۆيىدىكىلەر بىلەن بىللە

ئولتۇرۇۋالماي ، يەنە كېلىپ تۇغۇلغان كۈنىنى ئويلىمىسىمۇ ، بۇ كۈننى ئۆمەر بىلەن بىللە ئۆتكۈزۈشنى ئويلايدىغاندۇ ؟

-- ئۇغۇشۇ . ئەمەس قانداق قىلىمىز ؟ _ قانداق قىلىتۇق ؟ ئۇچ ئوغۇل ئۇچ قىز ، گاڭخو ئالتە بولسىمىكەنمىز ،

شەرقىي يېرىم شار » دا ئولتۇرىلى .

-- ئەمەس نادىرەچۇ ؟ نادىرە چىدىيالارما ئاشۇ ئىككىسىنىڭ كۆز ئالدىدا چاپلىشىپ ئولتۇرغىنىنى كۆرسە ؟

-- ھەي ... بۇ راستلا يەيدىغان مەسىلە بولدى ، _ دېدى جۈرئەت ئۇھسىنىپ ، _ مۇھەببەتلىشىپ

قويغانمۇ گۇناھمۇ نېمە بۇ ھازىرقى دۇنيادا ؟

-- مۇھەببەتلىشىپ قويغان گۇناھ ئەمەس ، ئىككى قىيىققا تەڭ دەسسەپ قويسا ئوتتۇرىدىن تەڭ ئىككى پارچە

بولۇپ كېتىدىغان گەپ شۇ ! جۈرئەتخۇن سىلىمۇ دىققەت قىلىۋالسا !

-- ئوغۇل بالا دېگەن ئوتتۇرىدىن تەڭ ئىككى پارچە بولمايدۇ . ئۇنداق پارچىلانمايدۇ . _ دېدى جۈرئەت

پەرىدەگە قاراپ سەت ھىجىيىپ .

-- بەك قېلىنكەنسەن لېكىن جۈرئەت ، _ دېدى پەرىدە ۋە « تاس » قىلىپ يېنىكىدە جۈرئەتنىڭ يۈزىگە بىر تەستەك ئوردى .

- تۇغۇلغان كۈنۈڭدە بالىلار يىغلايلى دەيدۇ ، _ دېدى ئۆمەر تېلېفوندا .
- مەيلى .
- مەيلى ؟ مەيلى دېگەن قانداق گەپ ؟
- ئاشۇنداق قىلايلى دېدىمغۇ ، لېكىن ... نادىرە ... _ تېلېفوندا دىلەردە دۇدۇقلاۋاتاتتى .
- ئۈنىمۇ چاقىرايلى .
- سېنىڭچە نادىرە ئاشۇنداق ئولتۇرالارما ؟
- ئولتۇرالمىي قانداق قىلدى ، بىز يانتاق قىستۇرمىساق يا ؟ ئولتۇرالمىسا كەلمىسىمۇ بولىدۇ . _ دېدى ئۆمەر .
- ...
- كەچتە كۆرۈشەيلى ، سېنى بەك كۆرگۈم كېلىپ كەتتى .
- كونا جايدا .

شۇ كۈنى كەچتە ، دىلەردە ئۆمەرنىڭ قولىنىڭ ئېسىلىپ رەڭگارەڭ چىراغلارنىڭ نۇرىدا كۈندۈزدەك بولۇپ كەتكەن رەستىنىڭ ئىچىدە ئايلىنىۋاتاتتى . ئۇلار ئايلىنىپ - ئايلىنىپ ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقخانىنىڭ ئالدىغا كېلىپ قالدى . دىلەرنىڭ « كىرىپ چىقايلى » دەپ زورلىشى بىلەن ئىككىسى ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق شەھەرچىسى ئىچىدىكى خىلمۇخىل ئۆزلىرى كىچىكىدە كۆرۈپمۇ باقمىغان قىزىقارلىق ئويۇنچۇقلارنى كۆردى .

-- مەن تەڭگە سېتىۋېلىپ كېلەي ، مۇشۇنى ئوينايلى ، بەك قىزىقارلىقكەن . _ دېدى ئۆمەر ۋە پۈكەيگە قاراپ ماڭدى .

ئۆمەر سېتىۋالغان تەڭگىلىرىنى يانچۇقىغا سېلىپ شۇنداق ئۆرۈلىشكە ، بىر قىزىقارلىق ئويۇنچۇق ماشىنىسىغا كۆزى چۈشتى . بۇ ئويۇن ماشىنىسىنى ئىككى ئادەم تەڭ كونترول قىلىدىغان بولۇپ ، ئوينىغۇچى ماشىنىنىڭ ئالدىدىكى كىچىك «سەھنە» نىڭ ئۈستىگە دەسسەپ تۇرۇپ مۇزىكىنىڭ رېتىمىغا ئەگىشىپ پۇت-قوللىرىنى ئۇسسۇل ئوينىغاندەك ھەرىكەتلەندۈرەتتى ، ماشىنىدىكى لازىر نۇر ئۇلارنىڭ ھەرىكىتىنىڭ توغرا-خاتالىقىغا ھۆكۈم قىلىپ نومۇر بېرەتتى . ھازىر بۇ ئويۇنچۇقنى بىر جۈپ قىز-ئوغۇل ئوينىۋاتقان بولۇپ ، ئۇلارنىڭ ھەرىكىتى شۇنداق چاققان ۋە ماسلاشقان ، قاراشقلا ناھايىتى ئۇستا كۆرۈنەتتى .

« سەل تۇرۇپ دىلەردە بىلەن مۇشۇ ئويۇنچۇقنى بىر ئوينىساق بولغۇدەك . » دەپ ئويلىدى ئۆمەر ئىچىدە .

لېكىن بۇ ئىككى كىشىگە قارىغاندىن كېيىنلا ئۆمەر ھەيران قالدى . چۈنكى بۇ قىز بالا نادىرە ، ئوغۇل بالا بولسا ئۆزىنىڭ يېقىن ئاغىنىسى ئەكرەم ئىدى .

ئۆمەر جايدا تۇرۇپ بۇلارنىڭ ئوينىشىنى كۆرۈپ تۇردى . نادىرە پەي چاپىنىنى سېلىپ ماشىنىنىڭ ئۈستىگە تاشلاپ قويغان بولۇپ ، ئاپئاق مايكا كىيىۋالغان ئىدى . نادىرەنىڭ بەدىنى ناھايىتى كېلىشكەن بولۇپ ، ئۆمەر تۈزۈك كەينىدىن ئۇنىڭغا قاراپ بولمىغاچقا ، بۈگۈن بۇ قىزنى قايتا تونۇغاندەك ، ئۇنىڭ مۇزىكىغا چۈشكەن رېتىملىق ، شوخ ھەرىكەتلىرىگە قاراپ ئىختىيارسىز مەستلىكى كېلىپ قاراپ تۇرۇپ كەتتى . ئەكرەمنىڭمۇ ئۆگىنىۋاتقان كەسپى خەلقئارالىق ئۇسسۇل بولغاچقا ، بۇنداق ئويۇن دېگەندىن چالڭ چىقىرىۋېتەتتى . شۇڭا بۇ ئويۇنچۇقنىڭ ئەتراپىغا نۇرغۇن كىشىلەر بۇ بىر جۈپ كېلىشكەن قىز-ئوغۇلنىڭ ناھايىتى يۇقىرى بولغان ماھارىتى كۆرگىلى يىغىلىشىۋالغان ئىدى .

مۇزىكا ئاخىرى تۈگىدى ، ئۇلارنىڭ ئومۇمىي نومۇرى ئاللىبۇرۇن ماشىنىنىڭ ئۈستىگە چاپلاپ قويۇلغان رېكورتىن خېلىلا ئېشىپ كەتكەن ئىدى . نادىرە نومۇرنى كۆرۈپلا خۇشاللىقىدىن « يې ! » دەپ توۋلىغىنىچە ئەكرەمنىڭ بوينىغا ئېسىلدى . پۈتۈن مەيدان گۈلدۈراس ئالقىش ساداسىغا چۆكتى ، ھەتتا ئارقا تەرەپتە « ئەجدىھا-يولۋاس » قالدو تىكىۋاتقان كىچىك قىمارۋازلارمۇ ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇلارنىڭ يۇقىرى نومۇرىغا قاراپ بارىكالا ئېيتىۋاتاتتى .

-- بەك ماس كەپسىلەرغۇ ، _ دېدى ئۆمەر سوغۇقلا .

نادىرە بۇ ئاۋازنى ئاڭلاپ ، كىشىلەر ئارىسىغا بىر كۆز يۈگۈرتۈپ ئۆمرىنى كۆردى ۋە ناھايىتى قىسقا بىر دەقىقىلىك ئوخايسىزلىقتىن كېيىنلا تەكەببۇر ھالىتىگە قايتتى ، ئۇنىڭ بۇ ھالىتى ئۆمرى ئۇنى يېڭى ئۇچراتقان ئاشۇ كۈندىكى ھالىتىگە بەك ئوخشايتتى . ناھايىتى تەكەببۇر ، كۆزىدە ھېچكىم يوق بىر قىزنىڭ ھالىتى ئۆمرىنىڭ كۆز ئالدىدا قايتا پەيدا بولدى .

-- شۇنداق ، ماس كەلگەچكە نەچچە كۈن بولدى ، ھەر قېتىم ئوينىساق رېكورت بۇزۇۋاتىمىز . خەق قوغلاپمۇ يېتىشەلمەيۋاتىدۇ ، _ دېدى نادىرە بۇرنىنى يېنىك قېقىپ .

-- ۋوي ئۆمرىگەپ قاپسەنغۇ ئاداش ، _ دېدى ئەكرەم ۋە دەرھال ماشىنىدىن چۈشۈپ ئۆمرىنىڭ ئالدىغا كەلدى .

-- قانداق كەلسەم بولمايتى ؟ _ دېدى ئۆمرىگە كۆزىدىكى ئوتنى بېسىۋالماي .

-- ئۆزۈڭ يالغۇز كەلمىگەنسەن ؟

-- دىلەربار .

نادىرە ئالدىغا ئۆتۈپ ئۆمرىگە قارىماستىن :

-- قانداق ئەكرەم ، ئۆمرى بىلەن دىلەربىر مەيدان ئوينىتىپ باقمادۇق ؟

دەل شۇ چاغدا دىلەربىر ئۆمرىنىڭ قايتىپ كەلمىگەنلىكىنى كۆرۈپ نېمە ئىش يۈز بېرىۋاتقانلىقىنى بىلەلمەي ئۇنى ئىزدەپ كەلگەن ئىدى . كېلىپلا نادىرە بىلەن ئەكرەمنى كۆرۈپ ، ئەكرەمگە بىلىنە - بىلىنمەس سالام قىلغاندىن كېيىن ئۆمرىگە قارىدى .

-- ئۇلار بىزنى جەڭگە چاقىرىۋاتىدۇ ، ئويناپ باقمادۇق ؟

دىلەربىر يەردە نېمە ئىش بولۇۋاتقانلىقىنى بىلەلمەستىنلا ئۆمرى تەرىپىدىن « سەھنە » گە سۆزىگەندەك تارتىپ

چىقىلدى .

-- بۇنى ئويناپ باققان بولغىنىڭ ؟ _ سورىدى ئۆمرى .

-- ئويناشنىغۇ ئوينىغان ، لېكىن تازا ئۇستا ئەمەس ، چېنىپ قالارمەنمىكەن ، _ دېدى دىلەربىر تارتىنىپ .

ئۆمرى دىلەربىرگە بۇ ئويۇننى قانداق ئوينىدىغانلىقىنى ، قانداق قىلغاندا يۇقىرى نومۇرغا ئېرىشىدىغانلىقىنى بىر قۇر چۈشەندۈرۈۋەتكەندىن كېيىن ، ئەكرەم بىلەن نادىرەگە قاراپ بۇرنىنى قېقىپ قويدى .

شۇنداق قىلىپ ئۇلارنىڭ ئويۇنى ، ئېنىق قىلىپ ئېيتقاندا ئۇلارنىڭ مۇسابىقىسى باشلاندى . دىلەربىر « بىلمەيمەن » دېگىنى بىلەن سەۋىيەسىمۇ خېلى بار ئىدى . ئۆمرىمۇ ئويۇنچۇق ئېتى بار نەرسىگە تەبىئىي تالانتى بولغاچقا ، ھەرىكەتلىرى ئەكرەمدەك ئۆلچەملىك ۋە تېز بولمىسىمۇ ، ئىشقىلىپ رېتىمدىن قالماي ، خاتالىق چىقارماي ئويناپ كېلىۋاتاتتى . شۇڭا ئۇلارنىڭ نومۇرىمۇ ئىنتايىن يۇقىرى چىقتى .

بىر قول ئاياغلاشقاندىن كېيىن ، نادىرەنىڭ ئوڭ قول ھەرىكىتىدىكى كىچىككىنە خاتالىقى بىلەن ، ئەكرەم بىلەن نادىرەنىڭ ئومۇمىي نومۇرى ئازراق كېسىلىپ كېتىپ ، ئۆمرىلەر بىلەن تەڭلىشىپ قالدى .

-- بۇ بەك ئاستا بولۇپ قالدۇمۇ ؟ _ دېدى نادىرە ئۆمرىگە قاراپ .

-- مەيلى ئۇنداق بولسا ئىتتىكرەكنى ئوينايلى . _ دېدى ئۆمرى ئىشەنچ بىلەن .

شۇنداق قىلىپ مۇزىكىنىڭ رېتىمى 135لىك قىلىپ تەڭشەلدى . بۇ گەرچە ئەڭ تېز رېتىم بولمىسىمۇ ، لېكىن بۇ ئويۇنچۇقتا ئويناش ۋە نومۇر ئېلىش خېلىلا تەس بولغان مۇزىكا رېتىمى ئىدى .

-- دىققەت قىل جۇمۇ ، بۇ قول چوقۇم يېڭىۋېتىشىمىز كېرەك ، _ دېدى ئۆمرى تەييارلىق قىلىپ بولغاندىن كېيىن

دىلەربىرگە .

-- چاتاق يوق .

ئەكرەم تۆۋەندە ئىزچىل ئۇلارنىڭ ھەرىكىتىگە قاراپ تۇراتتى . نادىرە بولسا دىلەربىرنىڭ بەدىنىگە قاراۋاتاتتى . ئىچىدە دىلەربىرنىڭ بەدەن قۇرۇلۇش شەكلىنى ئۆزى بىلەن سېلىشتۇرۇۋاتاتتى . ئۆمرى بىلەن دىلەربىر بولسا ئىزچىل خاتالىقسىز ھەرىكەتنى تاماملىماقتا ئىدى . ئەتراپتىكى كۆرۈرمەنلەر بارغانسېرى كۆپ يىغىلغىلى تۇرغان ئىدى .

تۈيۈقسىز بىر كەينىگە يېرىم چەمبەر ئايلىنىپ تۇرۇلىدىغان ھەرىكەتكە كەلگەندە ، دىلەربىر خاتا يۈنلىشتە ئايلىنىپ ئۆمرىنىڭ پۇتىغا پۇتلىشىپ « سەھنە » نىڭ ئۈستىگە يىقىلدى . ئۆمرى ئاچچىقتىن ئۇنى يۆلەيمەيلا ئويۇنچۇقتىن ئايرىلىپ كەينىگە بۇرۇلمايلا كېتىپ قالدى .

پۈتۈن مەيداندىكى كۆرۈرمەنلەر گەرچە باياتىدىن بېرى بۇ بىر جۈپ ئوغۇل-قىزنىڭ ماھارىتىدىن ھۇزۇرلىنىۋاتقان بولسىمۇ ، لېكىن تۇيۇقسىز يۈز بەرگەن بۇ ئۆزگىرىشنى كۆرۈپ ، ھېچنېمىنى چۈشەنەلمەي تاقەتسىزلىنىپ ئۆزلىرىنىڭ ئويۇنلىرىغا مېڭىشتى . بەزى جۈپتى بىلەن كەلگەن قىزلار بولسا يېڭىلىرىگە قاراپ « بەك ئۇششۇق بالىمۇ نېمە ؟ » دېيىشىپ بېشىنى تولغىشىپ كېتىپ قېلىشتى .

ئەكرەم بىلەن نادىرەمۇ بۇ تۇيۇقسىز ئۆزگىرىشتىن سەل ھەيرانلىقتا قالدى . ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى ئۆمەرنى توسۇۋالدى . ئىشقىلىپ يېقىندىن بېرى ئۆمەرنى ھېچكىم چۈشەنەلمەي قېلىۋاتاتتى . ئۇنىڭغا يېقىنلاشقان ئادەم سانجىق يەۋاتاتتى .

ئەكرەم دەرھال ئېسىگە كېلىپ ئورنىدىن تۇرۇشقا تەمىشلىۋاتقان دىلەرنى تېزلا يۆلەپ تۇرغۇزدى ۋە كۆڭۈل بۆلۈپ :

-- بىر يېرىڭ ئاغرىمىغاندۇ دىلەر ؟

-- چىدىماس ! ... _ دېدى دىلەر چانقىدا لىغلىدىغان ياشلىرىنى زورىغا بېسىپ تۇرۇپ .

ئەكرەم ئۇنىڭغا تەسەللىي بېرىۋاتاتتى .

-- ھېچقىسى يوق . ئۆمەرنىڭ يېقىندىن بۇيان كەيپى تازا ياخشى ئەمەس . ئوخشىلىپ قالدۇ . توغرا چۈشەن ...

شۇنداق قىلىپ بۇ ئايغى چىقمىغان كۆڭۈلسىز ئويۇندىن ھەممەيىلەن بىر-بىرلەپ تارقاپ ئويۇنچۇقخانىدىن

چېكىندى . ئويۇنچۇقخاننىڭ سىرتىدا ئۆمەر ئوخايسىزلىغان ھالدا دىلەرنى ساقلاپ تۇراتتى .

-- خاپا بولما ، بايا ئويۇننىڭ ئىچىگە بەك كىرىپ كېتىپتەن .

دىلەر ئاغزىنى ئۇچلاپ تۇرۇپ قىيىدىغاندەك ، كىچىك يۇمران قوللىرىنى چىڭ تۇگۈپ ئۇنىڭ مۇرىسىگە توختىماي

مۇشلاۋاتاتتى . ئۆمەر بۇرۇلۇپلا ئۇنى قۇچاقلىۋالدى .

ئەكرەم بىلەن نادىرە ئىز بېسىپلا ئويۇنچۇق شەھەرچىسىنىڭ ئىشىكىدىن چىقىپ كەلدى . نادىرە ئالدىدىكى بۇ

مەنزىرىگە قاراپ ، جايدا تۇرۇپ قالدى . گەرچە سەۋەبىنى ئۆزى ئاللىبۇرۇن ئېتىراپ قىلالىمىسۇ ، لېكىن ھەر ئويلىسا بۇ

ئىشلارنىڭ ھەممىسى شۇنچە تۇيۇقسىز يۈز بەرگەندەك ئىدى .

ئۆمەر دىلەرنىڭ مۇرىسىدىن بېشىنى كۆتۈرۈپ ئالدىدا نەچچە قەدەم نېرىدا تۇرغان ئەكرەملەرنى كۆردى ۋە

دىلەرنى قويۇۋېتىپ ئۇلارنىڭ ئالدىغا كەلدى .

-- ئاشق - مەشۇقلار بايرىمى ، دىلەرنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى ئۆتكۈزمەكچى ، « شەرقىي يېرىم شار » دا . ۋاقىتلىقلار

يەتسە بارارسىلەر . _ دەپ بولۇپلا كەينىگىمۇ بۇرۇلماي كېتىپ قالدى .

-- ئۆمەر جان ! بالام ئۆمەر جان بۇ ياققا چىقە ، جۈرئەت سېنى ئىزدەپ كەپتۇ .

ئۆمەر يۇرتىدىن بېشىنى چىقىرىپلا يىزارلىق بىلەن :

-- ۋاي-ۋۇي ، بۇ ئاداشىڭمۇ قاق سەھەردە ئۇيقۇنى ھارام قىلىپ ...

-- قاق سەھەر ؟ ئىۋۇ سائەتكە قايلاپ بېقىپ گەپ قىلىسلا . ئاخىشام بەك ھېرىپ كەتكەن ئوخشايدۇ دەپ

ئويغاتمىدىم . ھېلىمۇ كۈن چۈش بولدى ، _ دېدى ئۆمەرنىڭ ئاپىسى نارازىلىقىنى ئىپادىلەپ .

ئۆمەر كارىۋات بېشىدىكى قوڭغۇراق سائەتكە قاراپ ئۆزىمۇ ھەيران قالدى . ئۆمەر ئەزەلدىن بۇنداق ئېغىر ئۇخلاپ

كەتمەيتتى ، ئادەتتە سەھەر تۇراتتى . يېقىندىن بۇيان ئۆمەرنىڭ ئاپىسىمۇ ئۇنىڭدىكى روشەن ئۆزگىرىشلەرنى سېزىۋاتاتتى .

شۇڭا ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ ئارام ئېلىش پۇرسىتى بېرىش كېرەك دەپ ئۇنى ئويغاتمىغان ئىدى .

-- كېلە ئاداش ، ئولتۇرە .

جۈرئەت كىرىپ كارىۋاتتا ئولتۇرغاندىن كېيىن :

-- ئۇخلاپلا كېتىپسىلغۇ ئېدىش ؟ كۆكرىپ قالماڭلا يۇرتىڭنىڭ ئىچىدە .

-- ئۆزۈمبۇ بىلىمدىم ، يېقىندىن بېرى سەل ئۇيقۇم يامان بولۇپ قېلىۋاتىدۇ .
جۈرئەت بىر ئۇھسىنىۋەتكەندىن كېيىن ئۆمەرگە قاراپ :
-- ئۇيقۇڭ يامان ئەمەس ئاداش ، كېچىچە خىيال بىلەن ياخشى ئۇخلىيالىمىدىڭ ، شۇنداقمۇ ؟
-- ھاھ ... يەنىلا سەن چۈشىنىسەندە مېنى .
جۈرئەت تاماكىسىنى قولغا ئېلىپ بولۇپ يەنە يانچۇقۇغا سالدى .
-- تاماكا چەكسەم ئاپاڭ خاپا بولمايدىغاندۇ ؟
-- خاپىغۇ بولۇپ كەتمەس . لېكىن چەككىنىڭ ياخشى ، مەنمۇ ئادەتتە ئۆيىدە تاماكا چەكمەيمەن . قانداق ؟
بۈگۈن تۇيۇقسىز بۇنداق ۋاقىتتا ئۆزىڭنىڭ كېلىپ قاپتىغۇ ؟
-- مەن ئەمەس ، ئەكرەممۇ بار ، پەستە ساقلاۋاتىدۇ . سېنىڭ ھازىرغىچە ياتقىنىڭنى چىم بىلدى ؟ چىرىپلا چاقىرىپ چىقارمەنمىكەن دەپ ئۆزۈم چىققان .
ئۆمەر بېلىنى كۆتۈرۈپ يوتقاننى كارىۋاتىنىڭ تۆۋەن تەرىپىگە ئىتتىرىۋېتىپ ، مايكىسىنى كىيگەچ :
-- ۋوي مانداق دېمەمسەن ئۇنداق بولسا ، تېخى تاماكىدىن بىرنى چېكىپ ئولتۇرىشىڭ بارمىتى ئەكرەمنى ساقلىتىپ قويۇپ ؟
جۈرئەت قاهقارلاپ كۈلۈپ كەتتى .
-- تېز بولە ئەمەس ، يۈز-كۆزلىرىڭنى ئىتتىك يۇي .
-- سەنچۇ ؟ سەنمۇ قوپمامسەن ؟
-- مەن دېگەنغۇ توقۇغلۇق ئات ، سەن ئورنىڭدىن تۇرۇپ ماڭىمىز دېسەڭلا ماڭىمىز .
ئۆمەر بۇرۇلۇپ ئەستايىدىللىق بىلەن جۈرئەتكە بىر سەپسىلەۋەتكەندىن كېيىن :
-- بۈگۈن زادى نېمە ئىش بار ؟ چۈشۈك تاماقنىمۇ يېمەي چىققۇدەك ؟
-- ئاداش مەن راست گەپنى دەي . ئەكرەمنىڭ كۆڭلى بارىكەن ، قۇياي دەيدۇ . ھەممەيلەن ئەل-ئاغىيە ، مەيدىسىدە تۈكى بار ئوغۇل بالا بولغاندىكىن ، يېقىندىن بېرى ئازراق گېپىمىز يىغىلىپ قالدى ، ئۆزىمىز بىر كىچىككەن ئولتۇرۇۋالايلى ، دەيدىغان گەپلەر بولسا دەۋالايلى دەپ ...
-- ۋاي دېگۈدەك نېمە گەپ بارتى ئەمدى ، ھېلىمۇ كۈندە ئۇچرىشىۋاتساق ، _ دېدى ئۆمەر خۇشياقمىغاندەك .
جۈرئەت دەرىزىنىڭ پەردىسىنى چوڭ قايرىۋەتكەندىن كېيىن پەستە ساقلاپ قاردا توڭلاپ پۇتلىرىنى يەرگە ئۇرۇپ تۇرۇۋاتقان ئەكرەمگە قاراپ :
-- سېنىڭ مېنىڭ گېپىمىز بولمىغان بىلەن ئەكرەمنىڭ گېپى بار ئىكەن .
ئۆمەر ھەيران بولدى .

دىلپەر بىلەن پەرىدە بازار ئايلىنىپ كېتىۋاتاتتى . تۇيۇقسىز پەرىدە ئالدى تەرەپنى كۆرسىتىپ :
-- قارا ئاداش ، ئاۋۇ نادىرە ئەمەسمۇ ؟
ئۇدۇل تەرەپتىن نادىرە خىيال سۇرۇپ قولدا ئۆيىگە لازىملىق نەرسىلەرنى كۆتۈرگەچ كېلىۋاتاتتى . دىلپەر ئىتتىك مېڭىپ نادىرەنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئۇنى توستى .
-- ھە ؟ سىزىمىڭىز ؟ ئىشىڭىز بارمۇ يا ؟ _ دېدى نادىرە توساتتىن پەيدا بولغان دىلپەرگە ھەيرانلىق بىلەن .
-- ئىشىم يوقتەك تۇرامدىمەن ؟ _ دېدى دىلپەر چىرايىنى ئۆڭدۈرۈپ .
-- ھە سىزىڭغۇ ئىشىڭىز جىقراق قىز بالىكەنسۇ ، ئىشىڭىز بولسا ئىگىسىنى بېرىپ ئۆزىڭنىڭ مېنىڭ ئالدىمنى توسماي .
-- ئىشىم جىقمىكەن ؟ جىق بولسىمۇچۇ ، ئۆزۈمنىڭ ئىشىغا ئۆزۈم ئىگە . سىلىڭىزدەك خەقنىڭكىگە چات كەلۋالمايمەن . _ دىلپەر قىزىرىۋاتاتتى .
-- ھە ، بۈگەپچىزە مەن سىلىنىڭ ئىشلىرىغا چات كېرىۋاپتىمەن دە ؟ خاتىرىلىرىنى جەم قىلسىلا ، _ دېدى نادىرە بىزار بولغىنىدىن .
-- مەن تولا خاتىرىمىنى جەم قىلىپ كەتكەچكە ، تۈلكە جىنلار مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ كەتتى !

نادىرە قاقاھلاپ كۈلگىنىچە دىلەرىگە قاراپ :

-- تۈلكە جىن ؟ ھاھ ھاھ ... كىم سىلنى كالا دېۋە بىلەن يۈر دەپتىكەن . شۇنداق بولىدۇ تازا .

دىلەرى نادىرەنىڭ بۇ ئاچچىق مەسخىرىسىگە چىدىماي :

-- ھۇ پىتلىق ، بۇندىن كېيىن ئۆمەرنى بۇزغۇچى بولما ! _ دەپ ۋارقىرىدى .

ئۇۋالچىلىق ھېس قىلغان نادىرە مۇبوش كەلمەستىن ئۇنىڭ ۋارقىرىدى :

-- بۇزىمەن قانداق ؟ بىگىنىڭ بولسا سەنمۇ قىل ! قانداق ؟ چىرايىڭدىن شەكىلىنىپ قالغان ئوخشىماسەن شېقى ؟

دىلەرى پوكاندەك قىزىرىپ :

-- ناھايىتى شۇ كىچىككەنە چىرايىڭ بارغۇ سېنىڭ ؟ چىرايىڭغا ئىشەندىڭما ؟ سەندە بار چىراي كۈچىدىكى

جالاپلاردىمۇ بار ! ناھايىتى ئەركەكلەرنى كارىۋاتقا ئەچىقىشقا يارايىدۇ خالاس !

نادىرە بۇ قاتتىق ھاقارەتكە چىدىمىسىمۇ يەنىلا سىرتىدا شۇنچە مەزمۇت تۇرۇپ دىلەرى بىلەن ۋارقىراشماقتا ئىدى :

-- ھە ، سەندە شۇنچىلىك بولسىمۇ بارمۇ ؟ ئوغۇل بالىنى كارىۋاتقا ئەچىققۇدەك بولسىمۇ بارمۇ سەندە ؟ چىرايىڭغا

خالتا كىيگۈزۈپ ئاندىن چىقار كارىۋاتقا ...

پۈتۈن كۈچىدىكى كىشىلەر بۇ مەنزىرىدىن قاتتىق ھەيران قېلىشۋاتاتتى . شۇنچە پاكىز ، چىرايلىق ئىككى قىز

بالىنىڭ بۇنچىلىك ئېغىزغا ئالغۇسىز سېسىق گەپلەر بىلەن يېنىدا ئادەم يوقىدەكلا بىر-بىرىگە ۋارقىرىشۋاتقىنىنى كۆرگەن

يولۇچى كىشىلەرنىڭ بەزىلىرى ئىچىدە « توۋا » دەپ قويۇشۇپ ئۆتۈپ كېتەتتى . بەزىلىرى بولسا نەچچە قەدەم يىراقتا

توختاپ تاماشا كۆرگەندەك قاراپ تۇرىشاتتى .

-- بولدى قىلىشىڭلار ئەمدى !! _ قاتتىق ۋارقىرىدى پەرىدە ، ئۇ باياتىدىن بېرى بۇلارنىڭ بېزەپ گەپلەر بىلەن

ھاقارەتلىشىۋاتقىنىغا چىداپ تۇرالماي ئاخىرى ئوتتۇرىغا چۈشكەن ئىدى . _ سىلەر مۇشۇنداق تىللىشىش بىلەن بىرەر ئىش

ئوڭشىلىدۇ دەپ قارامسىلەر ؟

دىلەرى بىلەن نادىرە بىر ئاز پەسكويغا چۈشكەندىن كېيىن ، پەرىدە نادىرەنىڭ يېنىغا كېلىپ :

-- نادىرە ئاداش ، ئۆيۈڭگە قايتىۋاتامىڭ ؟ مېڭىۋەر ئەمىسە . بۇنداق جېدەللەشەڭ ئايىغى ھامان چىقمايدۇ

ئاداش _ . دەپ بۇرۇلۇپ دىلەرىنىڭ قولىۋىقىدىن يۆتىلىدى .

-- ماڭە دىلەرى سەنمۇ ، بىز ئۆيگە قايتايلى .

نادىرە بۇ ئىككىسىنىڭ بارا-بارا يىراقلاپ كېتىۋاتقان سىماسىغا قاراپ ، باياتىدىن بېرى ئاڭلىغان تىل-ئاھانەتلەر

ئەمدى تەسىر قىلىۋاتقاندەك ، كۆزلىرىدىن تارام-تارام ياشلىرى سىرىپ چۈشۈشكە باشلىدى . ئۇ تۇيۇقسىز پاڭغىدە ئېتىلىپ

يىغلاپ كەتتى . جايدا ئولتۇرۇپ بېشىنى بىلەكلىرى بىلەن يۆگەپ توسۇپ ھۆڭرەپ يىغلاۋاتاتتى . قولىدىكى ئۆيگە

سېتىۋالغان سەي-كۆكتات ۋە يۇيغۇچ دېگەندەك نەرسىلەر يەرگە چېچىلىپ كەتكەن بولۇپ ، يولدىن ئۆتكەن كىشىلەر بۇ

قىزغا ھەيرانلىق نەزىرى بىلەن قاراپ قويۇپ ئۆتۈشۈپ كېتىشەتتى . نادىرە بولسا ئۆپكەسى قاتتىق قادىلىپ ئاغرىپ

تۇرسىمۇ ئېسەدەپ يىغلاپ تۇرۇپ مۇنداق دېمەكتە ئىدى :

-- خەپ ... خەپ ... ئۆمەر ... ئىتنىڭ بالىسى ... خەپ ...

-- ھە ، بۇنداق ئايرىم ئولتۇرمىغىلىمۇ ئۇزۇن بوپتىكەن ، _ دەپ سورۇن باشلىدى جۇرئەت ، _ ئەكرەم قۇيە

ھارىقىڭنى . بۈگۈن ئاشقازان يېرىلغۇچە ئىچىپ قايتىمىز .

-- دېمىسىمۇ شۇ ! قاچانغىچە قىز بالا قىز بالا دەپلا ئۆتىمىز ؟ مۇشۇ قىز بالا دېگەن خەقنىمۇ ئۆزىمىز بەك ئۆگىنىۋەتتۇق

لېكىن ، _ دېدى ئۆمەر جۇرئەتنى قوللاپ ، _ مۇشۇ خەق بولمىسا بىر ئىش ئاقمايدىغاندەك .

-- ھە ، مانا ھاراق ، _ ئەكرەم رۇمكىنى لىقلاپ ئۆمەرگە سۇندى ، _ لېكىن قۇرۇق ئىچىشكە بولمايدۇ ، چوقۇم

سۆزلەيمىز .

ئۆمەر رۇمكىنى قولغا ئېلىپ نېمە دېيىشنى بىلەلمەي قالدى . دېمىسىمۇ تالاي ۋاقىتلاردىن بېرى بۇ ئۈچ ئاغىيە

بۇنداق ئايرىم ئولتۇرۇپ پاراڭلىشىپ باقمىغان ئىدى . شۇڭا ھازىر بىر خىل غەيرىي قولاشمىغاندەك سېزىلىپ ، قانداق

باشلاشنى بىلەلمەيۋاتاتتى .

- ۋاي-ۋاي ، بۇنداق قائىدە-يوسۇننىمۇ بىزدەك ئاغىنىگە ئىشلىتىمدۇ ! قويە بولدى ، سىغۇن !
- ياق ياق ، _ دەپ ئۆمەرنىڭ قولىغا ئېسىلدى جۈرئەت ، _ چوقۇم سۆزلەيسەن ، سۆزلىمىسەڭ بولمايدۇ .
- شۇنداق ، نېمىدىن تارتىنسەن ؟ خەتنەڭنى قىلغانمۇ يا ؟
- ئۆمەرنىڭ كالىسىغا بىرگەپ كەلگەندەك بولۇپ ، گەپ باشلىدى :
- ئۇنداق بولسا مەن بىر يۇمۇر ئېيتىپ بېرى . بۇرۇننىڭ بۇرۇنىسىدا ، بىر بالا بولغانىكەن ، خەتنىسىنى قىلىدىغان ۋاقىتتا ، بوۋىسىدىن سورايتۇ ، « بوۋا ، شۆكەشنى نېمىشكە كېشىدۇ ؟ » . بوۋاي كۈلۈپ كېتىپ ، « كەسمىسە كېيىن خوتۇن ئالغاندا چوكانچاق گەپ ئاڭلىمايدۇ » ، دېگۈدەك . بالا بۇ گەپنىڭ مەنىسىنى چۈشەنمەي « نېمىشكە » دەپ سورايتىكەن ، تاقەتسىزلەنگەن بوۋاي بىردەم ئويلىغاندىن كېيىن « مەسلەن قاراڭ بالام ، سىز چوكانچاقنى ئۇرغاندا ، قولىڭىزنى يېڭىڭىزنىڭ ئىچىگە تىقىۋېلىپ ئۇرسىڭىز بەكرەك ئاغرامدۇ ياكى يېڭىڭىزنى تۇرۇپتىپ قولىڭىزنى چىقىرىپ مۇشلىسىڭىز بەكرەك ئۆتەمدۇ ؟ » دېگۈدەك ...
- پۇۋۇۋۇ ... _ جۈرئەت ئاغزىدىكى مېۋە سۈيىنى پۈتۈن پۈركۈپ چىقىرىۋەتتى ۋە بىر ھازا ئۆپكەسىنى قېقىپ يۆتىلىپ كەتكەندىن كېيىن قاھقاھلاپ تىلىقپ كۈلۈشكە باشلىدى ، _ مۇشۇ جاھاندىكى ئەڭ تېتىقسىز يۇمۇرنى ئۆمەر تاپىدۇ جۇمۇ !
- ئەكرەم بولسا تېخىچە ئاڭقىرىلمىغان ئىدى :
- نېمە ؟ قايتا بىر دېگەنە ؟
- چۈشەنمىدىڭىمۇ ؟ _ سورىدى ئۆمەر ئەكرەمنىڭ ئىنكاس سۈرئىتىنىڭ ئاستىلىقىدىن ئازراق نارازى بولۇپ .
- بۇنىڭمۇ قولى يېڭىنىڭ ئىچىدىن تېخى چىقىمىغان چېغىۋا !
- ئەكرەم ئىسكىينى رۇمكىغا لىقلاپ قۇيغاندىن كېيىن ئۆزىنىڭ ئالدىغا قويۇپ :
- ئۆمەر ئاداش ، ساڭا بىر سوئال بار ئىدى ...
- ئۆمەر « قۇلىقىم سەندە » دېگەندەك چىراي ئىپادىسى بىلەن ئۇنىڭغا قارىدى .
- سەن دىلەرنى راستىنلا چىن كۆڭلۈڭدىن سۆيەمسەن ؟ نادىرگە قىلغىنىڭغا پۇشايمان قىلمايمسەن ؟
- ئۆمەر سەل چۆچۈگەندەك بولۇپ قولىنى سوزۇپ ئالقىنىنى ئەكرەمنىڭ پىشانىسىگە قويدى :
- قىزىپ قالمايغىنىڭىز ئېلىشى ؟
- ئەكرەم ئۆمەرنىڭ قولىنى سىلكىۋېتىپ :
- مەن چاقچاق قىلىمىدىم ، سەن نادىرنى بەك قىيىنۋەتتىڭ ئاداش ، بۇنداق قىيىنمىساڭ بولاتتى .
- نېمە ؟ مەن ئۇنى قىيىندىمۇ ؟ مەن ئۇنى قىيناپ رېلىسنىڭ ئۈستىگە باغلاپ قويىمىسام يا ؟ _ دېدى ئۆمەر نارازىلىقىنى ئىپادىلەپ .
- سەن تولا گەپنى ئېلىپ قاچىمىغان ئاداش ، سەن تېخى تاللاپ بولالمىدىڭ شۇنداقمۇ ؟ _ دېدى ئەكرەم ئىزچىل ئەستايىدىل تەلەپپۇزدا .
- ئۆمەرنىڭ چىرايى ئۆڭدى ۋە چاپىنىنى ئېلىپلا ئورنىدىن تۇرۇپ مېڭىشقا تەمىشەلدى .
- ئولتۇرە _ ! دەپ ۋارقىراپ تاشلىدى جۈرئەت ئۇنىڭ بېغىشىدىن تۇتۇۋېلىپ ، _ سەن ھەممە ئىشتىن ئۆزۈڭنى ئېلىپ قېچىپلا يۈرمەكچىمۇ ؟ باشقا ئىشلاردىن قاچىساڭمۇ قاچ ، ھەتتا بىز ئاغىنىلەردىنمۇ قاچامسەن ؟
- ئۆمەر شرەدىكى تاماكا قېپىنى ئېلىپ بىرتال سۇغۇرۇپ تۇتاشتۇرغاندىن كېيىن شرەگە پاقىدە ئېتىپ جايىغا كېلىپ ئولتۇردى .
- ھە ، مانا قاچماي ئولتۇردۇم . سۆزلىيە ئەكرەم ، _ دېدى ئۆمەر ئەكرەمنى قىستىغاندەك ، _ ھەي بۇ ئۇقالمىغىنىم ، مېنىڭ مۇھەببەت ئىشلىرىم قاچانلا تىن قانداق بولۇپ ئەكرەمجان ئەپەندىنىڭ باشقۇرۇش دائىرىسىگە تەۋە بولۇپ قالغاندۇ ؟
- جۈرئەت ئۆمەرنىڭ بۇ سوغۇق تەلەپپۇزىدىن سەل رەنجىگەندەك بولۇپ :
- بولدى ھە ئۆمەر ، ئەكرەمنىڭ گېپىنىمۇ ئاڭلاپ باقايلى . _ دەپ ئەكرەمگە قارىدى .
- ئەكرەم ئالدىدىكى بىر رۇمكا ھاراقنى بىر يۇتۇپلا ئىچىۋەتكەندىن كېيىن ، يەردىن بېشىنى كۆتۈرمەي بىر ھازا ئۇنچىقىمىغاندىن كېيىن بوشقەنە ئاۋازدا :

- مەن نادىرەنى قوغلىماقچى .
بۇگەپنى ئاڭلاپ ئۆمەرلا ئەمەس ، جۈرئەتمۇ خېلىلا ھەيرانلىق ھېس قىلدى .
-- قايىمىغانسەن ئاداش ؟ _ سورىدى جۈرئەت ھەيرانلىق ئىچىدە .
ئەكرەم ئاستا بېشىنى كۆتۈرگەندىن كېيىن ، چاناقلىرى قىزارغان كۆزلىرى بىلەن ئۆمەرگە تىكىلىپ :
-- مەن نادىرەنى ياخشى كۆرىمەن .

سورۇننى يەنە بىر مەيدان سۈكۈت قاپلىدى . پەقەت زالىدىن يېنىك تارقاۋاتقان چەتئەلنىڭ لىرىك مۇزىكىسىلا ئاڭلىناتتى . ئۆمەر قولىدىكى تاماكنى كۈچەپ-كۈچەپ ئىككى تارتىپ كۈلدانغا بېسىۋەتكەندىن كېيىن :
-- بوپتىغۇ . قوغلا ، مېنىڭ پىكىرىم يوق .

شۇنداق قىلىپ ئۇن-تىنىسىز ئىچىشىش باشلاندى ، جۈرئەتلا ئانچە-مۇنچە تېتىقسىز چاقچاقلار بىلەن كەيپىياتنى كۆتۈرمەكچى بولاتتى ، لېكىن سورۇننىڭ كەيپىياتى يەنىلا بارغانچە ئېغىر سۈكۈتتىكى تېز سۈرئەتتە ئىچىشىشكە مايىل بولۇپ كېتىۋاتاتتى .

شېۋىرغان قار گۈللىرىنى سوغۇق نەشتەگە ئايلىنىدۇرۇپ كىشىلەرنىڭ يۈزىگە ئاچچىق زەرب بىلەن سانچىماقتا ئىدى . قىش كېچىسىدىكى سوغۇق ئاي نۇرى گاھ بۇلۇتلار ئارىسىدىن سرغىپ چىقىپ كۆرۈنەتتى ، تېزلا يەنە زۇلمەت بۇلۇتلار ئارىسىغا يوشۇرۇناتتى . مۇزلىغان ئاسفالىت يوللىرى يەنىلا ئۆزىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى جۇدۇنى بىلەن كىشىلەرگە زېمىننىڭ ، ھاياتنىڭ سوغىنى تېخىمۇ كۆپرەك تونۇتاتتى . ئۈچ ئاغىيە غىرق مەست بولغان ھالەتتە ، ئۇياندىن بۇيانغا سەنتۇرۇلۇپ ، سىيرىلىپ يىقىلىپ دېگەندەك قىرغىل-تاغىل ناخشا توۋلىشىپ مېڭىشاتتى .

«بىز زەربىدارلار ئەترىتى ،

ئۆرەك كولايمىز.

كەچتە قايتىمىغان قىزلارنى ،

قاپاققا سولايمىز.

بىز زەربىدارلار ئەترىتى ،

ئۆرەك كولايمىز...

«...»

ئۇلارنىڭ « زەربىدارلار مارشى » تۈگىمەستىنلا ئۆمەر ئاھاڭ ئالماشتۇرۇپ يەنە بىر ناخشىنى توۋلاشقا چۈشتى :

« بۇقىزلاردا ھېسسىيات قالمىدى ، ئوۋ ...

بۇقىزلاردا ھېچنېمە قالمىدى ... ئوۋ ...

مەرت يېڭىتلەر بولدى سەرسانە زاباي ...

ساقلىنىشقا ئىمكان قالمىدى ... »

-- كەلدى كەلدى ! _ جۈرئەت بىلەن ئەكرەم چاۋاك چېلىشىپ كەتتى . _ مۆمىنجاندىن ئېشىپ كەتتىڭ ئاداش !

- مۆمىنجان دېگەن نېمىتى ئاداش ؟ _ دېدى ئۆمەر مەستلىكتىن قىيىپ كەتكەن ئاۋازدا ، _ مۆمىنجاننىڭ ئېمىتىشلىرىغا مانا بىزنى چىقىرىپ قويسا بولىدۇ ، ئۆزى چىقىۋالماي !
پاراققىدە كۈلكە باشلاندى .

ئۆمەر ناخشىدىن توختاپ يۇقىرى ئاۋازدا ئەڭ گۈزەل ، سەبىي ۋاقىتلىرىغا شاھىد بولغان ئېلىپبە كىتابىنى تېكىستلەرنى ھېسسىياتلىق دېكلاماتسىيە قىلىشقا باشلىدى :
-- غۇنچەم مەكتەپتىن ناھايىتى خۇشال ھالدا قايتىپ كەلدى ۋە دادىسىغا « دا... دا... مەن ئېلىپبەنى تۈگەتتىم » دېدى ...

ئەكرەم بىلەن جۈرئەتمۇ تەڭلا دېكلاماتسىيەگە قېتىلدى :
-- بارىكالا قىزىم ، ياخشى ئۆگىنىپسىز ، بۇندىن كېيىن تېخىمۇ تىرىشىپ ئوغۇللارنىڭ كۆزىدىن ئوت چىقىرىۋېلىشنىڭ ! مەن سىزگە نۇرغۇن چىرايلىق كىيىملەرنى ئېلىپ بېرىمەن ...

-- ھەي ھەي ، بۇنداق ئەمەس ، _ دېدى ئۆمەر ، _ بىرەر قېتىم بۇزماي ... بۇزماي يادلاپ باقساق قانداق ؟
-- ھاھ ... ئۆمەر ... ئۆمەر سەن غۇنچەمنىڭ دادىسىمۇ نېمە ؟ _ دېدى جۈرئەت ئەكرەمنىڭ بويىغا ئېسىلغىنىچە ، ئىلەش كۆزلىرى بىلەن ئۆمەرگە قاراپ .

-- غۇنچەمنىڭ دادىسى دېگەن ئەكرەم !
ئەكرەم جۈرئەتنى قويۇۋېتىپ يولنىڭ قىرىغا چىقتى ۋە قولىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ :
-- غۇنچەمنىڭ دادىسى دېگەن ... غۇنچەمنىڭ دادىسى مېنىڭ قىيناتام ، _ دەپ تۈۋلدى .
جۈرئەت بىلەن ئۆمەر ئۆزىنى توختىتالماي كۈلىشۋاتاتتى .
-- بولدى ، غۇنچەم ساڭا قالدى ، ئالە غۇنچەمنىڭ شارپىسىنى ! _ دەپ بويىنىدىكى شارپىنى ئېلىپ ئەكرەمگە ئاتتى ئۆمەر قاققاھلاپ كۈلۈپ .

ئەكرەم شارپىنى قولىغا ئېلىپ شۇنداق بويىغا ئارتاي دەپ تۇرىشىغا ئۆمەر شارپىنىڭ يەنە بىر ئۇچىنى تۇتۇشۇپ تارتىشقا باشلىدى ، شۇنداق قىلىپ ئىككىسى شارپىنىڭ ئىككى ئۇچىدىن تۇتۇشۇپ تارتىشماق ئوينىغىلى تۇردى . مۇزلۇق يەرنىڭ ئۈستىدە ھېلى ئۇيان ھېلى بۇيان سىيرىلىپ شارپىنى كۈچەپ تارتاتتى . نەخ شۇ ۋاقىتتا جۈرئەت شارپىنىڭ ئۈستىگە ئولتۇرۇۋالماقچى بولۇپ سەكرەپلا كەلگەن ئىدى ، ئۆمەر بىلەن ئەكرەم شارپىنى تەڭلا قويۇپ بەردى . جۈرئەت كاسسىچىلاپلا تۆمۈردەك قېتىپ كەتكەن ئاسفالىت يولنىڭ ئۈستىگە پالاققىدە يىقىلدى .
-- ۋايىجان ، بەك مازكەنسە ئېدىش ، ماۋۇ چاقچىقنىڭلا ئېشىپ كەتتى . ۋاي كاسسام ، يېرىلىپ كېتەي دېدى ...
-- يېرىلىپ كەتسە پەرىدە پۇچۇق تاۋاقنى قادىغاندەك قاداپ قويدۇ .
ئەكرەم بىلەن ئۆمەر جۈرئەتنىڭ كۈلكىلىك ھالىتىگە قاراپ توختىماي كۈلۈشكە ئىدى .
-- ئۆمەر ، « غۇنچەم » سوۋغا قىلغان شارپىنى بويىنىڭدىن ئايرىمايتتىڭ ، ئەكرەمنىڭ بويىغا سېلىپ قويدۇڭغۇ ئەمدى ؟ _ دېدى جۈرئەت سەت ھىجىيىپ .

ئۆمەر دەلدەڭشىگىنىچە جۈرئەتنىڭ يېنىدا ئولتۇرۇپ ئۇنىڭ بويىغا ئېسىلدى :
-- بىر قىز بالىغۇ شۇ ؟ بىز دېگەن كىمئۇ ؟ بىر يوتقاندا تەڭ يېتىپ چوڭ بولغان ئاغىيىلەر ... قانداق ؟ بولمىسا دىلپەرنى ساڭا بېرەي قانداق لازىم ؟ جۈرئەت بىزارلىق بىلەن ئۇنىڭ قولىنى بويىنىدىن ئېلىپ سىلكىۋېتىپ :
-- ئاداش كەسپ ئۆزىگە رەتلىگەنسەن ؟ ماڭا لازىم ئەمەس ، پەرىدەنىڭ ھۆددىسىدىن چىقىپ بولالمايۋاتسام ...
-- پەرىدەنىڭ گۈمپىسى يامان ئوخشىمامدۇ جۈرئەت ؟ _ دېدى ئەكرەم ئۇلارنىڭ يېنىدىلا كاسسىچىلاپ ئولتۇرۇپ ،
_ راست گەپنى قىل ، گۈمپىسى قانداقراقكەن ؟ جۈرئەت قىزىرىپ ئۇ ئىككىسىنىڭ ئوتتۇرىدىن تۇرۇپ كەتتى ۋە كەينىگە بۇرۇلۇپ ئۇلارغا قاراپ :

-- ۋاي مېڭىشەۋە ... سىلەر ... سىلەر مېنى نېمە كۆرۈپ قالىدىڭلار ؟ ... بىز ... بىز تېخى ئۇ دەرىجىگە يەتمىدۇق .
بىزنىڭ مۇھەببىتىمىز دېگەن شۇنداق ... شۇنداق پاك !
بۇ گەپنى ئاڭلاپ ئەكرەم بىلەن ئۆمەر تەڭلا « ھۆ » دەپ ئىككى تەرەپكە ئېڭىشىپ قۇسقان ھالەتنى دورىدى .

-- ئۇنداق بولسا ، _ دېدى جۈرئەت ئۆمەرگە قاراپ ، _ نادىرە قانداق ئىكەن ؟ سەن دېسەڭ ئاندىن مەن راست گەپ قىلىمەن .

ئۆمەرمۇ كۈلكىدىن توختاپ ئورنىدىن تۇردى ۋە كىيىملىرىنى تۈزەشتۈرۈپ :

-- مەنمۇ پەقەت ئەمدىلا نادىرەنىڭ قولىنىڭ ئۇچىنى تۇتۇپ باققان . بىزنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىمىزمۇ شۇنداق پاك ...

جۈرئەت بىلەن ئەكرەم ئۆمەرنىڭ بۇ گېپىنى ئاڭلاپ تەڭلا ئىككى تەرەپكە ئېغىشى ۋە قىيىلىپ قۇسقان ھالەتنى دوراپ « ھۆ » قىلىشىپ كەتتى .

-- سوئال !

-- جاۋاب ، _ ئۆمەر بىلەن جۈرئەت تەڭلا ئەكرەمگە تىكىلدى .

-- « دورا » نىڭ ئىچىدە ، ھېلىقى خۇلاۋىشۇن ئوغلىغا نېمە يېگۈزدى ، _ دېدى ئەكرەم ئۇ ئىككىسىگە قاراپ سەت ھىجىيىپ .

-- مانتا !!! _ دەپ تەڭلا توۋلىدى ئۆمەر بىلەن جۈرئەت .

-- قانداق مانتا ؟

-- قانغا بويالغان ... قانغا بويالغان قىپقىزىل مانتا ، _ دېدى ئۆمەر بىلەن جۈرئەت قاھقاھلاپ كۈلۈشۈپ .

جۈرئەت ئۆمەرنىڭ بويىغا ئېسىلىپ بىرنى كېكىرىۋەتكەندىن كېيىن :

-- بىز بەك نومۇسسىزكەنمىز جۇمۇ ئۆمەر ، ھاھ ...

ئۆمەر بۇرنىنى يېنىك بىر قېتىپ قويۇپ :

-- بىز ئەڭ نومۇسچان كىشىلەر ، جۈرئەت ، دۇنيادىكى ئەڭ نومۇسسىز كىشى يىراق دېسەڭ بەش قەدەم ، يېقىن دېسەڭ بىر قەدەم نېرىدا تۇرىدۇ . _ دېدى ئېڭىكىدە ئەكرەمنى ئىما قىلىپ .

جۈرئەتمۇ ئۆمەرنىڭ پىكىرىنى قوللىغاندەك بېشىنى لىغىشتى ۋە يېنىك بىرنى ئىگراپ قويۇپ :

-- ۋاي ماۋۇ كاسسام ھەجەپ ئاغرىدى ، يېرىلىپ كەتمىگەندۇ ھە ؟

-- كاسساڭ يېرىلىپ كەتكەن بولسا ئىشتىنىڭ ھەجەپ يىرتىلماي ساق تۇرۇپتۇ يا ؟ _ دېدى ئۆمەر ئۇنىڭ كاسسىغا قاراپ .

ئەكرەم ھىجىيىپ :

-- ئۇنىڭ كالتە ئىشتىنى مەڭگۈ يىرتىلمايدۇ ، بەك پىششىق ، پەرىدە تىكىپ بەرگەن ئەمەسمۇ !

ئۆمەر بىلەن ئەكرەم پاراقىدە كۈلكىگە چۈشتى . جۈرئەت باياتىنى ھاراقىنىڭ سېسىقىدىن سەل سەكەندەك بىرنى كېكىرىۋېتىپ :

-- بازاردا ساتىدىغان نەرسىنى ئاۋارە بولۇپ پەرىدەگە تىككۈزمەيمىز ، _ دېدى تەكەببۇر ھالدا .

ئۆمەر :

-- بازاردا ساتىدىغىنى ئەرەنچە كۇسارلار ساپلا خەنسۇلارنىڭ بىر نېمىسىگە ئۆلچەپ تىكىلگەچكە ، سېنى كىيسە قىستاپ كەتمەسۇن دەپ كۆيۈنۈپ ئۆزى قول سېلىپ خوتەننىڭ ئەتلىسىدىن تىكىپ بەرگەندۇ ؟

بۇ گەپتىن كېيىن ئۈچ ئادەم تەڭلا تەڭلا قورساقنى تۇتۇشۇپ قاتتىق كۈلۈشۈپ كەتتى .

ئەكرەم تېزلا كۈلكىدىن ئۆزىنى توختىتىۋېلىپ :

-- ھەي ياقەي ، ئۇ خەقنىڭمۇ بەزىلىرىنىڭ خېلى كېلىدىكەن .

جۈرئەت :

-- يېڭىنىڭ ئىچىدىن چىقارغانلىرى شۇنداق ...

...

جىمجىت كەچتىكى ئاسفالىت يولىدا پەقەت مۇشۇ ئۈچ ئاينىنىڭ بارا-بارا يىراقلىشىپ كېتىۋاتقان كۈلكە ئاۋازلىرى ۋە ئاھاڭدىن كەتكەن ناخشا ئاۋازلىرى ئاڭلىناتتى .

« بىز زەربىدارلار ئەترىتى ،
ئۆرەك كولايمىز .
گەپكە چىمىگەن قىز بالىلارنى
قاچاققا سولايمىز .
ئالتۇن قاپاق - كۈمۈش قاپاق ،
قايلاپ باقسام كۆزۈڭ چاق .
ئالدىمىزغا ئۇچراپ قالما
تەييار تۇرىدۇ مىسران توقماق ...
ئاھا ... ئاھا ... يې يې ئويى ... »

دىلەرقولغا تېلېفوننى ئالدى ۋە بىر نومۇرنى كىرگۈزۈپ ئۇلاش كۈنۈپكىسىنى باستى ، قارشى تەرەپتىن ماريە.كەرىينىڭ « سەنسز » دېگەن ناخشىسىنىڭ رەڭلىك قوڭغۇرۇقى ئاڭلىنىۋاتاتتى . دىلەرنىڭ يۈرىكى جىددىي سوقۇشقا باشلىدى ۋە تېزلا يەنە قويۇۋېتىش كۈنۈپكىسىنى بېسىۋەتتى .
بىر ھازادىن كېيىن دىلەرقول شۇ نومۇرغا قايتا ئۇلىدى ، قارشى تەرەپ خۇددى قەستەن بۇ ئۆمەرنىڭ رەڭلىك قوڭغۇرۇقىغا ئوخشاش بولغان ناخشىنى دىلەرگە ئاڭلىتىپ قويۇۋاتقاندا ، تاكى ناخشىنىڭ ماريە.كەرىي ئۇچىي ئۆزۈلۈپ كەتكۈچە توۋلايدىغان كۈللىماتسىيەسىگە كەلگەندىن كېيىن ئاندىن تېلېفوننى ئالدى .
-- ۋەي ياخشىمۇسىز ؟
-- ۋەي ...

دىلەرنىمە دېيىشنى بىلەلمەيۋاتاتتى . قارشى تەرەپتىن يەنىلا ئاۋاز كەلمەكتە ئىدى .
-- ۋەي ؟ سىز كىم ؟ كىمنى ئىزدەيسىز ؟
دىلەرنى ئاخىرى غەيرەتكە كېلىپ ئۇندىدى :
-- ياخشىمۇسىز ، نادىرە ما ؟
قارشى تەرەپ دىلەرنىڭ ئاۋازىنى تونۇغاندەك بىردەم جىم تۇرۇپ كەتكەندىن كېيىن :
-- مەن شۇ ؟ كىم بولىسىز ؟
-- مەن دىلەرنى .

-- قانداق ؟ يولدا تىللىشىپ پۇخادىن چىقماي قالغان ئوخشىماسەن داۋخۇر پاسكىنا ؟
دىلەرنى ئازراق تەمتىرىگەندىن كېيىن :
-- خاتا چۈشەنمەڭ نادىرە ، مېنىڭچە بىز بۇنداق قىلىشىپ كەتمەسەك بولاتتى . مەن بىلەن بىر ئايرىم كۆرۈشەلمەيسىز ؟

قارشى تەرەپمۇ دىلەرنىڭ بۇنداق سۆزلىشىدىن بىخەۋەر بولغاچقا ، ئازراق تەمتىرىگەندىن كېيىنلا يەنە ئاۋۋالقى قەتئىي تەلەپپۇزدا :
-- ياق ! ئىككىيلەننىڭ ئارىسىدا سۆزلەشكۈدەك تېما قالمايدۇ .
-- ياق ، تېلېفوننى قويۇۋەتمەي تۇرۇڭ نادىرە ! _ دېدى دىلەرنى جىددىيلىشىپ ، _ سۆزلىشىدىغان تېما قالمايدۇ .
ئەمەس ، بىز پەقەت سوغۇققانلىق بىلەن سۆزلەشسەك بولىدىغۇ ؟
-- سوغۇققانلىق ؟ قانداق مەسىلىلەردە سوغۇققان بولۇش قانداق مەسىلىلەردە بولماسلىق ماڭا ئېنىق ئەمەس ، لېكىن ماۋۇ ياۋروپا ئەمەس ، بىزنىڭ شىنجاڭ .
-- شۇنداق نادىرە ، _ دېدى دىلەرنى ئاۋازى تىترەپ ، _ لېكىن بىز راستىنلا بىر كۆرۈشسەك بولاتتى .
-- بىزدە كۆرۈشۈپ تەڭ ئورۇن تەڭ سالاھىيەتتە تۇرۇپ سۆزلەشكۈدەك ئىززەت - ھايىا قالمايدۇ ، _ نادىرەنىڭ تىترىگەن ئاۋازى ئاڭلىنىۋاتاتتى ، _ ھەم سىز سۆھبەتلەشمەكچى بولغان مەسىلىمۇ ئەمدى مەۋجۇد ئەمەس ، خاتىرجەم بولۇڭ ! تۈلكە جىن ئەمدى كالا دېۋىڭىزنى ئېزىقۇرمايدۇ ... خوش !

-- ياق نادىرە ! تېلېفوننى قويۇۋەتمەي تۇرۇڭ ، ئۆمەر ... ئۆمەر ئۇ ... چوقۇم سىزنى بەك ياخشى كۆرىدۇ ... _
دىلەر ئەمدى ئېسەدەۋاتاتتى ، لېكىن قارشى تەرەپ تېلېفوننى ئاللىبۇرۇن قويۇۋەتكەن بولۇپ ، تېلېفوندا پەقەت « دۈت-
دۈت » قىلغان ئاۋازلا ئاڭلىناتتى .

-- ياق ئاچا ، مەن بارالمايمەن ، مەن تېخى ئوقۇش پۈتتۈرمىگەن تۇرسام ؟
-- ئوقۇش دېگەن ئەشۇ يەردىمۇ بار ئۇكام ، يەنە كېلىپ سېنىڭ بۇ كەسپىڭمۇ ئۆزۈڭگە تازا ماس كەلمىگەن كەسىپ .
ئۇ يەرگە بارغاندىن كېيىن دادام سېنى قاھىرە ئۇنىۋېرسىتېتىدا ياخشى كەسپلەردە ئوقۇتىدۇ .
ئەكرەمنىڭ كۆز جىيەكلىرى قىزارغان ، دادىسىنىڭ بۇ قارارىغا ناھايىتى نارازى بولغان ھالدا ھەدىسى بىلەن
ئۆزىنىڭ ئارىسىدىكى ئۈستەلدە تاشلىنىپ تۇرغان visa غا قاراپ ئاچچىق بىلەن بىرنى كۈلدى .
-- ئۇكام ، ئوغۇلبالا دېگەن جاھان كۆرىدىغان گەپ . يەنە كېلىپ سەن ھامان بىر ئائىلىنىڭ ، جەمەتمىزنىڭ
ئىگىلىكىگە ۋارىسلىق قىلىپ ، ئېغىر يۈك كۆتۈرىدىغان ئادەم ...
-- ۋاي بولدى قىلە ، _ دېدى ئەكرەم بىزارلىق بىلەن ، بىر تال تاماكا چىقىرىپ تۇتاشتۇرغاچ ، _ كىچىكىمدىن
كىتاب سومكىسىنىڭ ئېغىرىنى كۆتۈرەلمەي ئاران چوڭ بولغاندا ، نېمە ئېغىر يۈك ئۇ .
ھەدىسى ئەكرەمنىڭ بۇ گېپىنى ئاڭلاپ ئازراق ئاچچىق كەلدى ۋە ئۇنىڭ ئاغزىدىكى تاماكنى شارتلا تارتىۋېلىپ
قولدا مېچىپ ئېزىۋەتكەندىن كېيىن :
-- ماڭا قىلىپ بەرمە بۇ گېپىڭنى ! مەنمۇ مۇشۇ دادامنىڭ گېپىنى ئاڭلايمەن دەپ ، ھەتتا خىزمىتىمدىنمۇ ئىستىپا
بېرىۋەتتىم . سەن قالساڭ ئۆزۈڭ قال ! مەن دادامنىڭ گېپىنى يىرالمايمەن .
ئەكرەم يانچۇقىدىن تاماكا قۇتىسىنى ئېلىپ يەنە بىر تال تاماكنى ئالدى ۋە تۇتاشتۇرۇپ بولۇپ :
-- مەن بۇ يەرگە ، دوستلىرىمغا قىيالمايمەن ، ئاچا ...
-- دوست ؟ _ دېدى ھەدىسى مەسخىرە ئارىلاش دىمىقنى قېقىپ ، _ مەڭگۈلۈك دوست بولسا قانچىلىك يىراق
كەتسەڭمۇ يەنە شۇ دوست ، يەپ قاچار دوستلىرىڭ بولسا كۈندە يېنىدا بولساڭمۇ كۆزى باشقىدا ! مېنىڭچە سېنىڭ
دوستلىرىڭمۇ كېيىنكى خىلدىكىغۇ دەيمەن .
-- جۆيلۈمە . ئاقىل ئادەم ناداندىن دوست تۇتمايدۇ .
-- ئاقىل ؟ ۋاي-ۋۇي ، ئۆزۈڭگە بەرگەن باھايىڭ تېخى خېلى يۇقىرىكەنغۇ ، _ دېدى ھەدىسى كۈلۈپ كېتىپ ، _
راست گەپنى قىلە ، نادىرەگە قىيالمايۋاتسەنغۇ شۇ ؟
ئەكرەم چۆچۈگەندەك تۇرۇپ كېتىپ :
-- نېمە ؟ سەن ... سەن قانداق بىلىسەن ؟
ھەدىسى مەنىلىك بىرنى كۈلۈپ قويۇپ ئاللىقىنى كۆتۈردى ، ئەكرەمنىڭ يانفۇنى ھەدىسىنىڭ قولىدا تۇراتتى .
-- ئەكەل ! _ ۋارقىرىدى ئەكرەم چىدىيالماي ، _ سەن ... سەن قانداق ئادەم ئەمدى ؟ باشقىلارنىڭ تېلېفونىنى
تەكشۈرىدىغان ...
ھەدىسى ئورنىدىن تۇرۇپ قاچتى ۋە ئۈستەلنى بىر چۆرگىلىۋەتكەندىن كېيىن بالكونغا چىقىپ ئىستىرمە ئەينەكنى
چىڭ ئېتىۋالدى .
-- ئەكەل دەيمەن ! ئەكەل ...

ھەدىسىنىڭ كۈچى يەتتە ئاخىرى ئىشكىنى قويۇپ بەردى ، ئەكرەم ئۇنىڭ قولىنى كۈچەپ قايرىپ يانفۇنىنى ئېلىۋالدى . ھەدىسى تۇيۇقسىز شىپ-شىپ قىلىپ ئېسەدىگىلى تۇردى .
ئەكرەم ھەيران بولۇپ :

-- ئاغرىپ كەتمىگەندۇ ؟ خاپا بولما جېنىم ئاچا ، قەستەن قىلىمدىم .
ھەدىسى بېشىنى كۆتۈرگەندە كۆزىدىكى ياشلار ئاللىبۇرۇن سرغىپ چۈشكىلى تۇرغان ئىدى .
-- مەنمۇ بۇ شەھەرگە ، دوستلىرىمغا قىيالىمايمەن ئۇكام ، لېكىن ... لېكىن ، دادامنىڭ كېسلى ... ئۇنىڭ كېسلى ئېغىرلىشىپ خېلى بىر يەرگە بارغان ئوخشايدۇ . ئەمدى بارمىساق ... بەلكىم مەڭگۈ ...
ئەكرەم سۆزىنىڭ ئايىغىنى ئاڭلاشقا جۈرئەت قىلالىمىدى بولغاچقا ، ئۇ-تەنسىز كەينىگە بۇرۇلۇپ ھۇجرىسىغا كىرىپ كەتتى . ھەدىسى بولسا بالكىنىدا ئولتۇرغىنىچە ئېسەدەۋاتاتتى .

ئەكرەمنىڭ دادىسى ياش ۋاقىتلىرىدا شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىدە باشلىق بولۇپ ئىشلىگەن بولۇپ ، كېيىن بىر جىنايىتى ئىشلار ۋەقەسىگە چېتىلىپ قېلىپ ، نازارەتتىن چىققاندىن بۇ ھەق -ناھەق ئاستىن-ئۈستۈن قىلىنغان دۇنيادىن ئايرىلىپ ، باشقا دۆلەت باشقا قىتئەلەردىن تىنچلىق ئىزدەپ بىر نەچچە كۈندىن كېيىنلا دۆلەتتىن چىقىپ كەتكەن ئىدى . شۇندىن بېرى ئۇ كىشى بىر قېتىمىمۇ دۆلەتكە قايتىپ كېلىپ باقمىدى . ئەكرەم بولسا ئۇچاغلاردا ناھايىتى كىچىك بولۇپ ، ئەمدىلا باشلانغۇچ مەكتەپكە ئوقۇشقا كىرگەن ئىدى .

ئەكرەمنىڭ ئاپىسى يىگانە قالغان يىللاردا تۇرمۇشنىڭ قىيىنچىلىقى ۋە ئۆپكە توپىركۇلىوز كېسلىنىڭ قىستاپ قېيىنىشى بىلەن ئورۇن تۇتۇپ يېتىپ قېلىپ ، زادىلا ساقىيىپ قايتا تۇرالمىدى تېخى كىچىكلا قالغان بىر قىزى ۋە ئەكرەمگە قارىغىنىچە كۆز يۇمغان ئىدى .

كېيىنكى يىللاردا ، ئەكرەمنىڭ دادىسى زور تىرىشچانلىق بىلەن بارلىق خەتەرلەرنىڭ ھەممىسىگە تەۋەككۈل قىلىپ ، ئاخىرى مىسىردىكى بىر كۈچلۈك سودىگەرگە ئايلاندى . شۇندىن كېيىن ، ئۇ ئەكرەم بىلەن ھەدىسىنى نەچچە قېتىم بىۋاسىتە چاقىرىق ئېۋەرتىش ۋاسىتىسى بىلەن مىسىرغا ئېلىپ چىقىپ كۆرۈشتى . ئۇلارغا ئەينى چاغدا بىلدۈرۈلمىگەن ئاتىلىق مېھرىنى ئازراق بولسىمۇ بىلدۈردى .

ئەكرەم گەرچە دادىسىغا بەك مېھرى بولمىسىمۇ ، لېكىن ئۆچ كۆرمەيتتى . ئۇنىڭ نەزەرىدە دادىسى بىر ئىقتىدارلىق ، كىچىك پېئىل ، خۇشخۇي ، ھەر مىللەت كىشىلىرى ھۆرمەت قىلىدىغان ئىستىدات ئىگىسى ئىدى . شۇڭا كېيىنچە دادىسى مىسىردا بىر چىرايلىق ئەرەب قىزىنى ئۆز ئەمرىگە ئالغان بولسىمۇ ، لېكىن ئەكرەم دادىسىنىڭ تاللىشىنى پۈتۈنلەي قولىغان ئىدى .

لېكىن ئەكرەم ئىزچىل تۈردە دادىسىنى مەڭگۈلۈك ، ساق-سالامەت بىر كىشى دەپ ئويلايتتى . بۇنداق ھالەتنىڭ يۈز بېرىشىنى قەتئىي خىيالغا كىرگۈزۈپ باقمىغان ئىدى . دادىسى نەچچە رەت ئۇنىڭ ھازىر ئۆگىنىۋاتقان ئۇسسۇل كەسپىنى ياقىتۇرماي ، ئۇنى قاھىرەگە ئەكىلىپ ياخشى كەسپلەردە تەربىيەلەشنى ئوتتۇرىغا قويغان بولسىمۇ ، ئەكرەم ئىزچىل رەت قىلىپ كېلىۋاتاتتى .

شۇ تاپتا ، ئەكرەمنى بىرخىل ئازاب چىرىمىۋالغان ئىدى . « ھەي ، چوڭ بولمىسام بوپتىكەن ، مەن چوڭ بولمىغان بولسام داداممۇ قېرىمايتتى » دەيتتى ئەكرەم خىيالدا ئۆز-ئۆزىگە ...

- زۇھەي ، نادىرەما ؟ بۈگۈن دىلەرنىڭ تۇغۇلغان كۈنى ئىكەن ...
- بارمايمەن ! _ قارشى تەرەپتىن نادىرەمنىڭ تاقەتسىزلىنىپ قەتئىيلىك بىلەن رەت قىلغان ئاۋازى ئاڭلىنىۋاتاتتى .
- ئۇنداق قىلماڭ نادىرە ، نېمىشقا بارمايسىز ؟ _ دېدى ئەكرەم .
- بارمايمەن دېدىم بارمايمەن ، مەن ئۆمەرگە بەك ئۆچ ، ئۇنى كۆرەر كۆزۈم قالمىدى !
- ئۆچ ؟ نېمىشقا ئۆچ ؟
- ئەكرەم ، مېنى زورلىمىغان ، مەن ئۆيەردە بەك بۇرۇق تۇرمىلىق ھېس قىلىدىكەنمەن .
- مېنىڭ سىزگە دەيدىغان مۇھىم گېپىم بار ئىدى . _ دېدى ئەكرەم جىمجىتتىن .

نادىرە بىردەم جىم تۇرۇۋەتكەندىن كېيىن :
-- گېپىڭ بولسا ھەجەپ تۇنۇگۇن دېمىدىڭغۇ ؟ چوقۇم بۈگۈن ، ئاشىق-مەشۇقلار بايرىمىدا دېيىشكە كېرەكما ؟ _
نادىرەنىڭ ئاۋازى جىددىيەلەشكەندەك سەل تىترەۋاتاتتى .
ئەكرەم ئويلىنىپ تۇرۇپ قالدى ۋە :
-- ئۇنداق ئەمەس نادىرە ، بۈگۈن سىزگە دېمىسەم قەتئىي بولمايدۇ ، بۇ ئىشنى تۇنۇگۇن مەنمۇ بىلمەيتتىم .
نادىرە سەل ھەيران بولغاندەك تۇرۇپ قالدى .
-- تۇنۇگۇن ئۇقمايتتىم ؟ بۈگۈن تۇرۇپلا ھېس قىلىپ قالدىڭ شۇنداقمۇ ؟ لېكىن ... لېكىن ئەكرەم سەن مۇشۇنى
مۇۋاپىق دەپ قارامسەن ؟
-- ھەي ساراڭ ، سىز بۇنى نەلەرگە ئويلاپ كەتتىڭىز ؟ ۋاي ئاللا ...
-- ھە ؟ ئۇنداقتا ... _ نادىرە سەل ئوڭايىسىز لانغاندەك ئىدى .
-- زادى چىقامسىز چىقامسىز ؟ بىر ئېغىز گەپ .
-- ھە ، ئۇنداقتا ئازراق ساقلاڭ ھە ، لېكىن مەن دەپ قوياي ، «شەرقىي يېرىم شار» غا بارمايمەن .
...

جۈرئەت ۋە پەرىدەلەر شەرقىي يېرىم شاردىكى ئالدىن ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ قويغان ئايرىم خانىنى شۇنداق ياسىداق
بېزىۋەتكەن ئىدى . دىلپەر ئىشكىتىن قەدەم ئېلىپ كىرىشىڭىلا جۈرئەت ئورۇنلاشتۇرغان شار «مىنا» لار پاڭ-پۇڭ قىلىپ
ئېتىلىپ پۈتۈن ئايرىم خانىنىڭ ئىچىنى بىر ئالغان ئىدى .
-- قېنى خانىم ، بۇ ياققا مەرھەمەت ، _ دېدى جۈرئەت ئەنگىلىيە كىنولىرىدىكى مۆتىۋەرلەرنى دوراپ ، دىلپەرنىڭ
قولنى زورلاپ تارتىپ بىرنى سۆيۈپ .
-- قېنى ئۆمەر ؟ _ دېدى پەرىدە سائەتكە قارىۋەتكەندىن كېيىن ، _ تازىمۇ ۋاقىت قارىشى يوق بىر ئاداش بۇ .
جۈرئەت :
-- خوتۇن ، دىلپەر ئالدىرىمىسا سەن نېمىگە ئالدىراپ كەتتىڭ ؟ ئۆمەر بۈگۈن ئالاھىدە تەييارلىقلار بىلەن كەلمىسە
بولمايدۇ ! بۈگۈن دېگەن بوش كۈن ئەمەس ، ھەم ئاشىق-مەشۇقلار كۈنى ، ھەم دىلپەرنىڭ تۇغۇلغان كۈنى !
پەرىدەمۇ ئۇنى قوللىغاندەك بېشىنى لىڭشىتىپ :
-- توغرا ، دىلپەر سەن نېمىدېگەن ياخشى كۈندە تۇغۇلۇۋالغان - ھە ؟ شۇنداق رومانىك .
جۈرئەت سەت ھىجىيىپ :
-- لېكىن ئۆمەرگە جاپا بولىدۇ-دە . ياخشى سەن بۇ كۈندە تۇغۇلۇۋالماپتىكەن سەن پەرىدە .
-- ئۆتەپ بارە پىت ئۈچەي ! _ دېدى پەرىدە بىزىرلىقتىن جۈرئەتنىڭ قۇلقىنى قاتتىق بىر تولغاچ .
جۈرئەت ئاغرىققا چىدىماي :
-- ۋاي دىلپەر مېنى قۇتقۇز ! تېز ، _ دەپ ۋارقىراپ كەتتى ۋە تېزلا پەرىدەگە قاراپ ھىجىيىپ ، سافانىڭ كەينىگە
تىقىپ قويغان بىر دەستە گۈلنى ئاۋايلاپ ئېلىپ _ قويۇپ بەر ئامرىقىم ، مانا ، مانا ئەتىرگۈل كەلدى !
پەرىدە گۈلنى جۈرئەتنىڭ قولىدىن ئېلىپ خۇشاللىقىدىن تېزلا كۈلۈپ كەتتى ۋە جۈرئەتنىڭ يۈزىگە بىرنى سۆيۈپ
قويدى .

دەل شۇ چاغدا ئىشك ئېچىلىپ ئۆمەر كىرىپ كەلدى ، ئۆمەر بۈگۈن راستىنلا بەكلا ئالاھىدە تەييارلىق قىلغان
بولۇپ ، بۇنداق ئەستايىدىللىق ئۇنىڭدا ئادەتتە بەك ئاز كۆرۈلەتتى . ئۇتۇن قارا چاپاننىڭ ئىچىگە ئاپئاق مايكا
كىيگەن بولۇپ ، بوينىدىكى دىلپەر يېڭىدىن سوۋغا قىلغان ئاپئاق شارپا بىلەن قوشۇلۇپ ، ئەسلىدىنلا كېلىشكەن چىرايى
تېخىمۇ جەلىبكەر بولۇپ كەتكەن ئىدى .
-- پاھ - پاھ ! مانا دېمىدىمۇ ، _ دېدى جۈرئەت ئۈستىلىدىكى سېغىرلىق ئاپپاراتنى ئېلىپ «چاس» قىلىپ بىر
پارچە سۈرەت تارتىۋالغاچ ، _ ئۆمەرنىڭ مۇشۇنداق ياسىنىۋېلىشىدىن بەك قورقمەن ، مانا بۈگۈن بىزنى رەسمىي
چاندۇرىدۇ !

شۇ ئەسنادا ئۆمەر پەرىدەنىڭ قولىدىكى قىپقىزىل ئەتىرگۈلنى كۆرۈپ تۇيۇقسىز بىر نېمىنى ئۇنتۇپ قالغاندەك كەينىگە بۇرۇلدى ۋە ئۇچقاندەك چىقىپ كېتىپ قالدى .

-- ۋاي نېمە بولغاندۇ بۇ ساراڭغا ؟ _ دېدى پەرىدە ھەيرانلىق بىلەن .
دىلەبەر مېۋە سۈيىدىن بىر ئوتلىۋېتىپ قولىدىكى ئەينەككە قاراپ ئالدىغا چۈشۈۋالغان چېچىنى ئوڭشىغاچ :
-- ئۇنىڭ بىر نېمە ئۇنتۇپ قالغانلىقىنى ھېس قىلىدىغىمۇ ئاداش ؟

ئۆمەر ئالدىراشچىلىقتا ھەممە تەييارلىقنى پۇتتۇرۇپ كەلگەن بولسىمۇ ، لېكىن گۈل سېتىۋېلىشنى ئۇنتۇپ قالغان ئىدى . شۇڭا خىجىل بولۇپ يۈگۈرگىنىچە كوچىغا چىقىپ گۈلچى قىزچاقلارنى ئىزدەپ يۈرۈپ كەتتى .

-- بۇ گەپلىرىڭ راستمۇ ئەكرەم ؟
-- شۇنداق ، بەك تۇيۇقسىز بولۇپ قالدى ، مەنمۇ بۈگۈن ئەتىگەن خەۋەر تاپتىم .
-- ئۇنداقتا ... _ ئەكرەمنىڭ كۆزلىرىگە تىكىلدى نادىرە ، _ ئۇنداقتا سەن راستتىنلا چىقىپ كەتمەكچىمۇ ؟
ئەكرەم بىر ئۇلۇغ كىچىك تىنىۋېتىپ :
-- ئامالسىزمەن ، بەلكىم ... بەلكىم بالىلىق قەرزىمنى ئادا قىلىدىغان ۋاقىت كېلىپ قالغاندۇ ...
نادىرە ئازاب بىلەن ئەكرەمنى يېنىك قۇچاقلىدى ۋە ئۇنىڭ مەيدىسىگە بېشىنى قويۇپ تۇرۇپ :
-- ساڭا رەھمەت ئەكرەم ، سەن دۇنيادىكى ئەڭ ياخشى ئوغۇل بالا ، سەن مېنىڭ ئەڭ ياخشى دوستۇم .
ئەكرەم گەرچە نۇرغۇن قېتىملاپ نادىرەنى مۇشۇنداق قۇچاقلاپ تۇرۇشنى ئارزۇ قىلغان بولسىمۇ ، لېكىن بۇنداق ئەھۋال ئاستىدا ، ئايرىلىش ئالدىدا يۈز بېرىشنى ئويلىمىغان ئىدى . شۇ تاپتا يۈرىكىنى بىر پىچاق تىلغاۋاتقانداك ئاغرىپ ، بىر قولىنى ئاستا كۆتۈرۈپ كۆزىنىڭ جىيىكىدىن بىلەن-بىلەنمەس نەملىشىپ قالغان يېشىنى سۈرتۈۋېتىپ :
-- سىزنى مەڭگۈ ئۇنۇتمايمەن ، بەلكىم ... بەلكىم بىر نەچچە يىلدا قايتىپ كېلەرمەن . لېكىن ، مەن بېرىپلا سىزگە تېلېفون قىلىمەن .

نادىرە ئەكرەمنى قويۇپ بېرىپ بېشىنى كۆتۈرۈپ ئۇنىڭغا قارىغىنىدا كۆزىدە ئاللىبۇرۇن لىقمۇلىق ياش تۇراتتى .
-- چوقۇم شۇنداق قىل جۇمۇ ! ئى-مەيلى ياز پەقەت بولمىسا ...
-- پاھ-پاھ ، بۈگۈن 14-فېۋرال ، ياخشى كۈن . ئاشىق -مەشۇقلار يوشۇرۇن پائالىيەتتىن ئاشكارا ئىنقىلابقا ئۆتتىدىغان ھالقىلىق نۇقتا .

ئەكرەم بىلەن نادىرە تۇيۇقسىز ئاڭلانغان بۇ ئاۋازدىن چۆچۈپ يان تەرەپكە قارىدى .
ئۆمەر قولىدا بىر دەستە قىپقىزىل ئەتىرگۈلنى كۆتۈرگىنىچە يول ئۈستىدىكى كۆۋرۈكتىن چۈشۈپ ئۇلارنىڭ يېنىغا قاراپ كېلىۋاتاتتى .

-- قانداق ؟ «شەرقىي يېرىم شار»غا بېرىپ بولغۇچە چىدىيالىماي قالغان ئوخشىماسلەر ؟ _ دېدى ئۆمەر نادىرەگە قاراپ سەت ھىجىيىپ ، _ مېڭىڭلار مەن ئالغاچ كېتەي ، ئۇ يەردە بىز روماننىڭ تۇس ھازىرلاپ بېرىمىز !

«پاس» قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ ئۆمەرنىڭ يۈزىگە قاتتىق بىر تەستەك تەگدى ، نادىرە غەزەبلىك كۆزلىرى بىلەن ئۇنىڭغا قادىلىپ تۇراتتى . ئۆمەر نادىرەنىڭ بۇنداق قىلارنى قەتئىي ئويلاپ باقمىغاچقا بۇ تەستەكنى راۋۇرۇس يېدى ، شۇ ئاندا بۇرنىنىڭ ئوڭ تەرەپ تۆشۈكىدىن ئوقتەك قان ئېقىشقا باشلىدى . نادىرەنىڭ قولىدىكى ئۇزۇكمۇ بەك قاتتىق ئۇرۇۋەتكەچكە چاچراپ چىقىپ كېتىپ ھاۋادا يالت-يۇلت قىلىپ نۇر چاچقاندىن كېيىن ، ناھايىتى سۈزۈك بىر ئاۋاز بىلەن يەرگە تېگىپ ، ئاندىن چىملىقنىڭ ئارىسىدىكى نەلەرگىدۇر غايىب بولدى .

-- يۈرە ئەكرەم ، _ دېدى نادىرە ئەكرەمنىڭ قولىدىن تارتىپ .
ئۆمەر بېشىنى سىڭايان قىلىپ يەرنىڭ تېگىدىن ئۇ ئىككىسىنىڭ يىراقلاپ كېتىۋاتقان سىماسىغا قاراپ داڭقېتىپ تۇرۇپ قالدى ، كالىسىدا ھېچنەمە يوق ئىدى . بۇرنىدىن ئاققان قان توختىماستىن ، بوينىدىكى ئاپئاق شارپىنى ئوتتاشتەك قىزىل رەڭگە بويىماقتا ئىدى .

خېلى بىر ھازادىن كېيىن ئۆمەر كەينىگە بۇرۇلدى ۋە ئۇزۇكنىڭ يەرگە تەگكەن ئاۋازى چىققان تەرەپلەرنى مۆلچەرى بىلەن ئىزدەشكە باشلىدى . پىيادىلەر يولى بويىدىكى چىملىقنىڭ يېنىغىلا بىر ئاۋدى ماشىنا توختىتىلغان بولۇپ ، ماشىنىنىڭ تېگىدە بىر نەرسە پارقىرىغاندەك قىلاتتى . ئۆمەر ھېچنېمىگە قارىماستىن ، ئېسىل كىيىملىرى بىلەنلا يەردە ئۆمىلەپ ماشىنىنىڭ تېگىگە قول ئۇزاتتى ، قولى يەتمەيۋاتاتتى . ئۆمەر يەرگە چاپلىشىپ تۇرۇپ دېگەندەك ئۇ نەرسىگە قولىنى ئاران يەتكۈزۈپ قولغا ئالدى ، بۇ پارقىرىغىنى ئۇزۇك بولماستىن ئەسلىدە بىر تال ئەسكى بۇرما مىخ ئىدى .

ئۆمەر ئۆمىدىسىزلىك نىڭىچە ماشىنىنىڭ تېگىدىن چىقىش ئۈچۈن بېشىنى كۆتۈرۈشكە ئارقا مېڭىسى ماشىنا گەۋدىسىنىڭ يان تەرەپ گىۋىنىگە قاتتىق ئۇرۇلدى . ئۆمەر ئاچچىقىدا ئورنىدىن تەسلىكتە ئۆمىلەپ تۇرۇپ ، ماشىنىنىڭ كەينى ئىشىكىگە قاتتىق بىرنى تېپىۋېتىپ ، ئالدى دەرىزىدىن بىر خەنزۇ ئەرنىڭ بېشى چىقىپ ئۇنى تىللاپ كەتتى .

-- ھۇ ئاناڭنى ! نېمە قىلىۋاتىسەن ؟

ئۆمەر ۋەھشىلەرچە بۇ خەنزۇنىڭ بويىنىدىنلا ئالدى ۋە ئۇنى ماشىنا دەرىزىسىدىن سىرتقا كۈچەپ سۈرىدى . بۇ نەرسىمۇ يامان سېمىز بولۇپ ، ماشىنىنىڭ دەرىزىگە چاپلىشىپ تىنىق ئالالماي يالۋۇرۇشقا باشلىدى :

-- ئاكا ، ئاكا ، ئۆتۈنۈپ قالاي ، گەپ بولسا چىرايلىق قىلىشايلى ، مېنى قويۇۋەت .

ئۆمەر بىر سىلكىپلا ئۇنى قويۇۋېتىپ ، ئۇن-تىنىسز كەلگەن يولىدىن قايتىپ يۈرۈپ كەتتى . پۈتۈن ئۈستۈنۈشى قان بىلەن توپىغا مىلەنگەن ، قولىدىكى بىر دەستە گۈلنىڭمۇ پورەكلىرى تۆكۈلگەن ئىدى .

« شەرقىي يېرىم شار » نىڭ ئايرىم خانىسىدا ، دىلپەر قاتارلىقلار ئۆمەرنى ساقلاپ سورۇننى تېخى باشلىماستىن پاراڭلىشىپ ئولتۇرۇشاتتى .

-- ئۆمەر نېمەنداق كەلمەيدىغاندۇ ؟ _ دېدى پەرىدە بىزارلىقتىن ، _ گۈل ئىزدەپ گۈل بولۇپ كەتمىگەندۇ _ ھە ؟

-- نېمىگە ئالدىرايسەن ، ھازىرلا كېلىدۇ . _ دېدى جۈرئەت قولىدىكى ئاپپاراتنى تەڭشىگەچ ، _ تاڭ ھامان ئاتىدۇ ، بىزنىڭ يورۇق قۇياشسىز ھامان چىقىدۇ !

« داھىي ماۋزېدۇڭ قىلغاندا جاكار ،

جۇڭخۇا ئېلىگە ياغدى شەرەپ-شان .

جۇڭخۇا ئېلىگە ... »

پەرىدە جۈرئەتنىڭ ئاغزىنى توسۇۋېلىپ ئۇنى جىم قىلدى .

دىلپەرنىڭ چىرايىدىن بىرخىل خىيالچانلىق چىقىپ تۇراتتى .

-- سىلەرچە ئۆمەر قانداق ئادەم ؟

پەرىدە :

-- ئۇ بىر رېزىنكە ، ئادەم ئەمەس . سوزساڭ ئۇزۇلمەيدۇ ، پىچاق تېخى كېسەلمەيدۇ . راۋۇرۇس رېزىنكە .

دىلپەر گويىا بىر نېمىلەرنى ئويلىغاندەك :

-- ياق پەرىدە ، ئۇنداق ئەمەس . ئۆمەر بىر ياخشى بالا ، ئۇ بىر ھەقىقىي ئەركەك .

جۈرئەت بىلەن پەرىدە ھەيرانلىق بىلەن بىر-بىرىگە بىر قارىشىۋەتكەندىن كېيىن ، دىلپەرنىڭ ئاغزىغا قاراشتى .

-- گەرچە ئۆمەر ئادەتتە ھېچكىمگە سىر بەرمىسىمۇ ، لېكىن ئۇ ھەممە ئىشتا ئۆزى ئەڭ ياخشى كۆرگەن دوستلىرى

ئۈچۈن ئويلىشىدۇ ، ئۆزى ئۈچۈن ئويلاشمايدۇ . _ دىلپەر داۋام قىلىۋاتاتتى ، _ باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئاخىرقى يىللىرىدا ،

مەكتەپتىن يازلىق سەيلىگە ئېلىپ چىققاندا ، ئۇ مېنىڭ شىلەپەمنى ئۆستەڭدىن سۈزۈپ ئېلىپ بېرىمەن دەپ ، ئۆزى ئېقىپ كېتىپ تاس قالغان تۇنجۇقۇپ ئۆلۈپ قالغىلى ...

-- ئۇ دېگەن سېنى كەلتۈرۈۋېلىش ئۈچۈن ئوينىغان ھېلىسى ، _ دېدى جۈرئەت ھىجىيىپ ، _ ئۆمەر ئۇنچىلىكىنى قىلدۇ .

پەرىدە جۈرئەتكە قاراپ قاپقىنى تۈرۈپ :

-- ھەي ساراڭ ئۇ چاغدا كىچىككەن تۇرساق نەدىكى كەلتۈرۈۋېلىش نەدىكى ھېيلە دەيسەن ؟

-- سىلەر بىلىمەيسىلەر ، ئۆمەر دېگەن تۇغما ئاشۇنداق ، ئۇنىڭ قىزلارغا بولغان چۈشەنچىسى مەندىن ئاز دېگەندە

ئون يىل بالدۇر !

-- ئۆتەپ بارە !

-- تولۇقسىزدا ئوقۇۋاتقاندا ، مېنى ئىتتىرىۋەتكەن بىر بالىدىن ئۆچ ئېلىپ بېرىمەن دەپ ، ئۇ بالىنى قاتتىق

ئۇرۇۋەتكەن ، _ دېدى دىلەرتاتلىق ئەسلىمىلەرنى داۋاملىق ئەسلەپ ، _ شۇ چاغدا مەكتەپتىن ئۇنىڭغا قوغلاش

چارىسىنى كۆرمىز دەپ ، ئاخىرى ئۆمەرنىڭ ئاپىسى مەكتەپكە ئۆزى كېلىپ بۇ ئىشنى بىر تەرەپ قىلغان .

جۈرئەت دىلەرگە بىر ئىستاكىن مېۋە سۈيىنى سۇنغاچ :

-- بولدى قىلە ، بۇنداق سۆزلەۋەرسەڭ قانداق تۈگەيدۇ ؟ خۇددى « يولداش لېي فېڭنى ئەسلەيمىز » نامىدا يىغىن

ئاچقانداك ، ھەممە ئىش-ئىزلىرىنى سۆزلەپ كەلسەك ئاغزىمىز كاردىن چىقىپ كېتىدۇ .

-- شۇنداق ، _ دەپ ئاۋاز قوشتى پەرىدە .

-- ئۇنداق ، نادىرە قانداق قىز ؟

بۇ سوئالدىن جۈرئەت بىلەن پەرىدە ئىككىسىلا ئۆزىنى قاچۇردى بولغاي ، تەڭلا قولغا ئىستاكىنى ئېلىپ

ئىچىملىك ئىچىپ باشقا يەرلەرگە قاراپ تۇرىۋېلىشتى .

-- پەرىدە ئاداش ، سەندىن سوراۋاتىمەن ؟

پەرىدە سەل ئوڭايىسىزلاڭانداك :

-- نادىرە قانداق قىز ؟ مەنمۇ ... مەنمۇ تازا ئېنىق بىلىپ كەتمەيمەن ئاداش .

-- يالغان !

-- راست دەۋاتىمەن ، _ دېدى پەرىدە ئۆزىنى ئاقلاپ ، _ نادىرە قانداق قىز ئىكەنلىكىنى ... ئۆمەر ... ئۆمەرلا

ئېنىق بىلىدىغۇ دەيمەن .

پەرىدە بۇنداق دەپ بولۇپ ئۆزىنىڭ تازا توغرا سۆزلىمىگىنى بىلىپ ئوڭايىسىزلاڭانچە زورىغا بىرنى كۈلۈپ

جۈرئەتكە قارىدى ، جۈرئەت ئۇنىڭغا ھومىيىپ قاراپ تۇراتتى .

دەل شۇ چاغدا جۈرئەتنىڭ يانفۇنى جىرىڭلاپ كەتتى ، جۈرئەت تېلېفوننى ئېلىپ ئايرىم خانىدىن چىقتى ۋە

جىددىيلەشكەنچە ئاللىنىپمىلەرنىدۇر دېيىشپ كەتتى . ئۇ تېلېفوننى قويۇپ ئارقىغا بۇرۇلۇشقا ئۈستى-بېشى توپا ۋە قانغا

مىلەنگەن ھالدا كىرىپ كېلىۋاتقان ئۆمەرنى كۆردى . گەرچە ئۆمەرنىڭ بۇ ھالىتىدىن قاتتىق ھەيران بولغان بولسىمۇ ،

لېكىن سەۋەبىنى سوراشقا ئۈلگۈرمەيلا جىددىيلەشكەنچە ئۇنىڭغا ئېسىلدى .

-- چاتاق چىقتى ئۆمەر ، چاتاق !

-- نېمە ؟ _ ئۆمەرنىڭ كۆزلىرىدە ھېچقانداق ئىپادە يوق ئىدى ، خۇددى بىر ياغاچ ئادەمدەك .

-- ئەكرەم ئەتە قاق سەھەردە ئايروپىلان بىلەن ... ماڭىدىكەن .

ئۆمەر ھېچنېمىنى چۈشەنەلمىگەندەك :

-- ئەكرەم ... ئۇ نېمە قىلىدىكەن ؟ ... ئۇ نەگە ماڭىدىكەن ؟

بۇ چاغدا ئۇ گويا پۈتۈن ئەس-يادى باشقا يەردە قالغان ئادەمدەك زېھنىنى يىغالمىيۋاتاتتى .

-- ئاداش ، ماڭا قارىغىن ، _ دېدى جۈرئەت ئۇنىڭ بىلەنلىرىدىن سىقىمداپ ، _ ئەكرەمنىڭ دادىسى ، كېسىلى

ئېغىرلاپ قالغان ئوخشايدۇ ، ئۇ ئوقۇشتىن توختاپ ، مىسىرغا چىقىپ كېتىدىكەن .

ئۆمەر يەنىلا ھېچقانداق ئىپادىسىز ئىدى ، خۇددى ھېچقانداق گەپ ئۇنىڭ كاللىسىغا كىرمىگەندەك . بايانتىدىن بېرىقى ئۆزگىرىشلەرنى بايقىغان پەرىدە بىلەن دىلپەر ئاللىبۇرۇن جۇرئەتنىڭ كەينىدە ئۆمەرگە تىكىلىپ قاراپ تۇراتتى . ئۇچ ئادەمنىڭ تەڭلا تىكىلىپ قارىشىمۇ ئۆمەرگە ھېچقانداق تەسىر قىلمىغاندەك ، ئۇ بېشىنى كۆتۈرۈپ ئاستاغانە :
-- ھە ، ئەكرەم ماڭىدىكەن- دە _ . دېدى ۋە خانە ئىچىگە قاراپ ماڭدى .
كۆپچىلىكنىڭ ھەممىسى بايلا شۇنداق سالاپەتلىك ، ساپساق چىقىپ كەتكەن ئۆمەرنىڭ تۇيۇقسىز بۇنداق بولۇپ قالغانلىقىدىن قاتتىق ھەيرانلىقتا ئىدى .
ئۆمەر خانىنىڭ ئوتتۇرىغا كېلىپ توختىدى ۋە شۇئان كەينىگە بۇرۇلۇپ ئوقتەك ئېتىلگىنىچە كارىدوردىن يۈگۈرۈپ چىقىپ كەتتى .
كۆپچىلىك ھېچنېمىنى چۈشەنەلمەي بىر-بىرىگە قاراپ تۇرۇپ قېلىشتى .

نادىرە باياتىن ئۆمەرنى بىر تەستەك سالغان جايغا قايتىپ كەلدى ، ئۇنىڭ ئېسىدە قېلىشىچە ئۆزۈكنىڭ يەرگە ئۇرۇلغان ئاۋازى ئەشۇ چىملىق تەرەپتە يوقىغان ئىدى . ئەكرەم ئۇنىڭ ئارقىدا ساقلاپ تۇراتتى . نادىرەنىڭ كۆزلىرىدىمۇ ھېچقانداق ئىپادە بىلىنمەيتتى ، خۇددى ئۆمەرنىڭ باياتىنى ھالىتىدەك .
-- نادىرە ، سىز ... سىز نېمىشقا ئۆزىڭىزنى بۇنچە قىينايسىز ؟ _ دېدى ئەكرەم نادىرەنىڭ يېنىغا كېلىپ ، چىملىقنىڭ ئىچىگە سىنىچىلاپ قارىغاچ .
نادىرەدىن ئۈنچىقمايتتى .
-- سىز ئۆمەرنى ھەقىقەتەن بەكلا ياخشى كۆرىدىكەنسۇز . مەن دىلپەر كەلگەندىن بۇيان بۇنى تېخىمۇ ھېس قىلىپ يەتتىم .

نادىرە ئاستا بېشىنى كۆتۈردى ، لېكىن ھېچقانداق گەپ ئۇنىڭ قۇلىقىغا كىرمىگەندەك ، ھېچنېمىنى ئاڭقىرالمىيۋاتقانداك ، چۈشەنگۈسىز بىر ئىپادىدە ئەكرەمگە قاراپ قويدى ۋە داۋاملىق ئىزدەشكە كىرىشتى .
-- مۇشۇ شۇمۇ ؟ _ دېدى ئەكرەم قولىغا ئىلناشقان بىر نەرسىنى سەزگەندەك بولۇپ ، ئۇنىڭ قولىدا بىر تال ئاددىيلا نۇسخىدىكى ئاق ئالتۇن ئۈزۈك تۇراتتى .
نادىرە خۇددى بالىسىنى يولۋاس ئېلىپ قاچقان چىشى شىر يولۋاسقا خىرىس قىلغاندەك ، ئەكرەمگە ھۇرىپىپ تىكىلگىنىچە ئۆزۈكنى ئۇنىڭ قولىدىن كۈچەپ تارتتى . قولىغا ئېلىپ ئۇيان- بۇيان ئۆرۈپ تەپسىلىي بىر قارىۋەتكەندىن كېيىن ، خۇددى قايتىدىن روھ كىرگەندەك ، باياتىدىن بېرى يىغىلىپ قالغان ھېسسىياتلىرىنىڭ ھەممىسى بىراقلا يوپۇرۇلۇپ چىقىپ ، بىردە قاققاھلاپ كۈلۈپ ، بىردە يىغلامسىراپ ئولتۇرۇپ قالدى .

-- ئەكرەم ! جېنىم ئادىشىم !
ئۆمەر تاكسىدىن چۈشۈپلا ئەكرەمگە ئۆزىنى ئاتتى . بۇ ئىككى قەدىناس بۇرادەر خۇددى نەچچە يىلدىن كېيىن قايتا كۆرۈشكەن كىشىلەردەك ، ئۇزۇندىن ئۇزۇنغا قۇچاقلىشىپ پىيادىلەر يولىنىڭ ئوتتۇرىدا تۇراتتى .
-- ئاداش ، ماڭا نېمىشقا بالدۇرراق ئېيتمايسەن ؟ _ دېدى ئۆمەر ئەكرەمدىن ئاغرىغاندەك .
-- بايا سەن ماڭا سۆزلەشكە پۇرسەتمۇ بەرمىسەڭ . _ ئەكرەم كۈلۈپ كەتتى .
-- مېنى كەچۈر ئاغىنەم ، مەندىن كەتتى .
-- ياقەي ، نەدىكى گەپنى قىلىدىغانسەن . _ دېدى ئەكرەم ۋە ئۆمەرنىڭ قۇلىقىغا ئاغزىنى يېقىن ئەكەلىپ بىر نېمىلەرنى دېدى .

شۇئان ئۆمەر كەينىگە بۇرۇلۇپ نادىرەگە قارىغىنىچە ، ئۇنىڭ كۆزىنىڭ ئىچىگە تىكىلگىنىچە قاراپ قالدى . ئۇزۇندىن ئۇزۇنغا نادىرەگە قارايتتى . ئۇنىڭ كۆزىدىكى مەنىلەر گاھ مېھرىبەن شۇنچە ئوتلۇق ، گاھ ئۈمىدسىزلىك بىلەن شۇنچە جانسىز ، گاھ خىجىللىق بىلەن شۇنچە تىت-تت ئىپادىلىنەتتى . نادىرەمۇ ئۇنىڭغا تىكىلىپ قاراپ تۇراتتى .
تىمتاسلىقتىن باشقا ھېچنېمە يۈز بەرمەيتتى . بۇ خىل تىمتاسلىق خېلى ئۇزۇن داۋاملاشقاندىن كېيىن ئۆمەر ئالدىغا بىر نەچچە قەدەم ماڭدى ۋە نادىرەنى كۈچەپ باغرىغا باستى .

لېكىن نادىرەدىن ھېچقانداق ئىپادە كەلمەيتتى ، يا قارشىلىق يا قىزغىنلىق ، ھېچنەمە يوق ئىدى . ئۇنىڭ كاللىسىدىكى ھەممە ئۇچۇر خۇددى يۇيۇپ تاشلانغاندەك ، ئۆمەرنىڭ كۈچلۈك قوللىرى ئۇنى قانچە مەھكەم قۇچاقلىسىمۇ ، ھېچقانداق سەزگۈسىز جايدا قاتتىق تۇراتتى .

ئۆمەر ئۇنى قويۇپ بەردى ۋە ھەيرانلىق بىلەن ئۇنىڭ كۆزلىرىگە باقتى .

-- نادىرە ؟ نادىرە ؟ سەن ...

نادىرە ئالاقىسىنى ئاچتى ، ئۇنىڭ ئالاقىسىدا ئۇلارنىڭ مۇھەببىتىنىڭ سېمىۋولى بولغان ئۈزۈك قىشنىكى سوغۇق قۇياش نۇرىدا قار گۈلىدەك چاقناۋاتاتتى . ئۇ ئۇن-تىنىسىز ئۈزۈكنى ئۆمەرگە تەڭلىدى . ئۆمەر ئۇنىڭ قولىدىن ئاستا ئۇزۇكنى ئالدى ۋە بېشىنى تۆۋەن سالدى . بۇرنىنىڭ ئىچى نېمىلەردىندۇر ئاچىق بولۇۋاتاتتى . نادىرە يەنە ئۇن-تىنىسىز كەينىگە بۇرۇلدى ۋە ماشىنىدىن بىرنى توشۇپ كېتىپ قالدى .

« شەرقىي يېرىم شار » دا ئاشىق-مەشۇقلار بايرىمىغا يات بولغان غەربىلىق ، تىمىتاسلىق ھۆكۈم سۈرمەكتە ئىدى . باشقا ئايرىم خانىلەرنىڭ ئىچىدىن تارقىغان ۋارقىراش-چىرقىراشلار ، قاتتىق كۈلكە ئاۋازلىرى بۇ ئۈچ كىشىنىڭ قۇلىقىغا كىرمىگەندەك ، جۈرئەت تاماكىنى ئۇلاپ-ئۇلاپ چېكىپ رۇمكىنى لىقلاپ-لىقلاپ ئىچىش بىلەن ، پەرىدە دىلبەرگە تەسەللىي بېرىش بىلەن ، دىلبەر بولسا ئۆزىمۇ بىلىمەيدىغان لېكىن قەلبىنى چىرىمىۋالغان ناتونۇش ئازابىغا ئۆكسۈپ-ئۆكسۈپ يىغلاش بىلەن ، مەنۇت-مەنۇتلار سائەت-سائەتلەرگە ئايلىنىپ يېرىم كېچە بولغان ئىدى .

-- مانا ، سائەت نۆل بوپتۇ ، ئاشىق-مەشۇقلار بايرىمىمۇ تۈگىدى ، _ دېدى پەرىدە سولشىپ ئۇھ تارتىپ .

-- تۇغۇلغان كۈنىمۇ تۈگىدى ، _ دېدى دىلبەر يۈزىدە قاتقان ياش ئىزلىرىنى تاتلاپ ، _ جۈرئەت ، ماڭمۇ قۇيە .

جۈرئەت بېشىنى تەستە كۆتۈرۈپ ئۇيقۇسىرىغان كۆزلىرىنى دىلبەرگە تىكىپ :

-- سەنمۇ ھاراق ئىچەمسەن ؟ ماقۇل ، مانا ئالە .

جۈرئەت ئۇنىڭغا براندىنى لىقلاپ قۇيۇپ بەردى . دىلبەر تىتىرىگەن قولىرىدا رۇمكىنى قولغا ئالدى-دە ، بىر كۆتۈرۈپلا ئىچىۋەتكەندىن كېيىن ، كۆيدۈرۈپ ئۆتكەن ھاراقنىڭ ئاچچىقىدىن ئېقىپ چۈشكەن بىر تامچە يېشىنى سۈرتىۋېتىپ :

-- يەنە قۇي ، قۇيە . بىز سوقۇشتۇرۇپ ئىچىمىز .

...

شۇنداق قىلىپ بۇ ئۈچ كىشى گويىا ئېغىر ئازابلارغا دۇچ كەلگەن سەرسانە ئەدىبلەردەك ، ئۆزىنىڭ ئېسىدە قالغان ھەربىر مىسرا شېئىر ، ھەربىر ئابزاس تېكىستلەرنى يادلاپ بولغاندىن كېيىن لىقلانغان رۇمكىنى بىر كۆتۈرۈپلا ئاچچىق ھاراقنى يۇتۇۋېتىپ يەنە رۇمكىنى لىقلايتتى .

« كۈندە بولماس كۈندە بولۇر ھەركىشىنىڭ كۈلكىسى ،

ئازابلاردىن گاھ كېلەرگەن يەرشارىدىن يۇتكىسى .

خوشە ! »

جۈرئەت چىرايلىرىنى پۇرۇشتۇرۇپ تۇرۇپ ھاراقنى كۆتۈرۈۋەتكەندىن كېيىن ، دىلبەر رۇمكىسىنى قولغا ئالدى .

« قىز بالىنىڭ كۈلكىسىدىن يېشى ئارتۇق پەسلى بار ،

كۆپ ياش تۈگەن قىزلارنىڭ مۇھەببىتى ۋەسلى بار !

خوشە ! _

پەرىدەمۇ يېرىم ھاراق قۇيۇلغان رۇمكىنى قولغا ئالدى .

« تەنلىرىم بولدى ياپراق كۈنۈم ئۆتتى يولۇڭدا ،
كەلمىدى سەندىن خەبەر ئازابى-مەي قولۇمدا .
خوشە ! »

جۈرئەت بايىلا لىقلاپ قويغان رۇمكىسىنى كۆتۈرۈپ :
--كۆردۈممەن بىر قىزنى چىرايى گۈزەل ،
ئويلىدىم ۋە بەلكى تىلى بال-ھەسەل .
كۆپ ئۆتمەي كۆزۈمگە كۆرۈندى جەددال ،
بولغاچقا ئاغزى ئوت ، ئادىتى جېدەل ...

دىلەپ ر كەينىگە ئۇلاپلا :

--رىشتىسىزلىر ناتونۇشتۇر گەرچە يېقىن بولسىمۇ ،
رىشتى بىر يەتكەي ۋىسالىغا تاغۇ-دەريا توسسىمۇ !

«خوشە ! » دېگەن ئاۋاز بىلەن ئۈچەيلەننىڭ رۇمكىسى سوقۇلۇپ ھاراقلار لەۋنى كۆيدۈرۈپ ئۆتمەكتە ئىدى .
تۇيۇقسىز دىلەپ قاقاھلاپ كۈلۈشكە باشلىدى .
- ئۆمەر ، جېنىم ئۆمەر ، سەن ... سەن ئۇنى ياخشى كۆرگەندىكىن ... ياخشى كۆرگەندىكىن ماڭا دېسەڭ ...
دېسەڭلا بولمامدۇ . مەن كىتىم ؟ مەن دېگەن دىلەپ ... مەن دېگەن ...
«مەن دېگەن » نىڭ ئايىغى چىقمايلا دىلەپ ھۆقلىشقا باشلىدى ، كىيىملىرى بىردەمدىلا ياندۇرغان نەرسىلەر بىلەن
بىزەپ بولدى . پەرىدەمۇ بۇ مەنزىرىنى كۆرۈپ بىراقلا ئالدىدىكى شەرگە غارىدە ياندۇرىۋەتتى .

ئۇلار ئازابقا تولغان «شەرقىي يېرىم شار»دىن ئايرىلىپ ، ئىشكىتىن چىقىشقا ، چوڭ ئىشك ئالدىدا بىر قانچە
ئوتتۇرا مەكتەپنى تېخى پۈتتۈرمىگەن جەمئىيەت لالىلىرى بىلەن دوقۇرۇشۇپ قالدى . دىلەپ ئىشكىنىڭ ئۈچ پەشتاقلىق
چىقىش ئېغىزىدا ئازراق پۇتلىشىپ كېتىپ ئۇلارنىڭ « ئاتامان »غا سۈرۈلۈپ كېتىۋېتىدى ، قارشى تەرەپ ئۇنى قاتتىق بىرنى
ئىتىرىۋەتتى . دىلەپ بۇ ئىتىرىلىشتە پۈتۈنلەي كونتروللۇقنى يوقىتىپ ئاسمان-زېمىن ئايلانغاندەك بولدى-دە ، مۇزلاپ
كەتكەن يول ئۈستىگە يىقىلىپ بېشى قاتتىق ئۇرۇلدى .
-- ۋىيىي ماۋۇ پاسكىنىنى ، نېمە قىلماقچىنىڭ **** جالاپ ؟ كىيىملىرىمگە قۇسۇق سۈركەپ يۈرىدە ، _ دېدى
« ئاتامان » يەردە ياتقان دىلەپنى تىللاپ .

جۈرئەت قىيىپ ئېلىشۋاتقان كالىسىنى زورغا كونترول قىلىپ قارشى تەرەپنى ئېنىق بىر كۆرۈۋالدى ۋە جان-جەھلى
بىلەن ئۇنىڭغا ئېتىلىپ بېرىپ ، ئۇنىڭ بېلىدىن تۇتۇۋالغانچە بىر ئىتتىرگەن ئىدى ، قارشى تەرەپ جۈرئەتنىڭ بۇ زور
كۈچىنىڭ زەربىسىدىن ئىشك ئالدىدىن تاكى ئاسفالىت يولغىچە سەنتۈرۈلۈپ بېرىپ پالاقىدە يىقىلىپ بېشى يول
قىرىدىكى بېتۇن قىرغا جاڭغىدە تېگىپ جايىدىلا بۇرىنىدىن ئوقتەك قان كەتتى .
دىلەپنى ئاران يۈلەشتۈرۈپ ئورنىدىن تۇرغۇزىۋاتقان پەرىدە بۇ مەنزىرىنى كۆرۈپ سەل يېشىلگەندەك بولدى ۋە
جۈرئەتنىڭ قولىدىن تارتتى .

لۈكچەكلەر ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىن قوغلاپ يېتىشىۋالاي دېگەندەك ئۇلار بىر تاركسىنى توسۇپ چىقىۋالدى ۋە
قاراڭغۇلۇق ئىچىدە ئۇزاپ كەتتى . « ئاتامان » بولسا ھۇشسىز جايىدا ياتاتتى ، قورقۇپ پىتراپ كەتكەن شېرىكلەر 120
بىلەن ئالاقىلىشىپ مەيخاننىڭ ئالدىدا قالدى .

ئۆمەر ھۇجرىسىنىڭ چىرىغىنى ئۆچۈرۈپ ، پەرىدەلەرنى چۈشۈرۈپ ئىشكىنى ئىچىدىن ئېتىۋالغان ئىدى . ئۆزى
بولسا تىڭشىغۇچى قۇلاققا قىسۇۋېلىپ كارىۋاتىنىڭ ئۈستىدە ياتاتتى . يانفۇنىنىڭ تىترىشى بىلەن ئۆمەر چۆچۈپ كۆزىنى
ئاچتى . دىلەپتىن بىر تال قىسقا ئۇچۇر تاپشۇرىۋالغان ئىدى .

«بەلكىم بىز مۇھەببەتكە مەنسۇپ بولمىغان ئادەتتىكى دوستلۇق ھېسسىياتىنى مۇھەببەت دەپ قارىۋالغان
ئوخشايمىز . مەن قايتىپ كەلگەندىن كېيىن نۇرغۇن نەرسىلەرنى ھەقىقىي چۈشىنىۋالدىم ، بۇلارنىڭ ئارىسىدا يەنە سېنىڭ
نادىرەنى ھەقىقىي سۆيىدىغانلىقىڭنىمۇ چۈشىنىۋالدىم . بولدى ، بىز ئەمدى بىر-بىرىمىزنى بۇنداق قىيىنمايلى ، بىر-بىرىمىزگە

بۇنداق زىيانكەشلىكلەرنى قىلىشمايلى. ئەگەر بۇلارنىڭ ھەممىسى ئاشۇ ئۆزىمىز توغرا مۇئامىلە قىلالماي قالغان قىز-ئوغۇللۇق مۇناسىۋىتى سەۋەبىدىن يۈز بەرگەن بولسا، مېنىڭ تاللىشىم، بىز بۇنداق مۇناسىۋەتنى ئاخىرلاشتۇرايلى. «ئۆمەر ئۇچۇرنى قايتا-قايتا ئوقۇپ چىقتى. دەل شۇ چاغدا دىلەردىن يەنە بىر تال ئۇچۇر كەلدى. «مەن بۈگۈن ھاراق ئىچتىم. لېكىن بۇ گەپلەرنى ھەرگىز مەستلىكتە دەۋاتقىنىم يوق. ھازىر كاللام ساق. بۇ مېنىڭ بۇرۇندىن ئويلىنىپ كېلىۋاتقان مەسىلەم ئىدى. شۇنداق، بىز بۇندىن كېيىن، بۇرۇنقى ئاشۇ بەختلىك خۇشال ۋاقىتلاردىكىدەك دوست بولۇپ ئۆتسەك، ئاكا-ئىنى، ئاچا-سىڭىللاردەك ئۆتسەك ئەڭ ياخشى بولغۇدەك. بولمىسا ھېچكىمۇ بۇ زەربىلەرگە بەرداشلىق بېرەلمىگۈدەك.»

ئۆمەر تېلېفون ئېتىۋەتتى. قۇلىقىدا ئازابلىق ناخىشلار ياغماقتا ئىدى.

ئەي دوستۇم ئامرىقىم قەدىرلىك يارىم،
مەن سېنى بىر ئۆمۈر ئۇنتالمايمەن.
ۋە لېكىن سەن مېنى ئۇنۇتقىن تېزىرەك،
مەن سېنىڭ ھەسرەتلىرىڭنى كۆرمىسەم دەيمەن،
مەن سېنىڭ ھەسرەتلىرىڭنى كۆرمىسەم دەيمەن...

...

يوتقاننىڭ ئىچىدىن ئېسەدىگەن ئاۋاز ئاڭلىنىۋاتاتتى. قاراڭغۇ تىمىتاس كېچىنىڭ ئىچىدە، ھېچكىم، ھېچكىم بۇ ئۇزۇك-ئۇزۇك يىغا ئاۋازىنى ئاڭلىيالمىتتى. خۇددى ھۇجرا دېرىزىگە تاس-تاس قىلىپ ئۇرۇلغان ئاخىرقى بىر مەيدان قار گۈللىرىدەك، شۇرغاندا ئۇياندىن بۇيانغا ئۇرۇلاتتى. بۇ توغلىغان زېمىن، بۇ توغلىغان كېچە، قوغۇشۇن رەڭلىك ئاسماننىڭ سىرتىدىكى سانسىز يۇلتۇزلار بىلەن يىراقلاردىن كۆز قىسىش ئېتىۋ، يەنە تېزلا ئۆتۈشۈپ كېتەتتى.

بەلكىم بۇ شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ تىنچ قىش كېچىسىدىكى ئۇيقۇسىنى بىردەم بۇزغان كىچىكىنە ۋاڭ-چۈڭ، خۇددى زىمىستان قىشتا نالە قىلغان سەرگەردان كۈچۈكنىڭ قىسقا ھاۋىشىدەك، تېزلا بېسىق، يەنە چۈش قوينىغا سىڭىپ كىرىپ كېتەتتى.

تۈگىدى

ئاپتورى: ئەزىزان

بىلوگ مەنلى: <http://azizan.blogbus.com>

ئېلىكتىپ تۈزگۈچى: سەلىكىن ئېلىكتىپ گۇرۇپپىسى (شۇكۇران 0998، خوتەن تېۋىپى)
تەھرىر: شۇكۇران 0998، خوتەن تېۋىپى
مۇقاۋا ئىشلىگۈچى: شۇكۇران 0998

